

Druk nr 1197
Warszawa, 10 grudnia 2002 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-241-02

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister edukacji Narodowej i Sportu.

Z wyrazami szacunku
(-) Leszek Miller

U S T A W A**z dnia.....****o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾.**

Art. 1. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1185) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art.1:

a) pkt 5a otrzymuje brzmienie:

„5a) opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi, przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych,”

b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej,”

c) po pkt 13 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym,”

d) w pkt 14 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 15 i 16 w brzmieniu:

„15) warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie umiejętności spędzania czasu wolnego,

16) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.”;

2) w art. 2:

a) pkt 2–3a otrzymują brzmienie:

„2) szkoły:

- a) podstawowe, w tym: specjalne, z oddziałami integracyjnymi i sportowymi,
- b) gimnazja, w tym: specjalne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i przysposabiającymi do pracy,
- c) ponadgimnazjalne, w tym: specjalne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi i sportowymi,
- d) sportowe i mistrzostwa sportowego,
- e) artystyczne,

3) placówki oświatowo-wychowawcze, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego,

3a) placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, ”,

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ”;

3) art. 2a otrzymuje brzmienie:

„Art. 2a. 1. System oświaty wspierają organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania.

2. Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 1, w szczególności poprzez zlecenie im, w drodze umów, zadań publicznych z zakresu oświaty i wychowania. ”;

4) w art. 3:

a) po pkt 11a dodaje się pkt 11b i 11c w brzmieniu:

„11b) oddziale dwujęzycznym - należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania,

11c) oddziale sportowym - należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym są prowadzone zajęcia sportowe obejmujące szkolenie sportowe w jednej lub kilku dyscyplinach sportu, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 5,”

b) pkt 14 otrzymuje brzmienie:

„14) zadaniach oświatowych jednostek samorządu terytorialnego – należy przez to rozumieć zadania w zakresie kształcenia, wychowania, profilaktyki społecznej i opieki,”

c) dodaje się pkt 15–17 w brzmieniu:

„15) szkole dla dorosłych – należy przez to rozumieć szkołę, do której są przyjmowane osoby mające co najmniej 18 lat i w której stosuje się odrębną organizację kształcenia,

16) formach pozaszkolnych – należy przez to rozumieć uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 3a,

17) kształceniu ustawicznym – należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach dla dorosłych, a także uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych, przez osoby, które spełniły obowiązek szkolny, w tym rekwalifikację i samokształcenie.”;

5) w art. 5:

a) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zakłada i prowadzi:

1) szkoły, zespoły szkół oraz szkolne punkty konsultacyjne przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, w celu kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą,

2) publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, a także może zakładać i prowadzić publiczne szkoły i placówki o charakterze eksperymentalnym oraz publiczne placówki kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym.”

b) ust. 5a i 5b otrzymują brzmienie:

- „5a. Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego oraz placówek wymienionych w art. 2 pkt 3-5 i 7, z wyjątkiem szkół i placówek o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, należy do zadań własnych powiatu, z zastrzeżeniem ust. 3c.
- 5b. Jednostki samorządu terytorialnego mogą zakładać i prowadzić szkoły i placówki, których prowadzenie nie należy do ich zadań własnych, po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego, dla której prowadzenie danego typu szkoły lub placówki jest zadaniem własnym, a w przypadku szkół artystycznych - z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”,
- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Zakładanie i prowadzenie publicznych zakładów kształcenia i placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek wymienionych w ust. 5a, o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym, należy do zadań samorządu województwa, z zastrzeżeniem ust. 3c i 6c.”,
- d) ust. 6c otrzymuje brzmienie:
- „6c. Założenie przez samorząd województwa szkoły lub placówki o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym wymaga zasięgnięcia opinii ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe również opinii ministra właściwego dla zawodu, w którym ma kształcić szkoła, ujętego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1.”,
- e) w ust. 7 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych.”;
- 6) w art. 5a ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej, jest zadaniem oświatowym:
- 1) gmin - w przedszkolach oraz szkołach, o których mowa w art. 5 ust. 5,
 - 2) powiatów - w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 5 ust. 5a,
 - 3) samorządów województw - w szkołach, placówkach, zakładach kształcenia i placówkach doskonalenia nauczycieli, o których mowa w art. 5 ust. 6.”;
- 7) w art. 7 w ust. 3:

- a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
- „1a) realizuje obowiązkowe zajęcia edukacyjne w cyklu nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż określone w ramowym planie nauczania szkoły publicznej danego typu,”
- b) pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:
- „4) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe - kształci w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, a w przypadku liceum profilowanego - kształci w profilach kształcenia ogólnozawodowego, o których mowa w art. 24 ust. 6,
- 5) zatrudnia nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w pkt 1a, posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli szkół publicznych; przepis ust. 1a stosuje się odpowiednio.”;
- 8) w art. 9:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:
- 1) sześcioletnią szkołę podstawową, w której w ostatnim roku nauki przeprowadza się sprawdzian,
 - 2) trzyletnie gimnazjum, w którym w ostatnim roku nauki przeprowadza się egzamin, dające możliwość dalszego kształcenia w szkołach, o których mowa w pkt 3 lit. a-d,
 - 3) szkoły ponadgimnazjalne:
 - a) zasadnicze szkoły zawodowe o okresie nauczania nie krótszym niż 2 lata i nie dłuższym niż 3 lata, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także dalsze kształcenie w szkołach wymienionych w lit. e i f,
 - b) trzyletnie licea ogólnokształcące, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
 - c) trzyletnie licea profilowane kształcące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie

umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

- d) czteroletnie technika, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
 - e) dwuletnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla absolwentów szkół wymienionych w lit. a, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
 - f) trzyletnie technika uzupełniające dla absolwentów szkół wymienionych w lit. a, których ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
 - g) szkoły policealne o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie, uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu.”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół artystycznych publicznych i niepublicznych, uwzględniając szkoły realizujące kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne, a także szkoły realizujące wyłącznie kształcenie artystyczne.”;
- 9) w art. 9a w ust. 2:
- a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:
 - „1a) przygotowywanie pytań, zadań i testów oraz ich zestawów do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1,

- 1b) opracowywanie, we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi, a w zakresie egzaminów zawodowych również z ministrami właściwymi dla zawodów, oraz ogłaszanie informatorów zawierających w szczególności opis zakresu sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, przykładowe pytania, zadania i testy oraz kryteria ich oceniania,”
- b) uchyla się pkt 5,
- c) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) koordynowanie działalności okręgowych komisji egzaminacyjnych oraz nadzorowanie ich prac związanych z opracowywaniem propozycji zestawów pytań, zadań i testów do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, w celu zapewnienia jednolitości i jakości działań wykonywanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.”;
- 10) uchyla się art. 9b;
- 11) w art. 9c:
- a) w ust. 2:
- pkt 2 i 2a otrzymują brzmienie:
 - „2) przygotowywanie, w porozumieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną, propozycji pytań, zadań i testów oraz kryteriów ich oceniania, do informatorów, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 1b,
 - 2a) przygotowywanie, w porozumieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną, propozycji pytań, zadań i testów oraz ich zestawów, do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1,”
 - w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:
 - „7) prowadzenie ewidencji egzaminatorów,
 - 8) współpraca z kuratorami oświaty właściwymi ze względu na zasięg terytorialny komisji, w sprawach związanych z przeprowadzaniem sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz doskonaleniem nauczycieli w zakresie diagnozowania, oceniania, egzaminowania i badania osiągnięć edukacyjnych uczniów.”
- b) dodaje się ust. 3-7 w brzmieniu:
- „3. Do ewidencji egzaminatorów może być wpisana osoba, która:
- 1) posiada kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole, z zakresu której jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin, o których mowa w art. 9 ust. 1, albo jest nauczycielem akademickim specjalizującym się w

dziedzinie związanej z zajęciami edukacyjnymi wchodzącymi w zakres odpowiednio sprawdzianu lub egzaminu,

- 2) posiada, uzyskany w okresie 6 lat przed złożeniem wniosku o wpis do ewidencji, co najmniej trzyletni staż pracy dydaktycznej w szkole publicznej, szkole niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej, zakładzie kształcenia nauczycieli lub szkole wyższej albo co najmniej trzyletni staż pracy na stanowisku wymagającym kwalifikacji pedagogicznych w placówce doskonalenia nauczycieli, urzędzie organu administracji rządowej, kuratorium oświaty lub innej jednostce sprawującej nadzór pedagogiczny,
- 3) spełnia warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt 2–4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
- 4) ukończyła z wynikiem pozytywnym szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów organizowane przez okręgową komisję egzaminacyjną, zakończone egzaminem ze znajomości zasad przeprowadzania i oceniania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1.

4. Skreślenie z ewidencji egzaminatorów następuje:

- 1) na wniosek egzaminatora,
 - 2) w przypadku:
 - a) nieuczestniczenia w okresowych szkoleniach egzaminatorów, organizowanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne,
 - b) nieuczestniczenia w pracach dotyczących przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, do których egzaminator został wyznaczony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej,
 - c) nieprzestrzegania przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz ich oceniania,
 - 3) w razie niespełniania warunków, o których mowa w ust. 3 pkt 3,
 - 4) w razie dokonania wpisu z naruszeniem prawa.
5. Wpis do ewidencji egzaminatorów, odmowa wpisu oraz skreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji administracyjnej dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej.
 6. Organem wyższego stopnia w stosunku do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej w sprawach, o których mowa w ust. 5, jest dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.
 7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposób prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz tryb wpisywania i skreślenia egzaminatorów z ewidencji,

uwzględniając w szczególności obowiązkowy wymiar godzin szkolenia, a także dokumenty wymagane od osób ubiegających się o wpis do ewidencji oraz zakres danych wpisywanych w ewidencji.”;

12) po art. 9d dodaje się art. 9e w brzmieniu:

„Art. 9e. Osoby uczestniczące w przygotowywaniu, drukowaniu, przechowywaniu i transporcie pytań, zadań i testów oraz ich zestawów, a także arkuszy egzaminacyjnych do przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, są obowiązane do nieujawniania osobom nieuprawnionym informacji dotyczących tych pytań, zadań, testów, zestawów i arkuszy egzaminacyjnych.”;

13) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba, która ukończyła 18 lat i nie jest uczniem szkoły, może uzyskać świadectwo ukończenia szkoły, z wyjątkiem szkoły kształcącej w zawodach medycznych, na podstawie egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych przez państwową komisję egzaminacyjną powołaną przez kuratora oświaty, a w przypadku szkół artystycznych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Egzaminy eksternistyczne przeprowadza się z zakresu wszystkich zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania szkoły dla dorosłych odpowiedniego typu.”;

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania, określi, w drodze rozporządzenia, skład, warunki powoływania i odwoływania państwowych komisji egzaminacyjnych, tryb ich działania, szczególne warunki i tryb przeprowadzania egzaminów eksternistycznych, wysokość opłat pobieranych za ich przeprowadzenie oraz warunki wynagradzania członków komisji, a także może określić przypadki, w których do egzaminów eksternistycznych może przystąpić osoba, która nie ukończyła 18 lat.”;

d) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, powinno w szczególności uwzględniać możliwość powoływania państwowych komisji egzaminacyjnych w szkołach dla dorosłych prowadzących kształcenie w zakresie objętym egzaminem eksternistycznym, a także ustalać wysokość opłaty za egzamin z jednych zajęć edukacyjnych tak, aby nie przekraczała kwoty 30

zł waloryzowanej corocznie średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej, a także uwzględniać możliwość zwalniania z całości lub części opłat za przeprowadzenie egzaminu eksternistycznego osób o niskich dochodach.”;

14) w art. 13 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Podręczniki szkolne i książki pomocnicze do kształcenia uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej mogą być dofinansowywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.”;

15) w art. 14:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W przypadku dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 6 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat. Obowiązek szkolny tych dzieci może być odroczony do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 10 lat.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, dyrektor przedszkola może przyjąć do przedszkola dziecko, które ukończyło 2,5 roku.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej.”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat.”,

e) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zapewnienie warunków do spełniania obowiązku, o którym mowa w ust. 3, jest zadaniem własnym gminy.”;

16) art. 14a otrzymuje brzmienie:

„Art. 14a. 1. Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

2. Sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych powinna być ustalona tak, aby wszystkie dzieci sześciolatnie zamieszkałe na obszarze gminy miały możliwość spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, a droga dziecka sześciolatniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej nie przekraczała 3 km.
3. Jeżeli droga dziecka sześciolatniego z domu do najbliższego publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.
4. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnemu dziecku sześciolatniemu bezpłatnego transportu i opieki nauczyciela w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 5, do których dziecko zostało skierowane zgodnie z art. 71b, lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.”;

17) po art. 14a dodaje się art. 14b w brzmieniu:

- „Art. 14b. 1. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi, o którym mowa w art. 14 ust. 3, są obowiązani dopełnić czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, a także zapewnić regularne uczęszczanie dziecka na zajęcia.
2. Kontrolowanie spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, należy do zadań dyrektora szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka.
 3. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddziały przedszkolne, są obowiązani powiadomić dyrektora szkoły, w obwodzie której dziecko mieszka, o spełnianiu przez dziecko obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, w tym przedszkolu lub oddziale przedszkolnym, oraz o zmianach w tym zakresie.”;

18) w art. 16:

- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Decyzję o wcześniejszym przyjęciu dziecka do szkoły podstawowej podejmuje dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzję w sprawie odroczenia obowiązku szkolnego podejmuje dyrektor publicznej szkoły podstawowej, w obwodzie której dziecko mieszka, po zasięgnięciu opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.”,

c) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Po ukończeniu gimnazjum obowiązek nauki spełnia się:

- 1) przez uczęszczanie do publicznej lub niepublicznej szkoły ponadgimnazjalnej,
- 2) przez uczęszczanie na zajęcia realizowane w formach pozaszkolnych w placówkach publicznych lub niepublicznych posiadających akredytację, o której mowa w art. 68b,
- 3) przez uczęszczanie na zajęcia realizowane w ramach działalności oświatowej prowadzonej przez osoby prawne lub fizyczne na podstawie art. 83a ust. 2, dla której osoby te uzyskały akredytację, o której mowa w art. 68b,
- 4) przez realizowanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, przygotowania zawodowego u pracodawcy.”,

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Za spełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki uznaje się również udział dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami.”;

19) w art. 17:

a) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, gimnazjum lub ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, realizację obowiązku szkolnego, do których uczniowie zostali skierowani przez organy wymienione w art. 71b ust.5-5b, lub zwrot kosztów przejazdu ucznia środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.”,

b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Ustalanie planów sieci publicznych szkół, o których mowa w ust. 4 i 5, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z przepisami ust. 1, 2, 4 i 5.”;

20) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Niespełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

21) w art. 21:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania inicjuje, koordynuje i nadzoruje organizację ogólnopolskich olimpiad i turniejów dla uczniów, a także może zlecić zadania z tego zakresu, w drodze umowy, szkołom wyższym, placówkom naukowym, stowarzyszeniom naukowym, zawodowym i innym podmiotom prowadzącym statutową działalność oświatową lub naukową.”;

22) w art. 22:

a) w ust. 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) warunki i tryb przyjmowania uczniów do szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych, a także może określić maksymalną liczbę szkół ponadgimnazjalnych, o przyjęcie do których można ubiegać się równocześnie, uwzględniając w szczególności zasadę powszechnej dostępności do szkół wszystkich typów,”,

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) organizację kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą,”,

- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) warunki i sposób wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych

przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, uwzględniając w szczególności:

- a) kierowanie nauczycieli do pracy za granicą w środowiskach polonijnych,
- b) przekazywanie niezbędnych podręczników i pomocy dydaktycznych służących temu nauczaniu,
- c) organizowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli pracujących w środowiskach polonijnych, w kraju i za granicą,
- d) organizowanie kolonii i innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej,”

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zakres i warunki przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą w celach, o których mowa w pkt 3 i 3a, uwzględniając w szczególności częściowy zwrot kosztów utrzymania i zakwaterowania oraz kosztów podróży, a także wyposażenie nauczycieli w niezbędne podręczniki, środki dydaktyczne i inne pomoce niezbędne w procesie nauczania w miejscu zatrudnienia.”

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyłączyć stosowanie niektórych przepisów ustawy w odniesieniu do szkół, zespołów szkół i szkolnych punktów konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 5 ust. 3b pkt 1, w zakresie wynikającym ze szczególnych warunków funkcjonowania tych szkół, zespołów i szkolnych punktów konsultacyjnych, a także wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania.”

c) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) warunki i tryb dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania, programów wychowania przedszkolnego i podręczników oraz zalecania środków dydaktycznych, z uwzględnieniem konieczności uzyskiwania przed

dopuszczeniem programów lub podręczników oraz zaleceniem środków dydaktycznych opinii specjalistów z zakresu poszczególnych dziedzin, a także z uwzględnieniem możliwości wyróżniania programów nauczania i podręczników szkolnych ze względu na ich wysokie walory merytoryczne, metodyczne i powszechną dostępność”;

23) w art. 23 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. W zakresie kształcenia zawodowego zadania określone w art. 22 ust. 2 pkt 1-3 minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wykonuje w uzgodnieniu z ministrami właściwymi dla zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1.”;

24) w art. 24:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek właściwego ministra, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać opis zawodu ze zbiorem umiejętności zawodowych, uzasadnienie potrzeby kształcenia w tym zawodzie, nazwę i miejsce zawodu w określonej grupie klasyfikacji zawodów i specjalności, o której mowa w ust. 1, a także informację o potrzebach rynku pracy w zakresie danego zawodu.”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Właściwy minister, o którym mowa w ust. 1, może wspomagać materialnie i organizacyjnie szkoły i placówki kształcące w danym zawodzie, w zakresie zajęć praktycznych i stosowania nowoczesnych technik i technologii w procesie kształcenia zawodowego w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.”;

25) w art. 31:

a) pkt 6a otrzymuje brzmienie:

„6a) opiniuje arkusze organizacji publicznych szkół i placówek, z wyjątkiem szkół i placówek prowadzonych przez ministrów, w zakresie ich zgodności z przepisami, przedstawiane przez organy prowadzące szkoły i placówki przed zatwierdzeniem arkuszy,”

b) po pkt 6a dodaje się pkt 6b i 6c w brzmieniu:

„6b) opiniuje plany pracy placówek doskonalenia nauczycieli,

6c) opracowuje programy wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody,”

c) w pkt 13 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

- „14) wykonuje inne zadania określone w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie obronności.”;
- 26) w art. 32a ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W odniesieniu do publicznych szkół i placówek artystycznych minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania przepisy określone w art. 11 ust. 2 oraz art. 22 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1-8.”;
- 27) art. 32b otrzymuje brzmienie:
- „Art. 32b. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach dla żegluga morskiej i śródlądowej, kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny we współdziałaniu odpowiednio z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej oraz ministrem właściwym do spraw transportu, w zakresie realizowania w procesie kształcenia w tych szkołach postanowień Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht z dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 39, poz. 201 i z 1999 r. Nr 30, poz. 286).”;
- 28) w art. 33 w ust. 2:
- a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) przestrzeganie statutu szkoły lub placówki,”
- b) dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:
- „6) przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia oraz upowszechnianie wiedzy o tych prawach,
- 7) zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.”;
- 29) w art. 34 ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:
- „2. W przypadku stwierdzenia niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania w szkole lub placówce, organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca dyrektorowi szkoły lub placówki opracowanie i wdrożenie w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, w uzgodnieniu z organem prowadzącym, programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania. Program musi uwzględniać uwagi i wnioski zgłoszone przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
- 2a. Jeżeli dyrektor szkoły lub placówki nie usunie w wyznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 1, nie opracuje lub nie wdroży programu poprawy efektywności kształcenia lub

wychowania albo nie uwzględni w tym programie zgłoszonych uwag i wniosków, organ sprawujący nadzór pedagogiczny występuje do organu prowadzącego szkołę lub placówkę z wnioskiem o odwołanie dyrektora szkoły lub placówki z końcem albo w czasie roku szkolnego, bez wypowiedzenia. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę.”;

30) w art. 34a w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem,”;

31) w art. 35:

a) w ust. 2:

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kontroluje sprawność i efektywność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty oraz przestrzeganie przepisów obowiązujących w tym zakresie, a także może wydawać na piśmie kuratorom oświaty wiążące ich wytyczne i polecenia,”;

- w pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) może ogłaszać w wydawanym przez siebie dzienniku urzędowym, zalecane standardy wyposażenia i obudowy medialnej szkół niezbędne do nauczania przedmiotów ogólnokształcących.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dyrektor szkoły lub placówki oraz inni nauczyciele zajmujący stanowiska kierownicze, z zastrzeżeniem art. 36 ust. 2, sprawują nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w tych szkołach i placówkach, a w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe oraz u pracodawców, u których jest organizowana praktyczna nauka zawodu, także w stosunku do instruktorów praktycznej nauki zawodu.”;

32) w art. 36a:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

- „5. W celu przeprowadzenia konkursu organ prowadzący szkołę lub placówkę powołuje komisję konkursową w składzie:
- 1) po trzech przedstawicieli:
 - a) organu prowadzącego szkołę lub placówkę,
 - b) organu sprawującego nadzór pedagogiczny,
 - 2) po dwóch przedstawicieli:
 - a) rady pedagogicznej,
 - b) rodziców,
 - 3) po jednym przedstawicielu zakładowych organizacji związkowych, przy czym przedstawiciel związku zawodowego nie może być zatrudniony w szkole lub placówce, której konkurs dotyczy.”,
- b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
- „7a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w przypadku szkół artystycznych i placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oraz tryb pracy komisji konkursowej, uwzględniając w szczególności sposób ogłaszania konkursu oraz sposób nadzorowania prawidłowości postępowania konkursowego przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.”,
- c) po ust. 9a dodaje się ust. 9b w brzmieniu:
- „9b. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły lub placówki zastępuje go wicedyrektor, a w szkołach i placówkach, w których nie utworzono stanowiska wicedyrektora - inny nauczyciel tej szkoły lub placówki, wyznaczony przez organ prowadzący.”,
- d) ust. 10 otrzymuje brzmienie:
- „10. Przepisy ust. 1-9b i art. 37 nie dotyczą szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Sprawiedliwości lub podporządkowane im organy.”;
- 33) w art. 39 w ust. 1:
- a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki, ”,

- b) w pkt 7 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
- „8) odpowiada za właściwą organizację i przebieg sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, przeprowadzanych w szkole lub placówce.”;
- 34) w art. 41 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- 2) podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów,”;
- 35) w art. 50 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) przedstawia wnioski w sprawie rocznego planu finansowego środków specjalnych szkoły lub placówki i opiniuje projekt planu finansowego szkoły lub placówki, ”;
- 36) w art. 51 ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie:
- „9. Powołanie rady szkoły lub placówki organizuje dyrektor szkoły lub placówki z własnej inicjatywy albo na wniosek rady rodziców lub samorządu uczniowskiego.
10. W szkołach artystycznych przepis ust. 1a stosuje się odpowiednio.”;
- 37) w art. 52 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, typy szkół i placówek, w których w skład rady szkoły lub placówki nie wchodzi rodzice lub uczniowie, a także typy szkół i placówek, w których nie powołuje się rady szkoły lub placówki, ze względu na specyficzną organizację pracy i zadania szkoły lub placówki bądź brak możliwości wyłonienia stałej reprezentacji rodziców lub uczniów.”;
- 38) w art. 54 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Rada rodziców może występować do organu prowadzącego szkołę lub placówkę, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, dyrektora, rady pedagogicznej oraz rady szkoły lub placówki z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw szkoły lub placówki.”;
- 39) art. 56 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 56. 1. W szkole i placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne

organizacje, w tym organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki.

2. Zgodę na podjęcie działalności przez stowarzyszenia i inne organizacje, o których mowa w ust. 1, wyraża dyrektor szkoły lub placówki po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki, z zastrzeżeniem art. 94a ust. 5.”;

40) w art. 58:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Akt założycielski szkoły publicznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także jej zasięg terytorialny (obwód), w szczególności nazwy miejscowości (w miastach nazwy ulic lub ich części) należących do jej obwodu, a w przypadku szkoły podstawowej także podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne. Szkole publicznej prowadzonej przez osobę fizyczną lub osobę prawną, inną niż jednostka samorządu terytorialnego, nie ustala się obwodu, chyba że osoba prowadząca wystąpi z takim wnioskiem.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Nie ustala się obwodów szkołom specjalnym, szkołom dla mniejszości narodowych, szkołom artystycznym oraz szkołom sportowym i szkołom mistrzostwa sportowego.”;

41) w art. 59:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także odpowiednio o tym samym lub zbliżonym profilu kształcenia ogólnozawodowego albo kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący¹ jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

- „1a. Szkoła w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich może być zlikwidowana w każdym czasie, po zapewnieniu uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole.”,
- c) ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:
- „2. Szkoła, profil kształcenia ogólnozawodowego lub zawodów, w jakim szkoła kształci, a także placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 2a, mogą zostać zlikwidowane po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły rolniczej także ministra właściwego do spraw rolnictwa, a szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez inną osobę prawną lub osobę fizyczną - za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie. W przypadku szkoły i placówki artystycznej jest wymagana pozytywna opinia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
- 2a. W przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie lub w profilu kształcenia ogólnozawodowego, kurator oświaty, przed wyrażeniem opinii, o której mowa w ust. 2, jest obowiązany zasięgnąć opinii odpowiednio wojewódzkiej lub powiatowej rady zatrudnienia, a także opinii:
- 1) ministra właściwego do spraw zdrowia - w przypadku szkoły medycznej,
 - 2) ministra właściwego do spraw środowiska - w przypadku szkoły leśnej,
 - 3) odpowiednio ministra właściwego do spraw transportu i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej - w przypadku szkół, o których mowa w art. 32b.”;
- 42) w art. 62:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Organ prowadzący szkoły różnych typów lub placówki może je połączyć w zespół, z zastrzeżeniem ust. 5a. Połączenie nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad rodziców, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej.”,
- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
- „5a. Do zespołów szkół nie mogą być włączane centra kształcenia ustawicznego i centra kształcenia praktycznego.”;
- 43) art. 64 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 64. 1. Podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły, których wymiar określają ramowe plany nauczania, są:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne,
 - 2) dodatkowe zajęcia edukacyjne,
 - 3) zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów mających trudności w nauce oraz inne zajęcia wspomagające rozwój dzieci i młodzieży z zaburzeniami rozwojowymi,
 - 4) nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne,
 - 5) w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe - praktyczna nauka zawodu.
2. Zajęcia wymienione w ust. 1 pkt 3 i 4 mogą być prowadzone także z udziałem wolontariuszy.”;
- 44) w art. 66 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Na wniosek lub za zgodą rodziców albo pełnoletniego ucznia dyrektor szkoły po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki oraz wyznaczyć nauczyciela - opiekuna. Odmowa udzielenia zezwolenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.”;
- 45) w art. 67 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Do realizacji zadań statutowych szkoła publiczna powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z:
- 1) pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem,
 - 2) biblioteki,
 - 3) świetlicy,
 - 4) gabinetu profilaktycznego,
 - 5) pomieszczeń administracyjno – gospodarczych,
 - 6) zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych.”;

46) art. 68-68c otrzymują brzmienie:

„Art. 68.1. Kształcenie ustawiczne obejmuje:

 - 1) edukację mającą na celu dostosowanie umiejętności do zmieniających się warunków społeczno – gospodarczych,
 - 2) kształcenie ogólne i zawodowe w szkołach dla dorosłych,
 - 3) kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie w formach pozaszkolnych, w tym rekwalifikację, a także samo-kształcenie.

2. Kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie w szkołach dla dorosłych i formach pozaszkolnych może być prowadzone jako stacjonarne, zaoczne, eksternistyczne i na odległość.

Art. 68a. 1. Kształcenie ustawiczne jest organizowane i prowadzone w:

- 1) szkołach dla dorosłych,
 - 2) placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego.
2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje placówek, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także szczegółową organizację, sposób, warunki i formy prowadzenia przez te placówki oraz ośrodki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, kształcenia ustawicznego, uwzględniając w szczególności zadania placówek i ośrodków o znaczeniu regionalnym i ogólnokrajowym.
- Art.68b. 1. Placówki i ośrodki, o których mowa w art. 68a ust. 1 pkt 2, prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, mogą uzyskać akredytację, stanowiącą potwierdzenie spełniania określonych wymogów i zapewnienia wysokiej jakości prowadzonego kształcenia, dokształcania i doskonalenia. Akredytacja może obejmować całość lub część prowadzonego kształcenia.
2. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy dla siedziby placówki lub ośrodka, w drodze decyzji administracyjnej wydawanej po przeprowadzeniu przez zespół powołany przez kuratora oświaty oceny działalności danej placówki lub ośrodka w zakresie określonym w ust. 3.
 3. Akredytację może uzyskać placówka lub ośrodek, który:
 - 1) posiada bazę wyposażoną w nowoczesne środki dydaktyczne,
 - 2) zatrudnia wykwalifikowaną kadre, przygotowaną do realizowania zadań związanych z wprowadzaniem nowych form i metod nauczania oraz nowoczesnych technik i technologii,
 - 3) wykazuje wysoką efektywność prowadzonego kształcenia, dokształcania i doskonalenia,
 - 4) opracowuje, wdraża i upowszechnia nowatorskie rozwiązania programowo - metodyczne i organizacyjne, mające wpływ na jakość prowadzonego kształcenia dokształcania i doskonalenia,
 - 5) opracowuje i wydaje materiały metodyczno – dydaktyczne.
 4. W postępowaniu o uzyskanie akredytacji kurator oświaty uwzględnia również wyniki nadzoru pedagogicznego, sprawowanego nad placówką lub ośrodkiem.
 5. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego stwierdzi niespełnianie przez placówkę lub ośrodek warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.

6. Podmioty ubiegające się o uzyskanie akredytacji wnoszą opłatę. Wpływy z opłat są gromadzone przez kuratorium oświaty na wyodrębnionym rachunku bankowym środków specjalnych z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z postępowaniem o uzyskanie akredytacji.
7. Z opłat, o których mowa w ust. 6, zwolnione są podmioty, które prowadzą całość kształcenia, doksztalcania i doskonalenia nieodpłatnie.
8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się również do placówek niepublicznych prowadzonych zgodnie z przepisami rozdziału 8, oraz do działalności oświatowej, o której mowa w art. 83a ust. 2.
9. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, skład i sposób działania zespołu, o którym mowa w ust. 2, oraz warunki wynagradzania jego członków, wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji, a także wysokość opłat wnoszonych przez podmioty ubiegające się o akredytację.
10. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 9, powinno uwzględniać w szczególności udział w zespole przedstawicieli wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy oraz organizacji pracodawców, a także ustalać wysokość opłat tak, aby nie przekraczała kwoty 760 zł waloryzowanej corocznie średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ustalonym w ustawie budżetowej.

Art. 68c. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz minister właściwy do spraw pracy określą, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb uzyskiwania, uzupełniania i podnoszenia przez osoby dorosłe poziomu wykształcenia ogólnego i zawodowego, w tym kwalifikacji zawodowych, w szkołach dla dorosłych i formach pozaszkolnych.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, uwzględni w szczególności:
 - 1) zaliczanie przy podejmowaniu nauki w szkole dla dorosłych prowadzącej kształcenie zawodowe wyników kursów zawodowych prowadzonych przez placówki lub ośrodki publiczne albo placówki niepubliczne posiadające akredytację albo przez osoby prawne lub fizyczne prowadzące działalność oświatową wymienioną w art. 83a ust. 2, dla której uzyskały akredytację,
 - 2) sposób potwierdzania posiadania określonych kwalifikacji zawodowych uzyskanych w wyniku ukończenia poszczególnych form kształcenia,

3) warunki i tryb prowadzenia nowych form i metod kształcenia, w tym kształcenia na odległość.”;

47) w art. 70 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zawierać porozumienia z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi, w celu poprawy stanu kształcenia zawodowego, w szczególności realizacji praktycznej nauki zawodu.”;

48) w art. 71b:

a) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież, o których mowa w art. 1 pkt 5 i 5a, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5.”,

b) ust. 2-3a otrzymują brzmienie:

„2. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia upośledzenia umysłowego, dzieciom i młodzieży, o których mowa w ust. 1, organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę.

2a. W przedszkolach i szkołach podstawowych, w tym specjalnych, oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5, a także w publicznych poradniach psychologiczno - pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, mogą być tworzone zespoły wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, w celu stymulowania psychofizycznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole, prowadzonego bezpośrednio z dzieckiem i jego rodziną.

2b. Dyrektorzy przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych specjalnych oraz ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5, a także dyrektorzy właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych oraz dyrektorzy publicznych poradni

psychologiczno - pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, mogą organizować wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, w porozumieniu z organami prowadzącymi.

3. Opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami, wydają zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego określa zalecane formy kształcenia specjalnego, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia upośledzenia umysłowego.
- 3a. Opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, o których mowa w ust. 3, mogą również wydawać zespoły opiniujące działające w niepublicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych, założonych zgodnie z art. 82 oraz zatrudniających pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.”,
- c) po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:
 - 3c. W przypadku nieletnich kształcących się w szkołach w zakładach poprawczych lub w schroniskach dla nieletnich:
 - 1) z upośledzeniem umysłowym - zalecane formy kształcenia określa orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez zespół orzekający, o którym mowa w ust. 3,
 - 2) niedostosowanych społecznie, z wyłączeniem nieletnich z innymi niepełnosprawnościami - orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydają zespoły diagnostyczno-korekcyjne w zakładach poprawczych oraz zespoły diagnostyczne w schroniskach dla nieletnich.”,
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4. Od orzeczeń, o których mowa w ust. 3, rodzice dziecka mogą złożyć, w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia,

odwołanie do kuratora oświaty, a w przypadku orzeczeń, o których mowa w ust. 3c – do Ministra Sprawiedliwości.”,

- e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia mu odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego, z zastrzeżeniem ust. 5a.”,
- f) ust. 5b otrzymuje brzmienie:
- „5b. Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 5, odpowiednich ze względu na rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka, jeżeli dysponują one wolnymi miejscami.”,
- g) po ust. 5b dodaje się ust. 5c w brzmieniu:
- „5c. Dyrektor szkoły, której uczeń posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, organizuje takie nauczanie w porozumieniu z organem prowadzącym.”,
- h) w ust. 7 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw zdrowia oraz zabezpieczenia społecznego, warunki organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci, o których mowa w ust. 2a, uwzględniając w szczególności formy współpracy z rodziną dziecka.”;
- 49) po art. 71c dodaje się art. 71d w brzmieniu:
- „Art. 71d. Podręczniki szkolne i książki pomocnicze do kształcenia specjalnego dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niewidomych, słabo widzących i niesłyszących są dofinansowywane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.”;
- 50) w art. 77:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W zakresie uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego do słuchaczy kolegiów stosuje się przepisy dotyczące studentów szkół wyższych.”,

b) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, standardy kształcenia nauczycieli w kolegiach, uwzględniając w szczególności wymagania dotyczące realizowanych planów nauczania, przedmioty kształcenia, wymiar i zakres praktyk pedagogicznych, treści programowe i wymagane umiejętności.”;

51) w art. 77a dodaje się ust. 4-10 w brzmieniu:

„4. Placówki doskonalenia mogą uzyskać akredytację stanowiącą potwierdzenie, że dana placówka doskonalenia zapewnia wysoką jakość prowadzonych form doskonalenia nauczycieli.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do publicznych placówek doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b.

6. Akredytację przyznaje kurator oświaty właściwy dla siedziby placówki doskonalenia, w drodze decyzji administracyjnej.

7. Akredytację może uzyskać placówka doskonalenia, która:

1) zatrudnia wykwalifikowaną kadre,

2) opracowuje i wdraża programy doskonalenia oraz przeprowadza ich ewaluację,

3) prowadzi działalność wydawniczą i upowszechnia problematykę doskonalenia nauczycieli,

4) posiada nowoczesne środki dydaktyczne,

5) uzyskała pozytywną ocenę jakości pracy ustaloną przez kuratora oświaty w trybie nadzoru pedagogicznego.

8. Akredytacja jest przyznawana po zasięgnięciu opinii placówki doskonalenia o zasięgu ogólnokrajowym, wskazanej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

9. Kurator oświaty, w drodze decyzji administracyjnej, może cofnąć akredytację, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego stwierdzi niespełnianie przez placówkę doskonalenia warunków wymaganych do uzyskania akredytacji.

10. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji, uwzględniając w szczególności wymagania dotyczące kwalifikacji kadry, rodzajów i form doskonalenia nauczycieli, prowadzenia działalności wydawniczej oraz sposobów upowszechniania problematyki doskonalenia nauczycieli.”;

52) w art. 78:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w odniesieniu do placówek doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw

kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki i tryb tworzenia, przekształcania i likwidowania oraz organizację i sposób działania placówek doskonalenia, w tym zakres ich działalności obowiązkowej,
- 2) zadania, które mogą być realizowane wyłącznie przez placówki doskonalenia posiadające akredytację oraz publiczne placówki doskonalenia, o których mowa w art. 5 ust. 3b,
- 3) zadania doradców metodycznych, warunki i tryb powierzania nauczycielom zadań doradcy metodycznego,

z uwzględnieniem zapewnienia nauczycielom dostępu do form doskonalenia umożliwiających podnoszenie wiedzy ogólnej i umiejętności zawodowych.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W zakresie nieuregulowanym odmiennie w przepisach wydanych na podstawie ust. 1, do placówek doskonalenia stosuje się przepisy dotyczące placówek.”;

53) w art. 80 ust. 2-3a otrzymują brzmienie:

„2. Przedszkola, o których mowa w ust. 1, otrzymują na każdego ucznia z budżetu gminy dotację w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w przedszkolach publicznych prowadzonych przez gminę.

3. Szkoły, o których mowa w ust. 1, otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia odpowiedniego typu i rodzaju szkół, w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego. W przypadku nieprowadzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego szkoły tego samego typu i rodzaju, podstawą ustalenia wysokości dotacji jest kwota przewidziana na jednego ucznia szkoły publicznej danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

3a. Placówki publiczne, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7, prowadzone przez osoby prawne i fizyczne otrzymują na każdego wychowanka dotację z budżetu powiatu w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego wychowanka w placówkach tego samego rodzaju prowadzonych przez powiat. W przypadku nieprowadzenia przez powiat placówki publicznej danego rodzaju, podstawą ustalenia wysokości dotacji jest kwota przewidziana na jednego wychowanka placówki tego rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.”;

54) w art. 82:

a) w ust. 2 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2) określenie typu szkoły lub rodzaju placówki oraz daty rozpoczęcia jej funkcjonowania, w przypadku liceum profilowanego – profili kształcenia ogólnozawodowego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazw zawodów, w jakich szkoła będzie kształcić, zgodnych z nazwami zawodów występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, lub klasyfikacji zawodów i specjalności ustalonej na potrzeby rynku pracy przez ministra właściwego do spraw pracy,
- 3) wskazanie miejsca prowadzenia szkoły lub placówki oraz informację o warunkach lokalowych zapewniających:
- a) możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno–wychowawczych,
 - b) realizację innych zadań statutowych,
 - c) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – możliwość realizacji praktycznej nauki zawodu,
 - d) bezpieczne i higieniczne warunki nauki i pracy, zgodnie z odrębnymi przepisami,”
- b) ust. 2a otrzymuje brzmienie:
- „2a. W przypadku szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej ubiegającej się o nadanie uprawnień szkoły publicznej z dniem rozpoczęcia działalności, wpis do ewidencji może nastąpić, jeżeli osoba prowadząca przedstawi pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły medycznej – także opinię ministra właściwego do spraw zdrowia, o spełnianiu wymagań określonych w art. 7 ust. 3.”,
- c) w ust. 3a pkt 6 i 7 otrzymują brzmienie:
- 6) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazwy zawodów, w jakich szkoła kształci,
 - 7) w przypadku liceum profilowanego – nazwy profili kształcenia ogólnozawodowego, w jakich szkoła kształci.”;
- 55) w art. 84 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej szkoły przekazuje się organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny nad szkołą. Po zakończeniu likwidacji wpis do ewidencji ulega wykreśleniu.”;
- 56) w art. 86:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:
- „1a. Osoba prowadząca szkołę składa wniosek o uznanie szkoły za eksperymentalną i nadanie szkole uprawnień szkoły publicznej do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania za pośrednictwem kuratora oświaty, który dołącza swoją opinię.

1b. Wniosek, o którym mowa w ust. 1a, powinien zawierać:

- 1) określenie celu, założeń i sposobu realizacji eksperymentu,
- 2) opinię instytucji naukowej, dotyczącą założeń eksperymentu, wraz ze zgodą tej instytucji na sprawowanie opieki nad przebiegiem eksperymentu i dokonanie jego oceny,
- 3) zgodę rady pedagogicznej,
- 4) w przypadku eksperymentu dotyczącego kształcenia w zawodzie nieumieszczonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, o której mowa w art. 24 ust. 1 – także uzasadnienie potrzeby kształcenia w tym zawodzie wraz z opiniami:
 - a) wojewódzkiej lub powiatowej rady zatrudnienia wydanymi po uzyskaniu stanowiska wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy,
 - b) organu samorządu gospodarczego lub innej organizacji gospodarczej właściwej dla danego zawodu,
 - c) instytucji naukowej lub stowarzyszenia zawodowego właściwego dla danego zawodu, w zakresie oceny merytorycznej zawartości programu nauczania przewidzianego dla danego zawodu,
 - d) ministra właściwego dla danego zawodu, w zakresie ewentualnego wprowadzenia tego zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, nadając uprawnienia, o których mowa w ust. 1, określa niezbędne warunki funkcjonowania szkoły, uwzględniając w szczególności założenia i sposób realizacji eksperymentu, wskazane we wniosku.”;

57) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. Uprawnienia szkoły publicznej mogą zostać cofnięte przez organ, który je nadał, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa w art. 7 ust. 3, lub określonych zgodnie z art. 86 ust. 2. Cofnięcie uprawnień następuje w drodze decyzji administracyjnej i w przypadku szkoły podstawowej lub gimnazjum jest równoznaczne z ich likwidacją z końcem roku szkolnego, w którym decyzja stała się ostateczna.”;

58) w art. 90 ust. 3a i 3b otrzymują brzmienie:

„3a. Placówki niepubliczne, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7, otrzymują na każdego wychowanka dotacje z budżetu powiatu w wysokości równej średnim wydatkom bieżącym ponoszonym na jednego wychowanka tego samego rodzaju placówki publicznej, a w przypadku niepublicznych ośrodków umożliwiających realizację obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego wychowanka tego rodzaju ośrodków w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego – pod warunkiem, że osoba prowadząca placówkę przedstawi planowaną liczbę wychowanków organowi właściwemu do udzielenia dotacji, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

3b. Szkoły niepubliczne nieposiadające uprawnień szkoły publicznej oraz placówki niepubliczne, o których mowa w art. 2 pkt 3-4 i 10, mogą otrzymywać dotacje z budżetu powiatu.”;

59) w art. 91 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Rada Ministrów może przyjąć rządowy program mający na celu:

- 1) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz innych grup społecznych, w tym program zwiększający zdolność wykorzystania środków finansowych pochodzących z funduszy strukturalnych na rozwój kształcenia ustawicznego,
- 2) wspomaganie tworzenia warunków do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady udzielania pomocy dzieciom i młodzieży oraz innym grupom społecznym objętym programem, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby i grupy osób uprawnione do pomocy,
- 2) szczegółowe zasady, formy i tryb wspomaganie tworzenia warunków do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, uwzględniając w szczególności tworzenie gabinetów profilaktycznych dla uczniów.”;

60) art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Art. 92. 1. Uczniowie, z wyjątkiem uczniów szkół dla dorosłych, objęci są świadczeniami profilaktycznej opieki zdrowotnej.

2. Organizację oraz formy profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami określają przepisy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.”;

61) w art. 94:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Okres doskonalenia za granicą jest zaliczany do okresu zatrudnienia nauczyciela w kraju, od którego zależą uprawnienia pracownicze, na warunkach określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, warunki kierowania za granicę uczniów w celu kształcenia oraz nauczycieli w celu doskonalenia, uwzględniając w szczególności:

- 1) możliwość przyznania stypendium i innych świadczeń,
- 2) okres, na jaki przyznaje się stypendium oraz szczegółowe warunki wypłacania stypendium i innych świadczeń,
- 3) minimalną wysokość stypendium, kierując się wysokością wynagrodzenia zasadniczego i dodatku zagranicznego, określoną w przepisach w sprawie wynagrodzenia i dodatków przysługujących członkom służby zagranicznej,
- 4) możliwość udzielania nauczycielom pozostającym w zatrudnieniu urlopu szkoleniowego lub bezpłatnego oraz okres, na jaki udziela się tych urlopów, a także zasady obliczania wysokości wynagrodzenia za okres urlopu szkoleniowego,
- 5) możliwość przyznania świadczeń na rzecz rodzin osób, o których mowa w pkt 4,
- 6) organy uprawnione do przyznawania stypendiów i świadczeń oraz udzielania urlopów,
- 7) warunki zaliczania okresu doskonalenia za granicą do okresu zatrudnienia w kraju,
- 8) warunki odwoływania uczniów i nauczycieli skierowanych za granicę oraz warunki zwrotu wypłaconych im stypendiów i świadczeń.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz.357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291 i Nr 122, poz. 1323, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194, Nr 128, poz. 1404, Nr 144, poz. 1615 i Nr 154, poz. 1794 i 1795 oraz z 2002 r. Nr 4, poz. 32 i Nr 113 poz. 984) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) nauczyciele zatrudnieni w publicznych szkołach i szkolnych punktach konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej,”;

- 2) w art. 42:
- a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 „2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły,”
- b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
 „2b. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może zobowiązać nauczycieli, o których mowa w ust. 3 lp. 3, 5 i 10, do realizacji zajęć pozalekcyjnych, a nauczycieli przedszkoli i pozostałych nauczycieli do realizowania innych zajęć i czynności w formie ustalonej przez dyrektora szkoły – w wymiarze nie krótszym niż 2 godziny tygodniowo, uwzględniając w szczególności, że wymiar tych zajęć pozalekcyjnych oraz innych zajęć i czynności może być zróżnicowany w zależności od rodzaju nauczanego przedmiotu lub prowadzonych przez nauczyciela zajęć, a także uwzględniając konieczność realizowania zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych należących do jednostek systemu oświaty, w szczególności wynikających z zakresu profilaktyki społecznej.”

Art. 3. W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 979) w art. 3:

- a) ust. 3a otrzymuje brzmienie:
 „3a. Podstawę przeprowadzania egzaminów w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła stanowią standardy wymagań egzaminacyjnych ustalone przez Związek Rzemiosła Polskiego, z zastrzeżeniem ust. 3b.”
- b) po ust. 3a dodaje się ust. 3b-3h w brzmieniu:
 „3b. Podstawę przeprowadzania egzaminów w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, stanowią standardy wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, określone w odrębnych przepisach.
- 3c. Nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych sprawuje Związek Rzemiosła Polskiego przez:
- 1) przeprowadzanie, zgodnie z planem nadzoru, co najmniej raz w roku, kontroli działalności komisji egzaminacyjnych,

- 2) rozpatrywanie nieuwzględnionych przez izbę rzemieślniczą skarg kandydatów dotyczących prawidłowości przeprowadzenia egzaminu,
 - 3) analizowanie wyników egzaminów oraz formułowanie wniosków.
- 3d. Osoby wykonujące czynności z zakresu nadzoru mają prawo wstępu w charakterze obserwatora na egzamin, po uprzednim powiadomieniu właściwej izby rzemieślniczej, oraz wglądu do prowadzonej przez komisję egzaminacyjną dokumentacji komisji.
- 3e. Osoby, o których mowa w ust. 3d, mogą wydawać komisjom egzaminacyjnym zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności nadzoru. Komisja egzaminacyjna, w ciągu 7 dni od otrzymania zaleceń, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do Związku Rzemiosła Polskiego. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Związek Rzemiosła Polskiego, komisja egzaminacyjna jest obowiązana powiadomić Związek Rzemiosła Polskiego o realizacji zaleceń, w terminie 30 dni.
- 3f. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności komisji egzaminacyjnych, Związek Rzemiosła Polskiego może wezwać komisję do usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie, a w przypadku nieusunięcia uchybień - odwołać osoby wchodzące w skład komisji lub cały skład komisji albo unieważnić egzamin w całości lub w części.
- 3g. Izba rzemieślnicza:
- 1) zatwierdza zadania i pytania egzaminacyjne, opracowane na podstawie standardów wymagań, o których mowa w ust. 3a i 3b,
 - 2) zatwierdza szczegółowe kryteria oceniania,
 - 3) dopuszcza kandydatów do egzaminów,
 - 4) ustala wysokość opłat za egzaminy, uwzględniając jako podstawę kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale

roku poprzedniego ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, z tym że wysokość opłaty nie może przekroczyć:

- a) za egzamin mistrzowski - 40% podstawy,
- b) za egzamin czeladniczy - 20% podstawy,
- 5) prowadzi dokumentację komisji egzaminacyjnej, w tym ewidencję egzaminów,
- 6) rozpatruje skargi kandydatów, dotyczące prawidłowości przeprowadzenia egzaminu,
- 7) organizuje szkolenia dla osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych, według programu ustalonego przez Związek Rzemiosła Polskiego.

3h. Izba rzemieślnicza może zwolnić w całości lub w części osobę przystępującą do egzaminu z opłaty, o której mowa w ust. 3g pkt 4.”;

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii Związku Rzemiosła Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki powoływania komisji egzaminacyjnych izb rzemieślniczych, warunki dopuszczania do egzaminu i sposób jego przeprowadzania, wysokość wynagrodzenia członków komisji, warunki wydawania oraz wzory świadectw czeladniczych i dyplomów mistrzowskich, w tym wydawania duplikatów, a także sposób dokonywania legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokość odpłatności za wykonywanie tych czynności.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4 powinno uwzględniać w szczególności wymagania, jakim powinny odpowiadać osoby wchodzące w skład komisji egzaminacyjnych, zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych oraz możliwość zwolnienia z części egzaminu osoby przystępującej do egzaminu.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 103, poz. 1129, Nr 111, poz. 1193 i 1194 i Nr 126, poz. 1383 oraz z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i 34, Nr 150, poz. 1239 i Nr 153, poz. 1271) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
 „2b. W uczelni kształcącej nauczycieli studia zawodowe przygotowują nauczyciela do nauczania dwóch przedmiotów (rodzajów zajęć), z których jeden stanowi przedmiot główny, a drugi dodatkowy.”;
- 2) w art. 4a w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 „4) standardy kształcenia nauczycieli, uwzględniając sylwetkę absolwenta, przedmioty kształcenia pedagogicznego, przygotowanie w zakresie dwóch specjalności, a także w zakresie technologii informacyjnej oraz języka obcego, z którego wymiar zajęć pozwoli uzyskać zaawansowaną znajomość języka obcego, wymiar i sposób organizacji praktyk oraz treści programowe i wymagane umiejętności.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1314, z 2001 r. Nr 85, poz. 924 i Nr 111, poz. 1194 oraz z 2002 r. Nr 4, poz. 33 i Nr 150, poz. 1239) w art. 5 po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:

- „3a. W uczelni zawodowej kształcącej nauczycieli studia wyższe zawodowe przygotowują absolwentów do nauczania dwóch przedmiotów (rodzajów zajęć), z których jeden stanowi przedmiot główny, a drugi dodatkowy.
- 3b. Plany studiów, o których mowa w ust. 3, uwzględniają odpowiednio standardy nauczania dla poszczególnych kierunków studiów oraz standardy kształcenia nauczycieli określone w odrębnych przepisach.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1794 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 362 i Nr 152, poz. 1267) art. 8 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 8. W okresie do dnia 31 grudnia 2010 r. tytuł honorowy profesora oświaty może być nadany nauczycielowi, który legitymuje się 7 - letnim okresem pracy jako nauczyciel dyplomowany.”.

Art. 7. 1. Egzaminatorzy wpisani przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, są wpisywani z urzędu do ewidencji egzaminatorów prowadzonej przez okręgową komisję egzaminacyjną właściwą dla ich miejsca zamieszkania.

2. Centralna Komisja Egzaminacyjna, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przekaze właściwym okręgowym komisjom

egzaminacyjnym dokumentację dotyczącą egzaminatorów, o których mowa w ust. 1.

3. Do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań w sprawach wpisu do ewidencji egzaminatorów oraz wykreślenia z tej ewidencji, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 8. Centra kształcenia ustawicznego i centra kształcenia praktycznego włączone do zespołów szkół przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą wchodzić w skład tych zespołów nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2005 r.

Art. 9. Do dnia 31 grudnia 2004 r. obowiązek nauki może być realizowany również przez uczęszczanie na zajęcia, o których mowa w art. 16 ust. 5a pkt 2 i 4 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, realizowane przez podmioty nieposiadające akredytacji.

Art. 10. Szkoły publiczne w terminie nie dłuższym niż 3 lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zapewnią uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktycznego.

Art. 11. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, wykaz szkół i placówek o znaczeniu regionalnym, które zostały przejęte z dniem 1 stycznia 1999 r. do prowadzenia przez samorządy województw, uwzględniając zmiany organizacyjne wynikające z ustawy z dnia 8 stycznia 1999 r. - Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 104, poz. 1104 i Nr 122, poz. 1312 oraz z 2001 r. Nr 111, poz. 1194, Nr 144, poz. 1615 i Nr 147, poz. 1644).

Art. 12. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 2, art. 22 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 i ust. 2 pkt 3, art. 52 ust. 1, art. 68 ust. 1 i 2, art. 71b ust. 7 pkt 1, art. 78 ust. 1, art. 94 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 2, art. 22 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 i ust. 2 pkt 3, art. 52 ust. 1, art. 68a ust. 2, art. 68c ust. 1, art. 71b ust. 7 pkt 1, art. 78 ust. 1, art. 94 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 2) art. 3 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 3 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 3 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą;
- 3) art. 4a ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 13 ust. 5, art. 24 ust. 2a, art. 71d, art. 80 ust. 2-3a oraz art. 90 ust. 3a i 3b ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie z pierwszym dniem roku budżetowego następującego po roku wejścia w życie ustawy;

- 2) art. 14 ust. 1a, 1b, 3, 3a i 4, art. 14a, 14b i 20 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2003 r.;
- 3) art. 68b i 77a ust. 4-10 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.;
- 4) art. 4 ust. 2b i art. 4a ust. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w art. 4 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 5 ust. 3a i 3b ustawy, o której mowa w art. 5 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie z dniem 1 października 2004 r.;
- 5) art. 78 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

¹⁾Niniejsza ustawa zmienia:

- 1) ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
- 2) ustawę z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle,
- 3) ustawę z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym,
- 4) ustawę z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych,
- 5) ustawę z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela.

UZASADNIENIE

Proponowane zmiany w ustawie dotyczą przede wszystkim :

- 1) objęcia wszystkich dzieci 6-letnich obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym,
- 2) wprowadzenia istotnych zmian w systemie kształcenia ustawicznego,
- 3) zmian w systemie kształcenia i doskonalenia nauczycieli,
- 4) wzmocnienia roli nadzoru pedagogicznego,
- 5) umacniania systemu egzaminów zewnętrznych.

Ponadto ustawa realizuje wiele istotnych postulatów środowisk oświatowych, samorządowych, a także zawiera szereg zmian uściślających i porządkujących aktualny stan prawny.

UZASADNIENIE SZCZEGÓŁOWE

Proponowane zmiany w art. 2 mają charakter porządkujący, przy czym przepis zawarty w pkt 3a ponownie uwzględnia w systemie oświaty funkcjonujące od 1991 r. ośrodki dokształcania zawodowego. Ośrodki te prowadziły kształcenie w zakresie teoretycznych zawodowych zajęć edukacyjnych dla młodocianych pracowników. Obecnie ich działalność zostałaby rozszerzona o prowadzenie także różnego rodzaju form pozaszkolnych w zakresie doskonalenia zawodowego pracowników oraz osób bezrobotnych. Wobec powyższego przyjęta nazwa określałaby je jako ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego.

Art. 3. uzupełniono o definicję oddziału dwujęzycznego i oddziału sportowego a także rozszerzono (pkt 15–17) o istotne, szczególnie dla przejrzystości ustawy, pojęcia występujące w dalszych jej przepisach, tj. o „kształcenie ustawiczne”, „szkołę dla dorosłych” oraz „formy pozaszkolne”.

W art. 5 ust. 3b pkt 2 został rozszerzony o publiczne placówki kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym. Tworzenie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania takich placówek, ma na celu wspieranie i koordynowanie działań o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym na rzecz rozwoju edukacji ustawicznej.

Zmiana dotycząca art. 5 ust. 5a polega wyłącznie na wyeksponowaniu zadań z zakresu profilaktyki społecznej, które realizowane są dotychczas przez szkoły i placówki w ramach zadań z zakresu opieki i wychowania.

Wprowadzenie w art. 7 w ust. 3 pkt 1a zobowiązuje szkoły niepubliczne, które posiadają uprawnienia szkół publicznych, do realizacji obowiązkowych zajęć edukacyjnych w cyklu nie krótszym oraz w wymiarze nie niższym niż określony w ramowym planie nauczania dla szkół publicznych danego typu. Uregulowanie to uniemożliwi stosowanie często przez szkoły niepubliczne praktyk znacznego skracania cyklu kształcenia oraz wymiaru obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

Za ważny element reformy systemu oświaty należy uznać system zewnętrznych egzaminów. Ich wyniki powinny informować:

- uczniów i ich rodziców – jak szkoła przygotowała młodych ludzi do dalszej edukacji lub pracy zawodowej,
- nauczycieli – jakie są efekty ich działalności zawodowej, co mogą w niej zmienić, ulepszyć,
- dyrektorów szkół – jak pracują nauczyciele, jakie mają efekty dydaktyczne, którzy powinni podjąć doskonalenie zawodowe, jak działa szkolny system oceniania: czy nie jest zbyt surowy lub zbyt liberalny,
- organy prowadzące i kuratorów oświaty – jak pracuje szkoła i jej dyrektor w zakresie osiągania określonych efektów dydaktycznych, jak dyrektor szkoły ocenia pracę nauczycieli, jak są wykorzystywane środki finansowe przeznaczone na edukację dzieci i młodzieży i doskonalenie nauczycieli,
- społeczeństwo – jak działa system edukacji, jakie są wyniki nauczania, czy zmiany w systemie oświaty idą w dobrym kierunku.

System egzaminów zewnętrznych został już wprowadzony do porządku prawnego, wymaga jednak modyfikacji.

Proponowane zmiany artykułów 9a, 9b i 9c mają na celu precyzyjne określenie kompetencji poszczególnych komisji egzaminacyjnych. W efekcie zwiększona zostanie skuteczność i operatywność pracy wszystkich komisji, zarówno centralnej, jak okręgowych.

Znowelizowany art. 9a jednoznacznie określi zakres zadań i obowiązków poszczególnych komisji w zakresie merytorycznego przygotowania sprawdzianu i egzaminów. Wprowadzenie projektowanych zmian pozwoli na całkowite wyrównanie wymagań i poziomu egzaminów i sprawdzianu w skali całego kraju. Jest to szczególnie istotne przy egzaminie maturalnym, który ma być podstawą rekrutacji na studia wyższe.

Znowelizowane przepisy art. 9c są konsekwencją nowego podziału zadań i kompetencji między komisjami egzaminacyjnymi. Dlatego przy wprowadzeniu przepisu, że CKE przygotowuje pytania, zadania i testy do przeprowadzenia sprawdzianu i egzaminu maturalnego, okręgowym komisjom powierza się opracowywanie propozycji ww. materiałów.

Proponowany przepis art. 10 doprecyzowuje wiek osób mogących uzyskać świadectwo ukończenia szkoły na podstawie egzaminów eksternistycznych, zakres tych egzaminów oraz powierza kuratorowi oświaty uprawnienie powoływania i odwoływania państwowej komisji egzaminacyjnej. Ponadto dookreśla zakres delegacji ustawowej upoważniając ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do ustalenia warunków i trybu przeprowadzania tych egzaminów ze szczególnym uwzględnieniem zasad odpłatności za jeden egzamin.

Wprowadzenie do ustawy przepisu (art. 13 ust. 5) dotyczącego możliwości dofinansowywania z budżetu państwa podręczników i książek pomocniczych do kształcenia uczniów w zakresie niezbędnym do podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej jest usankcjonowaniem prawnym długoletniej praktyki, uzasadnionej m.in. względami:

- ceny jednostkowe niskonakładowych podręczników dla mniejszości narodowych przewyższają znacznie przeciętne ceny podręczników,
- pokrycie kosztów zakupu przez rodziców przekraczałoby możliwości finansowe rodzin dzieci należących do mniejszości narodowych.

Dotychczas środki finansowe przeznaczane na ten cel wynosiły 2 – 3 mln zł, a rzeczywiste potrzeby to 3 – 4 mln zł.

Projektując zmiany w artykułach 14, 14a i 14b ustawy kierowano się założeniem, że skuteczne wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci wymaga stopniowego upowszechnienia wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 3 – 5 lat oraz objęcia wszystkich dzieci sześciolatków (także niepełnosprawnych) obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym w przedszkolu, w tym z oddziałami integracyjnymi i w przedszkolu specjalnym, lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, w tym z oddziałami integracyjnymi i w szkole podstawowej specjalnej.

Zakłada się, że objęcie dzieci 6-letnich obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym realizowane będzie od roku szkolnego 2003/2004.

Biorąc pod uwagę, że droga niektórych dzieci sześciolatków z domu do najbliższego publicznego przedszkola lub oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej może przekraczać 3 km, konieczne jest nie tylko zapewnienie dowożenia tych dzieci, ale również opieki w czasie tego dowożenia lub zapewnienie zwrotu kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej w przypadkach niemożności zorganizowania dowożenia. W przypadku dzieci niepełnosprawnych obowiązek dowożenia musi być

realizowany niezależnie od odległości, analogicznie jak w przypadku uczniów niepełnosprawnych wymienionych w art. 17 ust. 3a.

Wspieranie rozwoju młodszego dziecka wymaga w dalszej kolejności projektowania zmian w edukacji elementarnej, w tym opracowania jednolitej podstawy programowej tej edukacji.

Zmiana w art. 16 ust. 5a określa formy realizowania obowiązku nauki.

Ogólnopolskie olimpiady i turnieje dla uczniów, o których mowa w proponowanym art. 21 ust. 2 istnieją już ponad pół wieku. Najstarszą – olimpiadę matematyczną powołano w 1949 roku. Obecnie jest ich 27. Każdego roku uczestniczy w zawodach szkolnych ponad 220 tys. uczniów szkół średnich. Około 650 uzyskuje tytuł laureata, potwierdzający poziom wiedzy i umiejętności z danego przedmiotu lub dziedziny wiedzy znacznie wykraczający poza wymagania programu szkolnego. Senaty szkół wyższych chętnie przyznają szerokie preferencje nie tylko laureatom, ale i finalistom olimpiad. Laureaci ogólnopolskich olimpiad uczestniczą w zawodach międzynarodowych. Około 80% uzyskuje miejsca medalowe. Olimpiady stanowią bardzo ważne dopełnienie naszego systemu oświaty, zwłaszcza w zakresie kształcenia uczniów zdolnych. Ich wielka wartość wyraża się również w stymulowaniu procesu dydaktycznego i innowacyjności.

Dlatego tak ważne jest, aby ustawa określała najistotniejsze kwestie dotyczące olimpiad, w tym zasady i tryb ich finansowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Nowe brzmienie ust. 2 w art. 24 ma na celu skorelowanie zasadności kształcenia w danym zawodzie z potrzebami rynku pracy. Natomiast ust. 2a stworzy możliwość aktywnego włączenia się ministrów właściwych dla zawodów w proces przygotowania zawodowego kadr dla danego sektora gospodarki oraz wspierania materialnego bazy dydaktycznej i kadrowej szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe. Wychodzi to naprzeciw przyjętej w krajach Unii Europejskiej zasadzie szerokiego uczestnictwa wszystkich podmiotów rządowych, gospodarczych i społecznych w kształtowaniu i wspomaganie szkolnictwa zawodowego.

Uzupełnienie art. 31 o ust. 6b i 6c ma na celu:

- wzmocnienie nadzoru kuratora oświaty nad placówkami doskonalenia nauczycieli przez upoważnienie do opiniowania planów pracy placówek, a także korelację działalności placówek w ramach województwa,

- zapewnienie wpływu kuratora na sposób wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody.

Zmiana przepisu art. 32b wynika z konieczności dostosowania go do ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej. Zgodnie z art. 10 i art. 27 ww. ustawy żegluga morska należy do działu gospodarka morska, natomiast żegluga śródlądowa do działu transport.

Wprowadzenie w art. 33 w ust. 2 pkt 6 eksponuje problematykę przestrzegania praw ucznia i dziecka rozszerzając równocześnie zakres nadzoru pedagogicznego o elementy upowszechniania praw ucznia i dziecka. Pozwoli to na pełniejszą analizę efektów działalności wychowawczej szkół. Każda szkoła, powinna być miejscem, w którym respektowane są prawa dziecka i ucznia. Znajomość tych praw obowiązuje nie tylko dorosłych – rodziców i nauczycieli, ale także uczniów.

Polska jest stroną Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526). Konwencja zobowiązuje nas do wypełniania zadań zapewniających realizację pełni praw dzieci i młodzieży. Art. 42 Konwencji stanowi, że „Państwa-Strony obowiązane są do szerzenia informacji o zasadach i postanowieniach konwencji”.

Konieczność wprowadzenia w art. 33 w ust. 2 pkt 7 wynika z tego, że istnieje nierozzerwalny związek między jakością edukacji a warunkami, w jakich odbywa się proces kształcenia. Proponowana zmiana zwiększy kompetencje kuratora oświaty i rozszerzy zakres nadzoru pedagogicznego. Zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki pozostaje aktualnie w gestii organu prowadzącego i nie było dotychczas objęte nadzorem pedagogicznym. Wydaje się, że ten ważny obszar funkcjonowania szkół i placówek powinien podlegać nadzorowi pedagogicznemu.

Zmiana w art. 34 zobowiązuje dyrektorów szkół i placówek nie tylko do sporządzenia – w przypadku stwierdzenia przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania - programu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania ale także do wdrożenia tego programu w uzgodnieniu z organem prowadzącym. Ponadto zmiany dotyczą konsekwencji z tytułu nieusunięcia przez dyrektora uchybień, w szczególności gdy dyrektor nie opracuje programu „naprawczego” w porozumieniu z organem prowadzącym, bądź go nie wdroży. W takiej sytuacji organ nadzoru pedagogicznego kierowałby do organu prowadzącego wiążący ten organ wniosek o odwołanie dyrektora.

Zmiany proponowane w art. 35 polegają na uzupełnieniu dotychczasowych kompetencji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o prawo wydawania na piśmie

kuratorom oświaty wiążących wytycznych i poleceń. Umożliwi to bezpośrednie oddziaływanie ministra na jakość i efektywność sprawowanego przez kuratora nadzoru pedagogicznego. Według dotychczasowych przepisów działania ministra w tym zakresie ograniczały się jedynie do prawa kontroli sprawności i efektywności nadzoru pedagogicznego oraz przestrzegania przepisów obowiązujących w tym zakresie.

Proponowane jest również wprowadzenie możliwości ogłaszania w Dzienniku Urzędowym Ministra Edukacji Narodowej i Sportu zalecanych standardów wyposażenia i obudowy medialnej szkół niezbędnych do nauczania przedmiotów ogólnokształcących.

Zmiana w art. 35 ust. 4 poszerza kompetencje dyrektora szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe w zakresie sprawowania nadzoru pedagogicznego tam, gdzie jest realizowane kształcenie praktyczne, tj. u pracodawców, u których jest organizowana praktyczna nauka zawodu oraz w stosunku do prowadzących tego typu zajęcia – instruktorów praktycznej nauki zawodu, również w zakresie obowiązków i uprawnień określonych ustawą – Karta Nauczyciela. Zmiana ta jednoznacznie określa kompetencje dyrektora szkoły tam, gdzie kształcenie praktyczne jest realizowane w ramach programu szkolnego, za którego realizację odpowiada dyrektor szkoły – również poza siedzibą szkoły.

Obecne regulacje zawarte w art. 36a obligują organ prowadzący do przeprowadzania konkursu na dyrektora szkoły nawet w przypadku konieczności zastępowania dyrektora przebywającego na dłuższym zwolnieniu lekarskim. Wprowadzenie przepisu ust. 4b ma na celu umożliwienie wyznaczenia nauczyciela pełniącego obowiązki dyrektora w przypadku nieobecności dyrektora szkoły bez konieczności przeprowadzania konkursu.

Ponadto, ust. 7a wprowadza upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia, w drodze rozporządzenia, regulaminu konkursu. Regulacja powyższa umożliwi ujednoczenie zasad przeprowadzania konkursów na stanowiska dyrektorów szkół i stanowi realizację postulatów zgłaszanych przez środowiska oświatowe i związkowe.

Propozycja zmiany art. 51 ust. 9 modyfikuje tryb wnioskowania o utworzenie rady szkoły.

Zmiana art. 54 ust. 1 rozszerza krąg podmiotów, do których rada rodziców może występować z wnioskami dotyczącymi wszystkich spraw szkoły.

Proponowana zmiana art. 56 ma przede wszystkim na celu podkreślenie znaczenia organizacji harcerskich jako partnera realizacji procesu wychowawczego prowadzonego przez szkołę.

Zmiana w art. 67 w ust. 1 przewiduje zapewnienie uczniom możliwości korzystania z gabinetu profilaktycznego. Rozwiązanie takie pozwala na zapewnienie wszystkim uczniom profilaktycznej opieki zdrowotnej. Uregulowanie to ma na celu uniknięcie sytuacji, w której uczniowie pozostają poza systemem profilaktycznej opieki zdrowotnej, jak zdarzało się po wdrożeniu reformy systemu opieki zdrowotnej – nawet w odniesieniu do szczepień ochronnych dzieci i młodzieży. Organizacja gabinetów profilaktycznych dla uczniów będzie stanowić proces rozłożony na trzy najbliższe lata (art. 10 projektu ustawy). Wiąże się to z koniecznością zapewnienia odpowiednich pomieszczeń na gabinety profilaktyczne oraz ich wyposażenia.

W art. 62 ust. 5a dokonano wyłączenia centrów kształcenia praktycznego i centrów kształcenia ustawicznego z możliwości włączania ich do zespołów szkół, ze względu na różne zadania statutowe przewidziane dla szkół i ww. placówek. Obecne praktyki łączenia szkół z centrum kształcenia praktycznego lub centrum kształcenia ustawicznego powodują koncentrowanie się na realizacji zadań szkolnych bez uwzględnienia innych zadań przewidzianych dla powyższych placówek.

W związku z licznymi postulatami środowisk społecznych i instytucji związanych z kształceniem dorosłych oraz potrzebami lokalnych rynków pracy, zostało zaproponowane nowe brzmienie art. 68, określające ramy organizacyjne kształcenia ustawicznego. Zostały wymienione tu typy szkół i rodzaje placówek, w których jest prowadzone kształcenie ustawiczne. W przepisach art. 68 i 68a-68c zostały także ujęte sprawy dotyczące kształcenia w szkołach i formach pozaszkolnych. Proponowane zmiany zmierzają do stworzenia drożności między systemem szkolnym i pozaszkolnym. Zaproponowane akty wykonawcze uregulują w sposób kompleksowy możliwości zdobywania i podwyższania przez osoby dorosłe wykształcenia ogólnego i zawodowego, w tym kwalifikacji zawodowych. Ustawowe upoważnienie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, pozwoli określić sprawy dotyczące zaliczania:

- wyników kursów zawodowych przy podejmowaniu nauki w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe,
- sposobu potwierdzania kwalifikacji zawodowych uzyskanych w wyniku ukończenia kursu oraz
- trybu i warunków prowadzenia przez placówki nowych metod i form kształcenia.

Stworzenie systemu akredytacji placówek prowadzących kształcenie w formach pozaszkolnych oraz działalności podejmowanej na podstawie art. 83a ustawy ma na celu poprawę jakości i efektywności tych form kształcenia, co będzie miało wpływ na poziom kwalifikacji osób dorosłych i ich sytuację na rynku pracy.

W art. 70 został dodany ust. 6, który stwarza możliwość ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania zawierania porozumień z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców, samorządami gospodarczymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi, które miałyby na celu podejmowanie wspólnych działań w celu poprawy stanu kształcenia zawodowego realizowanego w szczególności przez praktyczną naukę zawodu.

W realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych istotne miejsce zajmuje kształcenie uczniów niepełnosprawnych. Dotychczasowe rozwiązania w tym zakresie wymagają doprecyzowania i uaktualnienia, dotyczy to zwłaszcza artykułów: 71b, 71d i 90.

W dotychczasowym tekście ustawy używa się różnych określeń w odniesieniu do uczniów, dla których organizuje się kształcenie specjalne, podczas gdy w literaturze pedagogicznej, dotychczasowych uregulowaniach prawnych i w praktyce przyjęte jest określenie „niepełnosprawność”. Stosowanie różnych określeń powoduje wiele nieporozumień i wątpliwości, wobec czego proponuje się ujednoczenie terminologii.

Nowelizacja art. 71b ust. 2a dotyczy tworzenia zespołów wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka nie tylko w przedszkolach i szkołach podstawowych, w tym specjalnych, oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5a, ale także w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym specjalistycznych. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka będą realizowali różni specjaliści, wspólnie opracowując programy indywidualnej pracy z dzieckiem i jego rodziną, a także oceniając ich skuteczność. O taki ustawowy zapis wносиły środowiska pedagogiczne zainteresowane realizacją zadania.

Dodanie art. 71d ma na celu ustawowe określenie obowiązku państwa, polegającego na zapewnianiu uczniom niewidomym, słabo widzącym, niesłyszącym oraz z upośledzeniem umysłowym, podręczników szkolnych i książek pomocniczych. Publikacje te, z uwagi na ich wysokie ceny spowodowane niskimi nakładami, kosztowną technologią i materiałami, są niedostępne dla rodziców wymienionych grup uczniów. Podręcznik szkolny jest podstawową pomocą dydaktyczną ucznia, której brak uniemożliwia mu zdobycie wiedzy i umiejętności. Obowiązek państwa wobec uczniów niepełnosprawnych w omawianym zakresie dotychczas nie jest uregulowany prawnie. Od lat, w trosce o interes dziecka niepełnosprawnego, resort

edukacji finansował podręczniki i książki pomocnicze dla uczniów, o których mowa wyżej. Jednakże od kilku lat realizacja tego zadania napotyka na trudności spowodowane brakiem dostatecznych uregulowań prawnych, a także niewystarczającymi środkami finansowymi. Dotychczasowe kwoty przeznaczone na ten cel wynosiły 4–6 mln zł, a potrzeby wynoszą 6–7 mln zł.

Przepis art. 77 ust. 8 wprowadza delegację upoważniającą ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do określenia standardów kształcenia w zakładach kształcenia nauczycieli, analogicznie do przepisu zawartego w ustawie o szkolnictwie wyższym – w odniesieniu do kształcenia nauczycieli realizowanego w szkołach wyższych. Proponowana regulacja ma na celu ujednoczenie zasad kształcenia nauczycieli, niezależnie od instytucji, w której się odbywa (szkoła wyższa lub zakład kształcenia nauczycieli).

Przepisy art. 77a ust. 4-10 wprowadzają system akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli, stanowiący gwarancję osiągania i utrzymywania wysokiej jakości usług w zakresie doskonalenia nauczycieli. Wprowadzenie akredytacji jest niezbędne z uwagi na to, że rozbudowujący się i komercjalizujący – w związku z powstawaniem licznych placówek niepublicznych - system doskonalenia nauczycieli wymaga wprowadzenia mechanizmów gwarantujących odpowiednią jakość realizowanych form doskonalenia nauczycieli.

W ramach akredytacji, przyznawanej w drodze decyzji administracyjnej przez kuratora oświaty, będzie dokonywana zewnętrzna ocena działania placówki. Standardy i procedury akredytacyjne określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Standardy akredytacyjne będą dotyczyć wymagań w zakresie organizacji placówki, kwalifikacji kadry, bazy dydaktycznej i jakości realizowanych form doskonalenia, jakie powinny spełniać placówki doskonalenia ubiegające się o akredytację.

Upoważnienie zawarte w art. 78 ust. 1 dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do wydania rozporządzenia w sprawie placówek doskonalenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zostaje rozszerzona o upoważnienie do określenia zadań, które będą mogły być (od 1 września 2004 r.) realizowane wyłącznie przez placówki doskonalenia nauczycieli posiadające akredytację oraz publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym prowadzone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Zmiana ta jest konsekwencją wprowadzenia systemu akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli.

Nowelizacja przepisów art. 82, 84 i 86 została spowodowana koniecznością dostosowania do nowego ustroju szkolnego zapisów dotyczących: warunków organizacyjnych i bazy lokalowej nowo tworzonych szkół niepublicznych, procedur związanych z likwidowaniem szkół i placówek niepublicznych oraz uznania szkoły niepublicznej za eksperymentalną.

Ze względu na specyfikę szkół prowadzących kształcenie zawodowe, zostały doprecyzowane przepisy w zakresie zgłaszania i wpisu do ewidencji szkół niepublicznych dotyczące zarówno określenia profilu kształcenia ogólnozawodowego lub nazwy zawodu jak też warunków do realizacji kształcenia praktycznego.

W art. 86 – ze względu na lakoniczny przepis dotyczący uznania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania szkoły za eksperymentalną - doprecyzowano, przez wskazanie kto powinien złożyć wniosek do ministra i co wniosek powinien zawierać. Zmieniony przepis przyczyni się do poprawy jakości składanych do ministra wniosków. W odniesieniu do kształcenia w danym zawodzie wskaże również zasadność prowadzenia kształcenia eksperymentalnego w kontekście potrzeb i perspektyw rozwoju gospodarczego i rynku pracy.

Zmiany w art. 90 ust. 3a określają m.in. nową zasadę ustalania wysokości dotacji przyznawanej przez powiaty niepublicznym ośrodkom rehabilitacyjno–edukacyjno–wychowawczym na prowadzenie zajęć rewalidacyjno–wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami. Zasada dotychczasowa, określająca wysokość dotacji na poziomie „średnich wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w publicznych specjalnych ośrodkach szkolno–wychowawczych” nie sprawdziła się z uwagi na:

- niepokrywanie się sieci ok. 45 niepublicznych ośrodków z siecią specjalnych ośrodków szkolno–wychowawczych (łącznie ok. 400 ośrodków) i utrudnionego w związku z tym dokonania bezpośrednich odniesień kalkulacyjnych,
- odnotowanymi tendencjami uszczuplania przez niektóre powiaty środków planowanych centralnie (w ramach części oświatowej subwencji ogólnej) na finansowanie tych ośrodków, a przeznaczanych na finansowanie innych zadań, ze szkodą dla zadań edukacyjnych w środowisku dzieci specjalnej troski.

Przepis art. 91 poszerzono o możliwość przyjęcia przez Radę Ministrów rządowego programu, który ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, a także innych grup społecznych oraz wykorzystanie środków pochodzących z funduszy

strukturalnych na rozwój kształcenia ustawicznego. Zakres takiego programu oraz tryb wdrażania zostaną określone w stosownym rozporządzeniu. W zakresie edukacji ustawicznej program taki będzie sprzyjać wymianie informacji, doświadczeń oraz efektywnemu wykorzystaniu środków pomocowych Unii Europejskiej na wsparcie edukacji dorosłych.

Przepis tego artykułu poszerzono ponadto o możliwość przyjęcia przez Radę Ministrów programu umożliwiającego wspieranie tworzenia warunków do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami. Rozwiązanie to będzie sprzyjać poprawie stanu zdrowia uczniów oraz wspierać działania zmierzające do udzielania uczniom wczesnej pomocy specjalistycznej (możliwość badań przesiewowych), a w perspektywie wpływać na poprawę stanu zdrowia całego społeczeństwa. Szczegółowe zasady, formy i tryb wspomagania tworzenia warunków do sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami określi stosowne rozporządzenie.

Pozostałe proponowane zmiany mają w większości charakter porządkujący i uściślający niektóre zapisy ustawowe.

UZASADNIENIE ZMIAN W INNYCH USTAWACH

Art. 2. Zmiana w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela wprowadza regulację umożliwiającą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania zobowiązanie nauczycieli do realizacji, w ramach zajęć pozalekcyjnych lub innych zajęć i czynności w wymiarze nie krótszym niż 2 godziny tygodniowo w celu zapewnienia realizacji zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych należących do jednostek systemu oświaty, w tym, w szczególności, wynikających z zakresu profilaktyki społecznej. Realizacja tych zajęć będzie odbywać się w ramach obowiązującego czasu pracy i ustalonego wynagrodzenia.

Art. 3. Zmiany w ustawie o rzemiośle dotyczą egzaminów rzemieślniczych. Konieczne jest rozszerzenie, uszczegółowienie oraz doprecyzowanie przepisów ustawy oraz rozszerzenie istniejącego upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia.

Art. 4 i 5. Zmiany w ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym oraz w ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych mają na celu wprowadzenie regulacji dotyczących organizacji kształcenia nauczycieli, umożliwiających ustanowienie zasady, że każdy nauczyciel szkoły podstawowej i gimnazjum jest

przygotowywany w trakcie studiów do nauczania dwóch przedmiotów (prowadzenia dwóch rodzajów zajęć).

Przygotowanie to będzie realizowane w trakcie studiów zawodowych – licencjackich. Projektowane zmiany nie będą wywoływały dodatkowych skutków finansowych.

Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi w drodze rozporządzenia standardy kształcenia nauczycieli zapewniające uzyskanie przez nauczyciela w trakcie studiów znajomości języka obcego na poziomie zaawansowanym, a także umiejętności posługiwania się technikami informacyjnymi. Standardy kształcenia na kierunkach studiów oraz standardy kształcenia nauczycieli dotyczące szkół działających na podstawie ustawy o szkolnictwie wyższym rozciągnięte zostają również na wyższe szkoły zawodowe.

Art. 6. Zmiana w ustawie z dnia 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw polega na wydłużeniu z 5 do 7 lat okresu pracy po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego, uprawniającego do ubiegania się o tytuł honorowy profesora oświaty w terminie do 2010 r. Należy bowiem zwrócić uwagę, że przepisy Karty Nauczyciela jako rozwiązanie docelowe (art. 9i) przewidują możliwość ubiegania się o tytuł honorowy profesora oświaty dopiero po przepracowaniu co najmniej 10 lat od uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego.

UZASADNIENIE DO NIEKTÓRYCH PRZEPISÓW PRZEJŚCIOWYCH

Art. 11. Zachodzi konieczność skreślenia upoważnienia do wydania przedmiotowego rozporządzenia z samej ustawy (vide art. 5 ust. 6c). Rozporządzenie to bowiem w zamyśle ustawodawcy miało jedynie ustalać wykaz szkół przejmowanych z dniem 1 stycznia 1999 r. przez samorząd województwa i od początku powinno zostać zamieszczone w przepisach przejściowych ustawy. Proponuje się usunięcie tej nieprawidłowości przez skreślenie upoważnienia z przepisów materialnych ustawy z jednoczesnym sformułowaniem upoważnienia w przepisie przejściowym do określenia wykazu szkół przejętych przez samorządy województw w dniu 1 stycznia 1999 r. z uwzględnieniem zmian zaistniałych w związku z wprowadzeniem nowego ustroju szkolnego.

Art. 13 zakłada odroczenie wejścia w życie niektórych grup przepisów i tak :

- pkt 1 dotyczy przepisów związanych z wykonywaniem budżetu, które powinny wchodzić w życie z początkiem roku budżetowego,
- pkt 2 dotyczy wprowadzenia od dnia 1 września 2003 r. obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci sześciolletnich
- pkt 3 dotyczy wprowadzenia od dnia 1 stycznia 2004 r. możliwości uzyskania akredytacji przez placówki prowadzące pozaszkolne formy kształcenia oraz działalność oświatową na podstawie art. 83a ustawy, a także placówki doskonalenia nauczycieli,
- pkt 4 dotyczy wprowadzenia od dnia 1 października 2004 r. zmodyfikowanego kształcenia nauczycieli,
- pkt 5 dotyczy określenia zadań, które od dnia 1 września 2005 r. będą mogły realizować placówki doskonalenia nauczycieli posiadające akredytację oraz publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Zmieniająca się rzeczywistość społeczna, polityczna, ekonomiczna, szybki rozwój różnych dziedzin nauki i techniki wymusza potrzebę doskonalenia systemu oświaty. Zmiany są niezbędne, aby edukacja sprostała oczekiwaniom dzieci i młodzieży, ich rodziców i całego społeczeństwa. Dlatego ważne jest należyte przygotowanie młodych ludzi do dorosłości, do wszystkich ról, jakie przyjdzie im spełniać po zakończeniu nauki. Szkoła jest organizmem bardzo czułym, który niechętnie reaguje na zbyt często zmieniające się przepisy. Stąd konieczność wielkiej rozważności przy tworzeniu nowego prawa.

Zmiany, jakim podlegają życie gospodarcze i społeczne w związku z tempem postępu naukowo–technicznego powoduje, że wykształcenie zdobyte w szkole staje się przestarzałe. Niezbędne jest kontynuowanie kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia właściwie w ciągu całego życia, w formach organizacyjnych i zakresach umożliwiających pozyskiwanie, odnawianie oraz poszerzanie wiedzy i kwalifikacji zawodowych, bądź też pozwalających na zaspokajanie aspiracji życiowych. W tym kontekście kształcenie ustawiczne staje się ważnym elementem systemu edukacji.

Nie bez znaczenia jest rezonans społeczny wszystkich zmian w edukacji, ponieważ zainteresowani są nimi również rodzice, uczelnie i pracodawcy.

Prawie 8 milionów dzieci i młodzieży to wielka szansa dla Polski, dla miejsca i roli naszego kraju w Unii Europejskiej i w świecie. Od nowoczesności, od poziomu kształcenia i wychowania zależy przyszłość nie tylko młodych ludzi, zależą także losy naszego kraju.

Za najważniejsze w najbliższym czasie uznano wyrównywanie szans edukacyjnych między innymi przez:

- 1) objęcie obowiązkowym wychowaniem przedszkolnym dzieci sześciolletnich,
- 2) modernizację kształcenia zawodowego,
- 3) rozwój i doskonalenie systemu kształcenia ustawicznego,
- 4) doskonalenie systemu egzaminów szkolnych jako jednego ze źródeł oceny efektów procesu dydaktycznego.

Ponadto kolejna nowelizacja ustawy o systemie oświaty stwarza – podobnie jak wszystkie poprzednie – sposobność dalszego doskonalenia niektórych rozwiązań z zakresu finansowania określonych zadań edukacyjnych.

Zadania, o których mowa wyżej, uzasadniają zmiany, które powinny być wprowadzone w ustawach: o systemie oświaty, Karta Nauczyciela, o szkolnictwie wyższym, o wyższych szkołach zawodowych, o rzemiośle, o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i w rozporządzeniach wykonawczych.

W obszarze edukacji przedszkolnej obserwuje się niepokojące zjawiska, między innymi:

- zmniejszającą się liczbę dzieci korzystających z tej edukacji z powodu ubożenia rodzin,
- niewystarczającą dostępność wychowania przedszkolnego szczególnie na terenach wiejskich i w środowiskach zaniedbanych społecznie,
- likwidowanie przedszkoli przez samorządy gminne z powodów ekonomicznych i demograficznych,
- pogłębiające się nierówności w dostępie do edukacji szczególnie w momencie startu szkolnego, które trudno wyrównać na dalszych etapach edukacji.

Obecnie zdecydowanie mniej dzieci korzysta z przedszkoli na wsi niż w mieście. Główny Urząd Statystyczny informuje, że do placówek wychowania przedszkolnego (przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych) w roku szkolnym 2000/2001 uczęszczało 51,2% dzieci (3-6 letnich), w mieście 64,4%, na wsi 35,3% natomiast w bieżącym roku

szkolnym do placówek przedszkolnych uczęszcza ogółem 48% dzieci, w mieście 60,5%, na wsi 33%. Większość stanowią dzieci 6-letnie.

W 2001/2002 ogółem 89,9% dzieci 6-letnich korzystało z edukacji przedszkolnej (96,4% w mieście, 87,1% na wsi). Tak więc 12,9% dzieci sześciolletnich na wsi nie korzysta nawet z rocznego przygotowania przedszkolnego.

Na podstawie badań (lata 1992-1997) prowadzonych w Polsce w ramach międzynarodowego projektu badawczego (Quality of Life Study) oraz wielu innych (USA, Wielka Brytania, Francja, Szwecja), a także wskaźników procentowych dzieci uczęszczających do placówek edukacji przedszkolnej w krajach Unii Europejskiej, można twierdzić, że edukacja przedszkolna:

- sprzyja wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci z różnych środowisk społecznych,
- w dalszych konsekwencjach może powodować zmiany pozycji społecznej mieszkających na wsi, dzięki osiąganemu wyższemu wykształceniu.

Badania naukowe, krajowe i międzynarodowe, dostarczają argumentów na rzecz pełniejszego włączenia wychowania przedszkolnego do systemu oświaty i uczynienia go bardziej dostępnym dla różnych środowisk społecznych.

Również wyniki raportu, przygotowanego przez Instytut Spraw Publicznych pt. „Przedszkola w systemie oświaty - opinie dyrektorów szkół podstawowych o stanie infrastruktury oraz poglądy na temat obniżenia wieku obowiązku szkolnego i upowszechnienia wychowania przedszkolnego” wskazują, że proponowane zmiany są oczekiwane i akceptowane społecznie.

Badania losów szkolnych dzieci wykazują, że dobre przygotowanie przedszkolne, obejmujące co najmniej 2-letnią edukację, zwiększa szansę dziecka na osiągnięcie sukcesów szkolnych.

W związku z powyższym, po licznych dyskusjach nad kolejnymi projektami wprowadzono obowiązek odbycia przez dziecko 6-letnie rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej.

ZAKRES OCENY SKUTKÓW REGULACJI I SKUTKI WPROWADZENIA USTAWY

Skutki finansowe projektowanych zmian w ustawie o systemie oświaty.

Objęcie dzieci sześciolletnich obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym.

Zakłada się, że od 1 września 2003 r. wprowadzony zostanie program obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci 6-letnich. Obowiązek ten

realizowany będzie albo w przedszkolach, albo w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych.

Prowadzenie przedszkoli, w tym realizacja rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci 6-letnich, jest zadaniem własnym gmin od 1991 r., finansowanym z dochodów własnych, co oznacza, że dodatkowe skutki finansowe dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu wdrożenia tego programu będą nieznaczne.

W 2003 r. przewiduje się sfinansowanie z 1% rezerwy subwencji oświatowej uzasadnionych wydatków poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego w związku z koniecznością otwarcia nowych oddziałów 6-latków w przedszkolach i szkołach podstawowych. Nie przewiduje się, aby jednostki samorządu terytorialnego ponosiły dodatkowe koszty z tego tytułu w następnych latach budżetowych. Wydatki te będą ujęte w części - oświatowej subwencji ogólnej.

Wydatki ponoszone w 2003 r. będą miały zatem charakter incydentalny. Dotyczyć będą tylko tych samorządów, którym w 2003 r. naliczona zostanie subwencja oświatowa na poziomie niższym niż 95% subwencji (ubiegłorocznej lub subwencji z danego roku). Ponadto jednostki samorządu terytorialnego będą zobowiązane uzasadnić (udokumentować) koszty poniesione w związku z uruchomieniem dodatkowego oddziału.

Nowym zadaniem dla gmin stanie się obowiązek dowożenia dzieci 6-letnich do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych. Należy przyjąć, że dowożeniem tym od września 2003 r. objętych zostanie ok. 14% dzieci 6-letnich (taki procent uczniów klas I-IV szkoły podstawowej był objęty dowożeniem w roku szkolnym 2001/2002), tzn. ok. 56 000 dzieci (wg danych statystycznych liczba dzieci 6-letnich w 2003 r. wyniesie ok. 400 000). Zakładając, że dla połowy tych dzieci dowożenie nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych, gdyż będą one korzystać z już zorganizowanego dowożenia, to dla pozostałej połowy, tzn. 28 000 dzieci należy zapewnić dodatkowe środki na ten cel. Wysokość tych środków będzie w 2003 r. następująca:

$$28\ 000 \times 50 \text{ (koszt ulgowego biletu miesięcznego)} \times 4 \text{ miesiące} + 28\ 000 \text{ (opiekunów)} \times 100 \text{ (koszt normalnego biletu miesięcznego)} \times 4 \text{ miesiące} = 17\ 800\ 000 \text{ zł}$$

Proponuje się, aby powyższe skutki finansowe zostały pokryte w 2003 r. z 1% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

Sposób finansowania powyższego programu w 2004 r. i latach następnych zostanie określony w zapisach nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, której projekt jest przygotowywany.

Wstępnie zakłada się, że od 2004 r. obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne dzieci 6-letnich będzie finansowane z kwoty części oświatowej subwencji ogólnej.

MODERNIZACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Projektowane zmiany nie powodują dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Rozwój i doskonalenie systemu kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz systemu doskonalenia nauczycieli.

Stworzenie od dnia 1 stycznia 2004 r. systemu akredytacji placówek realizujących zadania z zakresu doksztalania i doskonalenia zawodowego w formach pozaszkolnych, w formie działalności oświatowej wymienionej w art. 83 ustawy oraz akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli będzie wiązało się z koniecznością dokonania analizy sytuacji w zakresie zatrudnienia w poszczególnych kuratoriach oświaty, zwłaszcza pod kątem różnic występujących między etatami kalkulacyjnymi i rzeczywistymi oraz wysokością przeciętnych wynagrodzeń. Pozwoli to na ocenę możliwości wygospodarowania w niektórych kuratoriach etatów i środków finansowych na system akredytacji.

Zakłada się natomiast, że opłaty gromadzone przez kuratora oświaty na koncie środków specjalnych, pobierane od placówek, które poddadzą się akredytacji, powinny pokryć w całości koszty uczestniczenia w pracach zespołu, o którym mowa w art. 68b ust. 1, osób nie będących pracownikami kuratorium oświaty. Pozostała część opłaty będzie wykorzystana na pokrycie ewentualnych dodatkowych wydatków związanych z postępowaniem o uzyskanie akredytacji.

KALKULACJA AKREDYTACJI OD 1 STYCZNIA 2004 r.

Zakłada się, że z wnioskiem o akredytację w 2004 r. wystąpi 250 publicznych placówek oświatowych oraz 300 placówek niepublicznych.

Podstawą naliczania opłaty będzie kwota 760 zł, która będzie corocznie waloryzowana średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej.

Opłata została ustalona w wysokości 50% płacy minimalnej, co wynosi 380 zł.

Pobierane opłaty powinny pokryć w całości koszty uczestniczenia w zespole akredytacyjnym osób z zewnątrz czyli przedstawicieli wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy oraz organizacji pracodawców (3 osoby) . Koszty, o których mowa zostały określone na poziomie kosztów podróży służbowych na terenie kraju w roku 2002, czyli:

28, 50 - nocleg

19,00 - dieta

3,80 - dojazdy

51,30 razem w zaokrągleniu 52,- zł - delegacja

Spodziewane przychody środka specjalnego przy założeniu, że publiczne placówki oświatowe nie wnoszą opłaty.

300 wniosków placówek niepublicznych x 380 zł opłata = 114 000 zł - przychód

3 osoby z zewnątrz w zespole akredytacyjnym x 52 zł delegacje = 156 zł x 550 wniosków = 85 800 zł – wydatki

przychód środków =

28 200 zł – koszty nieosobowe

Działania w zakresie rozwijania systemu edukacji ustawicznej, w tym doskonalenia akredytacji będą wspomagane od 2004 r. środkami Europejskiego Funduszy Społecznego.

Dofinansowywanie podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niewidomych, słabo widzących, niesłyszących.

Średniorocznie na ten cel potrzebne są środki w wysokości od 9 do 11 mln zł, które muszą być planowane w ramach limitów wydatków będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

SYSTEM PROFILAKTYCZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ NAD DZIEĆMI I MŁODZIEŻĄ

Tworzenie systemu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą jest zadaniem resortu zdrowia przy współdziałaniu resortu edukacji.

Przepisy ustawy stwarzają możliwość realizacji tego ważnego zadania. Profilaktyczna opieka zdrowotna może być organizowana w szkołach, które posiadają gabinety lekarskie lub inne pomieszczenia odpowiednie dla tej działalności. W przypadku braku takich możliwości profilaktyczna opieka zdrowotna może być organizowana w publicznych placówkach ochrony zdrowia.

Projektowane zmiany w części dotyczącej Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu nie niosą skutków finansowych.

Proponowane zmiany w art. 35 ust. 2 pkt 5, art. 71b ust. 2a i art. 90 ust. 3a ustawy o systemie oświaty nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

* * *

Projektowana ustawa będzie miała pozytywny wpływ na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów. Zmiany w systemie kształcenia zawodowego, w tym osób dorosłych, pozwalające elastyczniej niż dotychczas dostosowywać przygotowanie zawodowe do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy, z jednej strony polepszą sytuację tych osób na rynku pracy, z drugiej zaś strony należy oczekiwać, że jakościowe zmiany zachodzące w obszarze kształcenia zawodowego tych osób wpłyną w perspektywie na konkurencyjność gospodarki, a także sytuację i rozwój regionów.

Polepszy się także sytuacja na rynku pracy nauczycieli ze względu na szerszy zakres przygotowania, jaki będą uzyskiwać w trakcie kształcenia. Pozytywny wpływ na rynek pracy w grupie nauczycieli przedszkoli będzie miało także wprowadzenie obowiązkowego przygotowania przedszkolnego dzieci sześciolatków, a także rozszerzanie dostępu do edukacji przedszkolnej.

ZAKRES KONSULTACJI Z PARTNERAMI SPOŁECZNYMI

Projekt podlega uzgodnieniu z niżej wymienionymi partnerami społecznymi:

1. Chrześcijański Związek Zawodowy
„Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”
ul. Smolna 40
00 – 920 Warszawa
2. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego
ul. Smulikowskiego 6/8
00 – 950 Warszawa
3. Federacja Związków Nauczycielstwa Polskiego

Szkół Wyższych i Nauki

- ul. Smulikowskiego 6/8
00 – 950 Warszawa
4. Krajowa Rada Nauki

Związku Nauczycielstwa Polskiego

ul. Smulikowskiego 6/8

00 – 950 Warszawa

5. Krajowa Sekcja Nauki

NSZZ „Solidarność”

ul. Waryńskiego 12 pok. 221a

00 – 361 Warszawa

6. Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania

NSZZ „Solidarność”

ul. Wały Piastowskie 24

80 – 855 Gdańsk

7. Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”

Komisja Krajowa

ul. Warszawska 19

40 – 009 Katowice

8. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

ul. Chałubińskiego 6a

50 – 368 Wrocław

9. Zarząd Krajowy Związku Zawodowego

Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce

ul. Jana Pawła II 1

36 – 600 Lesko

10. Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania

„Oświata”

ul. Aleje Szwajcarii 5

38 – 500 Sanok

11. Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność”

ul. Dworcowa 19

70 – 206 Szczecin

12. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy

Pracowników Schronisk dla Nieletnich

i Zakładów Poprawczych

- ul. Modra 11
71– 220 Szczecin
13. Konfederacja Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce
ul. Dąbrowskiego 23
40 – 032 Katowice
14. Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”
ul. Tarchomińska 4
03 – 746 Warszawa
15. Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”
ul. Partyzantów 10
70 – 222 Szczecin
16. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski
skw. ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 6
01 - 015 Warszawa
17. Społeczne Towarzystwo Oświatowe
ul. Podwale 5
00 – 252 Warszawa
18. Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej
ul. Bednarska 24
00 – 310 Warszawa
19. Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego
ul. Podwale 17
00 – 252 Warszawa
20. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej
Pałac Kultury i Nauki
Pl. Defilad 1
00 – 110 Warszawa
21. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
ul. Klonowa 6
00 – 591 Warszawa
22. Konfederacja Pracodawców Polskich
ul. Kościelna 12
02 – 218 Warszawa

23. Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem
ul. Oleandrów 4/10
00 – 629 Warszawa
24. Business Centre Club – Związek Pracodawców
Plac Żelaznej Bramy 2
00 – 136 Warszawa
25. Związek Rzemiosła Polskiego
ul. Miodowa 14
00 – 246 Warszawa
26. Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców
ul. Sikorskiego 24/32
40 – 282 Katowice
27. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego
28. Państwowa Komisja Akredytacyjna
29. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich
30. Konferencja Rektorów Uczelni Niepaństwowych
31. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Ponadto projekt ustawy opublikowano na stronie internetowej MENiS.

W związku z uwagami partnerów społecznych odbyła się konferencja uzgodnieniowa, na której ustalono uwzględnienie większości uwag doprecyzowujących zapisy ustawy. Wyjaśniono ponadto istotę zmiany w ustawie Karta Nauczyciela, uchylając tym samym powstałe wątpliwości co do charakteru projektowanej zmiany, która nie narusza obowiązującego tygodniowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczyciela. Podobnie omówione zostały działania na rzecz dzieci z rodzin najuboższych, które aktualnie realizowane są w programach rządowych (dożywianie, wyprawka szkolna itp.). Niektóre z uwag zostaną uwzględnione w innych aktach prawnych, m.in. w odrębnie przygotowywanej nowelizacji ustawy - Karta Nauczyciela. Problemy związane z kształceniem nauczycieli w ustawie o systemie oświaty zostały jedynie zasygnalizowane, ostateczny kształt systemu zostanie określony w aktach wykonawczych, w tym także do ustawy o szkolnictwie wyższym. Przekazane uwagi zostaną wówczas ponownie rozważone. Wiele z uwag przekazanych przez partnerów społecznych będzie można uwzględnić w rozporządzeniach wykonawczych, bowiem przepisy ustawy dają taką

możliwość. Inne nie mogą być uwzględnione z uwagi na to, że często wzajemnie się wykluczają, (np. zwiększony lub zmniejszony skład komisji konkursowych wyłaniających kuratora oświaty, termin powiadamiania szkoły, rodziców, nauczycieli o planowanej likwidacji placówki (3 – 12 miesięcy).

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DIH/ 3604/2002/DPE/dj

Warszawa, 13 listopada 2002 r.

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (pismo nr RM-10-241-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pani
Krystyna Lybacka
Minister Edukacji Narodowej i Sportu

R O Z P O R Z A D Z E N I E
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ i SPORTU

z dnia

**w sprawie ramowego programu szkolenia kandydatów na egzaminatorów, sposobu
prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślenia
egzaminatorów z ewidencji.**

Na podstawie art. 9c ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się ramowe programy szkoleń kandydatów na egzaminatorów:

- 1) ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów sprawdzianu obejmujący 25 godzin szkolenia, stanowiący załącznik nr 1,
- 2) ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów egzaminu gimnazjalnego obejmujący 25 godzin szkolenia, stanowiący załącznik nr 2,
- 3) ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów egzaminu maturalnego z języka polskiego, języków mniejszości narodowych języków obcych obejmujący 40 godzin szkolenia, stanowiący załącznik nr 3,
- 4) ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów egzaminu maturalnego z przedmiotów humanistycznych obejmujący 30 godzin szkolenia, stanowiący załącznik nr 4,

- 5) ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów egzaminu maturalnego z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych obejmujący 25 godzin szkolenia, stanowiący załącznik nr 5,
- 6) ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe obejmujący 40 godzin szkolenia, stanowiący załącznik nr 6.

§ 2. 1. Celem szkoleń jest przygotowanie do porównywalnego, według ustalonych kryteriów i skal punktowania, sprawdzania i punktowania zadań otwartych, a w przypadku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe punktowania czynności w zadaniach praktycznych.

2. Programy szkoleń obejmują zagadnienia:

- 1) egzamin zewnętrzny w systemie oceniania i egzaminowania,
- 2) zadania egzaminacyjne i ich ocenianie,
- 3) sprawdzanie i ocenianie zadań otwartych,
- 4) zadania i etyka pracy egzaminatora,

oraz w przypadku egzaminu maturalnego, w którym występuje egzamin ustny, dodatkowo:

- 5) konstruowanie zadań na egzamin ustny (wewnętrzny),
- 6) ocenianie na egzaminie ustnym (wewnętrznym),

i w przypadku egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawo-dowe:

- 7) ocenianie zadań praktycznych.

3. Egzaminatorzy sprawdzianu i egzaminów dla uczniów z trudnościami w uczeniu się, niesłyszących i słabo słyszących, niewidomych i słabo widzących szkoleni są w oddzielnych grupach na podstawie tych samych ramowych programów, lecz z uwzględnieniem i podkreśleniem specyfiki danej niesprawności.

4. Szkolenia kandydatów na egzaminatorów są organizowane przez okręgowe komisje egzaminacyjne zwane dalej komisjami okręgowymi.

§ 3. Kandydat na egzaminatora, przed rozpoczęciem szkolenia, składa do właściwej dla miejsca zamieszkania lub pracy komisji okręgowej:

- 1) wniosek o skierowanie na szkolenie wraz z formularzem zawierającym dane osobowe, którego wzór stanowi załącznik nr 7 do rozporządzenia,

- 2) dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań, o których mowa w art. 9c ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty
- 3) zgodę na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926).

§ 4. 1. Po pozytywnym ukończeniu szkolenia kierownik kursu zgłasza kandydata do wpisu do ewidencji egzaminatorów komisji okręgowej.

2. Wpis do ewidencji egzaminatorów obejmuje dane z wniosku, o którym mowa w § 3 pkt 1) i indywidualny dziewięciocyfrowy numer ewidencyjny egzaminatora zawierający jednocyfrowy kod okręgowej komisji egzaminacyjnej, trzycyfrowy kod typu egzaminu z uwzględnieniem uprawnień do sprawdzania prac uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz pięć cyfr wynikających z kolejności wpisu do bazy.

§ 5. Komisja Okręgowa wydaje zaświadczenie o wpisie do ewidencji egzaminatorów, którego wzór stanowi załącznik nr 8 do rozporządzenia.

§ 6. Skreślenie z ewidencji egzaminatorów następuje:

- 1) na wniosek egzaminatora,
- 2) na umotywowany wniosek komisji okręgowej w przypadku:
 - a) nieuczestniczenia w okresowych szkoleniach egzaminatorów, organizowanych przez komisje okręgowe,
 - b) nieuczestniczenia w pracach zespołu ustalającego wyniki sprawdzianów i egzaminów, do którego został wyznaczony przez dyrektora komisji okręgowej,
 - c) nieprzestrzegania przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów,
- 3) w przypadku dokonania wpisu z naruszeniem prawa.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji
Narodowej i Sportu z dnia 2002 r.

Załącznik nr 1

RAMOWY PLAN SZKOLENIA KANDYDATÓW NA EGZAMINATORÓW SPRAWDZIANU

Lp.	Blok tematyczny	Liczba godzin		
		Wykłady, konwersatoria	Ćwiczenia, warsztaty	Ogółem
1	Sprawdzian w systemie oceniania i egzaminowania	2	-	2
2	Zadania egzaminacyjne i ich ocenianie	1	2	3
3	Sprawdzanie i ocenianie zadań otwartych	2	14	16
4	Zadania i etyka pracy egzaminatora	1	1	2
5	Egzamin ze znajomości zasad przeprowadzania i oceniania sprawdzianu	-	2	2
	Razem	6	19	25

Załącznik nr 2

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA KANDYDATÓW NA EGZAMINATORÓW EGZAMINU GIMNAZJALNEGO (CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA I CZĘŚĆ MATEMATYCZNO PRZYRODNICZA)

Lp.	Blok tematyczny	Liczba godzin		
		Wykłady, konwersatoria	Ćwiczenia, warsztaty	Ogółem
1	Egzamin gimnazjalny w systemie oceniania i egzaminowania	2	-	2
2	Zadania egzaminacyjne i ich ocenianie	1	2	3
3	Sprawdzanie i ocenianie zadań otwartych	2	14	16
4	Zadania i etyka pracy egzaminatora	1	1	2
5	Egzamin ze znajomości zasad przeprowadzania i oceniania egzaminu gimnazjalnego	-	2	2
	Razem	6	19	25

--	--	--	--

Załącznik nr 3

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA KANDYDATÓW NA EGZAMINATORÓW
EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO, JĘZYKÓW MNIEJSZOŚCI
NARODOWYCH I JĘZYKÓW OBCYCH**

Lp.	Blok tematyczny	Liczba godzin		
		Wykłady, konwersatoria	Ćwiczenia, war- sztaty	Ogółem
1	Egzamin maturalny w systemie oceniania i egzaminowania	2	-	2
2	Zadania egzaminacyjne i ich ocenianie	2	5	7
3	Sprawdzanie i ocenianie zadań otwartych	2	10	12
4	Konstruowanie zadań na egzamin wewnętrzny	2	4	6
5	Ocenianie na egzaminie wewnętrznym	1	6	7
6	Zadania i etyka pracy egzaminatora	1	1	2
7	Egzamin ze znajomości zasad przeprowadzania i oceniania egzaminu maturalnego z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	-	4	4
	Razem	10	30	40

Załącznik nr 4

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA KANDYDATÓW NA EGZAMINATORÓW
EGZAMINU MATURALNEGO Z HISTORII I PRZEDMIOTÓW
HUMANISTYCZNYCH**

Lp.	Blok tematyczny	Liczba godzin		
		Wykłady, konwersatoria	Ćwiczenia, war- sztaty	Ogółem
1	Egzamin maturalny w systemie oceniania i egzaminowania	2	-	2
2	Zadania egzaminacyjne i ich ocenianie	2	5	7
3	Sprawdzanie i ocenianie zadań otwartych	2	13	15
4	Zadania i etyka pracy egzaminatora	1	1	2
5	Egzamin ze znajomości zasad przeprowadzania i oceniania egzaminu maturalnego z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	-	4	4

Razem	7	23	30
--------------	----------	-----------	-----------

Załącznik nr 5

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA KANDYDATÓW NA EGZAMINATORÓW
EGZAMINU MATURALNEGO Z PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-
PRZYRODNICZYCH**

Lp.	Blok tematyczny	Liczba godzin		
		Wykłady, konwersatoria	Ćwiczenia, war- sztaty	Ogółem
1	Egzamin maturalny w systemie oceniania i egzaminowania	2	-	2
2	Zadania egzaminacyjne i ich ocenianie	2	5	7
3	Sprawdzanie i ocenianie zadań otwartych	1	9	10
4	Zadania i etyka pracy egzaminatora	1	1	2
5	Egzamin ze znajomości zasad przeprowadzania i oceniania egzaminu maturalnego z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	-	4	4
	Razem	6	19	25

Załącznik nr 6

**RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA KANDYDATÓW NA EGZAMINATORÓW
EGZAMINU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE ZAWODOWE
(projekt przed konsultacją)**

Lp.	Blok tematyczny	Liczba godzin		
		Wykłady, konwersatoria	Ćwiczenia, war- sztaty	Ogółem
Część I				
1	Egzamin zawodowy w systemie oceniania i egzaminowania	2	-	2
2	Zadania egzaminacyjne i ich ocenianie	5	7	12
	Zadania i etyka pracy egzaminatora	1	1	2
Część II				
3	Ocenianie próby pracy	-	16	16
4	Egzamin praktyczny		8	8
	razem	8	32	40

**WZÓR FORMULARZAMZAWIERAJĄCEGO WNIOSEK O SKIEROWANIE
NA SZKOLENIE**

.....
imię i nazwisko

.....
miejsowość, data

.....
.....
.....
adres zamieszkania

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna

W

WNIOSEK

**O PRZYJĘCIE NA SZKOLENIE DLA KANDYDATÓW NA EGZAMINATORÓW
OKRĘGOWYCH KOMISJI EGZAMINACYJNYCH**

Uprzejmie proszę o przyjęcie mnie na szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów.

Deklaruję chęć uczestnictwa w szkoleniu w zakresie:

(właściwą odpowiedź proszę podkreślić)

- sprawdzianu w sześcioletniej szkole podstawowej
- egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej
- egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej
- egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zakresie zawodu (zawodów):
.....
- egzaminu maturalnego z przedmiotu:
.....

Chciał(a)bym zostać egzaminatorem, ponieważ: *(proszę podać krótkie uzasadnienie)*

.....
.....
.....
.....

Do wniosku dołączam:

1. formularz dla kandydata na egzaminatora,
2. odpis dyplomu ukończenia szkoły/uczelni lub jego potwierdzona kserokopię ,
3. potwierdzoną kserokopię dokumentu o kwalifikacjach pedagogicznych - jeżeli ukończony kierunek studiów nie nadawał kwalifikacji pedagogicznych,

5. MIEJSCE PRACY:

Pełna nazwa instytucji		
Województwo	powiat	gmina
Ulica		nr
Pocztą /kod pocztowy		Miejscowość
Telefon (z kierunkowym)	Fax	e-mail

6. WYKSZTAŁCENIE:

Nazwa ukończonej szkoły/uczelni		
Wydział		Kierunek
Specjalność	rok ukończenia	tytuł /stopień naukowy

7. POSIADAM KWALIFIKACJE DO NAUCZANIA:

Typ szkoły (<i>właściwą odpowiedź proszę podkreślić</i>) Szkoła podstawowa Gimnazjum Szkoła ponadgimnazjalna; Inne:	przedmiot/y , dziedzina, rodzaj prowadzonych zajęć
--	---

**8. DOSKONALENIE ZAWODOWE DOTYCZĄCE OCENIANIA,
DIAGNOZOWANIA, EGZAMINOWANIA:**

Rodzaj doskonalenia	Organizator	liczba godzin	Rok Ukończenia

9. ZATRUDNIENIE w ostatnich 6 latach (wypełnia pracodawca):

dokładna data od-do	Rodzaj prowadzonych zajęć dydaktycznych (w przypadku nauczycieli) lub stanowisko wymagające kwalifikacji pedagogicznych	nazwa i adres zakładu pracy

Pieczęć adresowa instytucji

Podpis pracodawcy i imienna pieczęć
(dyrektor lub upoważniona osoba)

10. OŚWIADCZENIE

Poświadczam własnoręcznym podpisem, że:

- ❖ Wszystkie powyższe dane są prawdziwe*,
- ❖ spełniam warunki określone w art. 10 ust. 5 pkt. 2–4 Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela
(posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystam z praw publicznych, nie toczy się przeciwko mnie postępowanie karne lub dyscyplinarne, lub postępowanie o ubezwłasnowolnienie, nie byłem(em) karany za przestępstwo popełnione umyślnie),
- ❖ wyrażam zgodę na udostępnianie i przetwarzanie przez okręgowe komisje egzaminacyjne i Centralną Komisję Egzaminacyjną moich danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

**Podanie nieprawdziwych danych spowoduje skreślenie z listy kandydatów lub egzaminatorów.*

Data, miejscowość

czytelny podpis

WZÓR ZAŚWIADCZENIA O WPISIE DO EWIDENCJI EGZAMINATORÓW

ZAŚWIADCZENIE NR

**o wpisie do ewidencji
egzaminatora okręgowej komisji egzaminacyjnej**

Zaświadcza się, że Pan/Pani
(imię i nazwisko)
urodzona spełnia warunki określone
(data i miejsce urodzenia)
w art. 9c ust. 3 ustawy o systemie oświaty (Dz. U. Nr)

Wpisano do ewidencji egzaminatorów do przeprowadzenia

.....
(nazwa egzaminu, przedmiot)
pod numerem

.....
podpis i pieczęć dyrektora OKE

.....
(miejscowość, data)

U Z A S A D N I E N I E

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 9c ust. 7 projektu zmiany ustawy o systemie oświaty.

Projektowane rozporządzenie określa ramowy program szkolenia kandydatów na egzaminatorów sposób prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz tryb wpisywania i skreślenia egzaminatorów z ewidencji

Do prowadzenia ewidencji egzaminatorów zostały upoważnione okręgowe komisje egzaminacyjne. Szkolą one kandydatów na egzaminatorów według ustalonych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną ramowych programów szkoleń, zaś po pozytywnym ukończeniu szkolenia są wpisywani do ewidencji egzaminatorów danej komisji okręgowej.

Dotychczas ewidencja egzaminatorów prowadzona była przez Centralną Komisję Egzaminacyjną i do tego stanu dostosowane były dotychczasowe przepisy prawne.

Projekt rozporządzenia pociąga za sobą dodatkowe skutki finansowe związane z zabezpieczeniem archiwizowanych dokumentów osobowych wpisanych do ewidencji egzaminatorów.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU¹**

z dnia

w sprawie warunków i trybu dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania, programów wychowania przedszkolnego i podręczników oraz zalecania środków dydaktycznych.

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185 i Nr, poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie reguluje:

1) warunki i tryb dopuszczania do użytku szkolnego:

- a) programów nauczania dla zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych i szkół ponadpodstawowych, w tym szkół specjalnych, z zastrzeżeniem ust. 2,
- b) programów nauczania dla zawodów i programów nauczania dla profili kształcenia ogólnozawodowego dla szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół specjalnych, z zastrzeżeniem ust. 2,
- c) programów wychowania przedszkolnego dla przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych,
- d) podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego, kształcenia w zawodach oraz w profilach kształcenia ogólnozawodowego, w tym do kształcenia specjalnego,

2) warunki i tryb zalecania do użytku szkolnego środków dydaktycznych przeznaczonych do wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego, kształcenia w zawodach oraz w profilach kształcenia ogólnozawodowego, w tym do kształcenia specjalnego.

2. Rozporządzenie nie dotyczy dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania przeznaczonych do kształcenia dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim.
3. Warunki i tryb dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania i podręczników oraz zalecania środków dydaktycznych dla szkół artystycznych regulują odrębne przepisy.

§ 2. 1. Program nauczania dla zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, zwany dalej "programem nauczania ogólnego", stanowi opis sposobu realizacji zadań edukacyjnych, ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, określonej odrębnymi przepisami. Program nauczania ogólnego obejmuje co najmniej jeden etap edukacyjny i dotyczy kształcenia zintegrowanego, przedmiotu, ścieżki edukacyjnej, bloku przedmiotowego lub ich części.

2. Program nauczania dla zawodu i program nauczania dla profilu kształcenia ogólnozawodowego, zwany dalej "programem nauczania zawodowego", stanowi zbiór usystematyzowanych, zgodnie z zasadami dydaktyki, celowych układów umiejętności i treści nauczania, ujętych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie albo w podstawie programowej kształcenia w profilu kształcenia ogólnozawodowego, określonych odrębnymi przepisami, wraz z wytycznymi dotyczącymi realizacji procesu kształcenia i oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia.

3. Program wychowania przedszkolnego stanowi opis sposobu realizacji zadań ustalonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, określonej odrębnymi przepisami, lub zadań, które mogą być realizowane w ramach zajęć dodatkowych, określonych odrębnymi przepisami.

4. Program nauczania ogólnego zawiera:

1) dla szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych:

- a) szczegółowe cele edukacyjne - kształcenia i wychowania,
- b) materiał nauczania związany ze szczegółowymi celami edukacyjnymi, uwzględniający treści nauczania zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego,

- c) procedury osiągania szczegółowych celów edukacyjnych,
 - d) opis założonych osiągnięć ucznia i propozycje metod ich oceny, z uwzględnieniem standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów lub egzaminów, określonych odrębnymi przepisami,
 - e) omówienie założeń dydaktycznych i wychowawczych, na jakich została oparta koncepcja programu, relacji do zakresu podstawy programowej kształcenia ogólnego, ewentualnych specjalnych warunków odnoszących się do realizacji programu,
 - f) nazwiska rzeczoznawców, którzy program zaopiniowali oraz nazwy podmiotów, które zarekomendowały tych rzeczoznawców,
- 2) dla szkół ponadpodstawowych:
- a) szczegółowe cele edukacyjne - kształcenia i wychowania,
 - b) materiał nauczania związany ze szczegółowymi celami edukacyjnymi, uwzględniający treści nauczania zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego,
 - c) procedury osiągania szczegółowych celów edukacyjnych,
 - d) nazwiska rzeczoznawców, którzy program zaopiniowali oraz nazwy podmiotów, które zarekomendowały tych rzeczoznawców.
5. Program nauczania zawodowego zawiera:
- 1) plany nauczania dla zawodu albo profilu kształcenia ogólnozawodowego opracowane na podstawie ramowych planów nauczania, określonych odrębnymi przepisami,
 - 2) programy nauczania poszczególnych przedmiotów zawodowych, bloków tematycznych, modułów lub innych układów treści, obejmujące:
 - a) szczegółowe cele kształcenia określające wiedzę i umiejętności, które powinny być opanowane przez ucznia,
 - b) materiał nauczania w formie haseł programowych, związany ze szczegółowymi celami kształcenia,
 - c) wskazania metodyczne odnoszące się do realizacji programu,
 - d) propozycje metod sprawdzania i oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia.
6. Program nauczania dla zawodu może uwzględniać umiejętności i treści specjalizacji w zawodzie realizowane przez część cyklu kształcenia, w szczególności dostosowane do potrzeb rynku pracy.

7. Program wychowania przedszkolnego zawiera:

- 1) szczegółowe cele edukacyjne,
- 2) tematykę materiału edukacyjnego,
- 3) wskazówki metodyczne odnoszące się do realizacji programu,
- 4) nazwiska rzeczoznawców, którzy program zaopiniowali oraz nazwy podmiotów, które zarekomendowały tych rzeczoznawców.

§ 3. 1. Podręcznikiem szkolnym do kształcenia ogólnego jest książka zawierająca systematyczną, zgodną z zasadami dydaktyki, prezentację wybranych treści nauczania, ujętych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, opisanych w szczególności jako kształcenie zintegrowane, przedmiot, ścieżka edukacyjna, blok przedmiotowy lub moduł, z zastrzeżeniem ust. 2. Podręcznik powinien być przeznaczony dla danej klasy (klas) lub etapu edukacyjnego.

2. Podręcznik szkolny do nauczania języka obcego na pierwszym etapie edukacyjnym oraz podręcznik szkolny do nauczania historii i geografii przeznaczony dla mniejszości narodowej lub grupy etnicznej zawiera systematyczną, zgodną z zasadami dydaktyki, prezentację treści z zakresu nauczania danego przedmiotu, wykraczających poza zakres określony w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

3. Podręcznik szkolny przeznaczony do kształcenia w zawodzie albo w profilu kształcenia ogólnozawodowego jest książką zawierającą systematyczną, zgodną z zasadami dydaktyki, prezentację wybranych, powiązanych tematycznie treści nauczania, zawartych odpowiednio w blokach programowych lub w blokach tematycznych, ujętych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie albo w podstawie programowej kształcenia w profilu kształcenia ogólnozawodowego.

4. Środek dydaktyczny stanowią:

1) książka pomocnicza:

- a) przydatna do ćwiczenia określonych umiejętności, wspomagająca nauczanie albo poszerzająca wiedzę z wybranego zakresu kształcenia, przeznaczona dla mniejszości narodowych i grup etnicznych lub do kształcenia specjalnego,
- b) wspomagająca edukację dzieci sześciolletnich w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,

2) inne przedmioty, przyrządy i urządzenia przydatne nauczycielowi lub uczniowi w procesie dydaktycznym, a w szczególności: tablice, mapy, fotogramy (zbiory tablic, map i fotogramów), portrety, teki tematyczne, przezrocza, foliogramy, fazogramy, programy komputerowe i multimedialne, modele, okazy, nagrania magnetofonowe

i gramofonowe, filmy i nagrania na kasetach wideo, środki manipulacyjne i montażowe, gry dydaktyczne, przyrządy pomiarowe, maszyny i urządzenia przystosowane do celów dydaktycznych.

- § 4. 1. Program nauczania ogólnego, program nauczania zawodowego oraz program wychowania przedszkolnego dopuszcza do użytku szkolnego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.
2. Dopuszczenie do użytku szkolnego programów nauczania dla zawodów podstawowych dla żeglugi morskiej i śródlądowej może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej w zakresie zgodności z Międzynarodową konwencją o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzoną w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 39, poz. 201 i z 1999 r. Nr 30, poz. 286).
3. Wniosek o dopuszczenie do użytku szkolnego programu nauczania ogólnego określa typ szkoły, etap edukacyjny (etapy edukacyjne), przedmiot (w tym zakres kształcenia), blok przedmiotowy lub inny rodzaj zajęć edukacyjnych, dla których program jest przeznaczony, autora (współautorów) programu oraz zawiera informację o wydawcy w przypadku zamiaru publikacji programu.
4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, należy dołączyć:
- 1) jedną opinię merytoryczną - zawierającą ocenę poprawności programu uwzględniającą stan wiedzy w dziedzinie, której program dotyczy, oraz ocenę zgodności materiału nauczania z zakresem treści nauczania wskazanym w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a w przypadku bloku przedmiotowego – po jednej opinii merytorycznej odnoszącej się do każdego przedmiotu wchodzącego w skład bloku przedmiotowego,
 - 2) jedną opinię dydaktyczną - zawierającą ocenę przydatności metodycznej programu, z uwzględnieniem przepisu § 2 ust. 4, oraz ocenę spójności programu z zadaniami wychowawczymi szkoły ustalonymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego i zgodności z Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzoną w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, z 1995 r. Nr 36, poz. 175 i 176 oraz z 1998 r. Nr 147, poz. 962).
5. Wniosek o dopuszczenie do użytku szkolnego programu nauczania zawodowego określa nazwę zawodu albo profilu kształcenia ogólnozawodowego, dla którego program jest

przeznaczony, typ szkoły (typy szkół), autora (współautorów) programu oraz zawiera informację o wydawcy w przypadku zamiaru publikacji programu.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, należy dołączyć dwie recenzje programu, zawierające szczegółową ocenę elementów programu, o których mowa w § 2 ust. 5, oraz ocenę zgodności materiału nauczania z zakresem treści nauczania wskazanym w podstawie programowej kształcenia w zawodzie albo podstawie programowej kształcenia w profilu kształcenia ogólnozawodowego.
7. Wniosek o dopuszczenie do użytku szkolnego programu wychowania przedszkolnego określa tytuł programu i rodzaj zajęć dodatkowych, jeżeli dla takich zajęć program jest przeznaczony, autora (współautorów) programu, a w przypadku programu przeznaczonego dla przedszkola specjalnego - także rodzaj i stopień niepełnosprawności dzieci, oraz zawiera informację o wydawcy w przypadku zamiaru publikacji programu.
8. Do wniosku, o którym mowa w ust. 7, należy dołączyć dwie opinie merytoryczno-dydaktyczne zawierające ocenę zgodności programu wychowania przedszkolnego z podstawą programową wychowania przedszkolnego, z uwzględnieniem przepisu § 2 ust. 3.

§ 5. 1. Opinie, o których mowa w § 4 ust. 4 i 8, opracowują rzeczoznawcy wpisani, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, na ustaloną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania listę rzeczoznawców do spraw programów kształcenia ogólnego lub na listę rzeczoznawców do spraw programów wychowania przedszkolnego.

2. Rzeczoznawcami, o których mowa w ust. 1, mogą być osoby posiadające wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w pracy naukowej lub dydaktycznej, z zastrzeżeniem ust. 3, zarekomendowane w szczególności przez instytucje lub stowarzyszenia naukowe oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
3. Opinię dydaktyczną dotyczącą programu nauczania ogólnego przeznaczonego dla szkoły specjalnej opracowuje rzeczoznawca posiadający ukończone studia wyższe na kierunku pedagogika i specjalności właściwej ze względu na daną niepełnosprawność.
4. Listy rzeczoznawców są powszechnie dostępne. Wyboru rzeczoznawców z odpowiedniej listy dokonuje osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej ubiegająca się o dopuszczenie programu do użytku szkolnego.

5. Recenzje programu nauczania zawodowego opracowują rzeczoznawcy wskazani przez osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej ubiegającą się o dopuszczenie programu do użytku szkolnego, która jest obowiązana uzasadnić dokonany wybór rzeczoznawcy.
6. Rzeczoznawcami, o których mowa w ust.5, mogą być doświadczeni nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele konsultanci, nauczyciele doradcy metodyczni, pracownicy naukowci lub posiadający wykształcenie wyższe specjaliści – praktycy z dziedziny właściwej dla danego zawodu lub profilu kształcenia ogólnozawodowego, o wysokich kwalifikacjach merytorycznych i metodycznych.
7. Koszty opinii i recenzji ponosi osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej ubiegająca się o dopuszczenie programu do użytku szkolnego.

§ 6. 1. Programy nauczania ogólnego wpisywane są do wykazu programów nauczania z zakresu kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego, ze wskazaniem:

- 1) typu szkoły, etapu edukacyjnego, rodzaju zajęć edukacyjnych, dla których program jest przeznaczony,
 - 2) autora (współautorów), tytułu programu, a w przypadku publikacji programu - także wydawcy,
 - 3) numeru dopuszczenia.
2. Programy nauczania zawodowego wpisywane są do wykazu programów nauczania dla zawodów albo do wykazu programów nauczania dla profili kształcenia ogólnozawodowego dopuszczonych do użytku szkolnego, ze wskazaniem:
- 1) nazwy zawodu i jego symbolu cyfrowego albo nazwy profilu kształcenia ogólnozawodowego,
 - 2) numeru dopuszczenia,
 - 3) wydawcy - w przypadku publikacji programu.
3. Programy wychowania przedszkolnego wpisywane są do wykazu programów wychowania przedszkolnego dopuszczonych do użytku szkolnego, ze wskazaniem:

- 1) tytułu programu i rodzaju zajęć dodatkowych, jeżeli dla takich zajęć program jest przeznaczony, a w przypadku programu przeznaczonego dla przedszkola specjalnego - także rodzaju i stopnia niepełnosprawności dzieci,
 - 2) autora (współautorów) programu, a w przypadku publikacji programu - także wydawcy,
 - 3) numeru dopuszczenia.
4. Wykazy, o których mowa w ust. 1-3, są powszechnie dostępne.

§ 7. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania skreśla program nauczania ogólnego, program nauczania zawodowego lub program wychowania przedszkolnego z wykazu, o którym mowa odpowiednio w § 6 ust. 1 - 3, na wniosek uprawnionej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej albo z urzędu, w przypadku gdy program utracił aktualność lub przydatność dydaktyczną.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać uzasadnienie.
3. Skreślenie z wykazu programu nauczania ogólnego oraz programu wychowania przedszkolnego z urzędu następuje na podstawie dwóch opinii wydanych przez rzeczoznawców. Wyboru rzeczoznawców z odpowiedniej listy, o której mowa w § 5 ust. 1, dokonuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.
4. Skreślenie z wykazu programu nauczania zawodowego z urzędu następuje na podstawie dwóch recenzji wydanych przez rzeczoznawców spełniających wymagania, o których mowa w § 5 ust. 6, wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
5. Koszty opinii i recenzji, o których mowa w ust. 3 i 4, są finansowane z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

§ 8. 1. W szkole podstawowej, gimnazjum oraz w szkole ponadgimnazjalnej wyboru programu nauczania ogólnego dla zajęć edukacyjnych dla danego oddziału ujętych w szkolnym planie nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, dokonuje nauczyciel prowadzący te zajęcia, uwzględniając możliwości i zainteresowania uczniów oraz wyposażenie szkoły.

2. W przedszkolu i w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej wyboru programu wychowania przedszkolnego dokonuje nauczyciel (nauczyciele), któremu powierzono

opiekę nad danym oddziałem, lub osoba prowadząca zajęcia dodatkowe, uwzględniając potrzeby i możliwości dzieci.

3. W szkole ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe oraz w liceum profilowanym wyboru programu nauczania dla zawodu lub programu nauczania dla profilu kształcenia ogólnozawodowego dokonują nauczyciele przedmiotów zawodowych lub nauczyciele prowadzący zajęcia w danym profilu.
4. Nauczyciele, o których mowa w ust. 1-3, oraz osoby prowadzące zajęcia dodatkowe mogą wybrać odpowiedni program nauczania ogólnego, zawodowego lub program wychowania przedszkolnego spośród programów wpisanych do wykazów, o których mowa odpowiednio w § 6 ust. 1 - 3, albo opracować własny program, samodzielnie lub z wykorzystaniem programów wpisanych do tych wykazów.
5. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale ustalają zestaw programów nauczania realizowanych w tym oddziale, na który składają się programy nauczania ogólnego dla poszczególnych zajęć edukacyjnych, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe oraz liceum profilowanego – także odpowiednio program nauczania dla zawodu albo program nauczania dla profilu kształcenia ogólnozawodowego, zwany dalej „szkolnym zestawem programów”.
6. Program nauczania ogólnego opracowany przez nauczyciela samodzielnie lub z wykorzystaniem programów wpisanych do wykazu, o którym mowa w § 6 ust. 1, może zostać wprowadzony do szkolnego zestawu programów po uzyskaniu pozytywnej opinii nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, posiadającego wykształcenie wyższe z dziedziny wiedzy zgodnej z zakresem treści nauczania, które program obejmuje.
7. Program nauczania zawodowego opracowany przez nauczycieli samodzielnie lub z wykorzystaniem programów wpisanych do wykazów, o których mowa w § 6 ust. 2, może zostać wprowadzony do szkolnego zestawu programów po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku programów nauczania dla zawodów podstawowych dla żeglugi morskiej i śródlądowej - także pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej w zakresie, o którym mowa w § 4 ust. 2. Program nauczania wybranej specjalizacji w zawodzie opracowuje szkolny zespół przedmiotowy właściwy dla danego zawodu.
8. Szkolny zestaw programów uwzględnia całość podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe oraz liceum profilowanego - także całość podstawy programowej kształcenia w zawodzie albo w profilu kształcenia ogólnozawodowego.

9. Szkolny zestaw programów dopuszcza do użytku w danej szkole dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły, a jeżeli nie została ona powołana - opinii rady rodziców lub innego przedstawicielstwa rodziców.
10. Do szkół policealnych nie stosuje się przepisów ust. 5 i 6, a przepisy ust. 7 - 9 stosuje się odpowiednio.
11. Program wychowania przedszkolnego opracowany przez nauczyciela lub osobę prowadzącą zajęcia dodatkowe samodzielnie lub z wykorzystaniem programów wpisanych do wykazu, o którym mowa w § 6 ust. 3, może zostać dopuszczony do użytku w danym przedszkolu (oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej) po uzyskaniu pozytywnej opinii nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, posiadającego wykształcenie wyższe i kwalifikacje do pracy w przedszkolu.
12. Program wychowania przedszkolnego, o którym mowa w ust. 11, dopuszcza do użytku w danym przedszkolu i w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej dyrektor przedszkola (szkoły), po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady przedszkola (szkoły), a jeżeli nie została ona powołana - opinii rady rodziców lub innego przedstawicielstwa rodziców.

§ 9. Kuratorzy oświaty oraz publiczne placówki doskonalenia nauczycieli udzielają szkołom i nauczycielom niezbędnej pomocy metodycznej w sprawach szkolnego zestawu programów.

§ 10. 1. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika szkolnego przeznaczonego do kształcenia zintegrowanego, jednego przedmiotu lub ścieżki edukacyjnej, podręcznika szkolnego do kształcenia w zawodzie albo w profilu kształcenia ogólnozawodowego oraz zalecenia do użytku szkolnego książki pomocniczej, z zastrzeżeniem ust. 2 i § 12 ust.1, jest uzyskanie czterech pozytywnych recenzji kwalifikacyjnych, zwanych dalej "recenzjami":

- 1) dwóch recenzji merytorycznych - zawierających ocenę zawartości merytorycznej i jej zgodności z aktualnym stanem wiedzy, w tym ocenę materiału ilustracyjnego,
- 2) jednej recenzji dydaktycznej - zawierającej ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego,

- 3) jednej recenzji językowej - zawierającej ocenę poprawności językowej, w tym tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę dotyczącą przystosowania języka do poziomu nauczania.
2. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika szkolnego do przedmiotu przyroda jest uzyskanie:
 - 1) czterech pozytywnych recenzji merytorycznych - po jednej z zakresu biologii, geografii, fizyki i chemii - zawierających ocenę zawartości merytorycznej i jej zgodności z aktualnym stanem wiedzy, w tym ocenę materiału ilustracyjnego,
 - 2) dwóch pozytywnych recenzji dydaktycznych - zawierających ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego,
 - 3) jednej pozytywnej recenzji językowej - zawierającej ocenę poprawności językowej, w tym tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę dotyczącą przystosowania języka do poziomu nauczania.
 3. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego podręcznika szkolnego przeznaczonego do bloku przedmiotowego jest uzyskanie:
 - 1) po jednej pozytywnej recenzji merytorycznej - odnoszącej się do każdego przedmiotu wchodzącego w skład bloku przedmiotowego, zawierającej ocenę zawartości merytorycznej i jej zgodności z aktualnym stanem wiedzy, w tym ocenę materiału ilustracyjnego,
 - 2) dwóch pozytywnych recenzji dydaktycznych - zawierających ocenę przydatności dydaktycznej, w tym ocenę materiału ilustracyjnego,
 - 3) jednej pozytywnej recenzji językowej - zawierającej ocenę poprawności językowej, w tym tekstów zamieszczonych w materiale ilustracyjnym, oraz ocenę dotyczącą przystosowania języka do poziomu nauczania.
 4. Warunkiem dopuszczenia do użytku szkolnego tłumaczenia na język obcy podręcznika szkolnego, wpisanego do wykazu podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego, jest uzyskanie jednej pozytywnej recenzji zawierającej ocenę poprawności językowej przekładu i jego zgodności z wydaniem w języku polskim.
 5. Warunek uzyskania pozytywnej recenzji językowej nie dotyczy niezawierających tekstów w języku polskim podręczników szkolnych przeznaczonych do nauczania języków obcych oraz dla mniejszości narodowych i grup etnicznych.

§ 11. 1. Warunkiem zalecenia do użytku szkolnego niebędącego książką pomocniczą środka dydaktycznego przeznaczonego do kształcenia zintegrowanego, jednego przedmiotu, ścieżki edukacyjnej, kształcenia w zawodzie albo w profilu kształcenia ogólnozawodowego jest uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji zawierających ocenę poprawności merytorycznej i przydatności dydaktycznej dla danej klasy (klas) lub etapu edukacyjnego oraz stopnia bezpieczeństwa, jakości technicznej i estetyki wykonania, z zastrzeżeniem § 12 ust. 1.

2. Warunkiem zalecenia do użytku szkolnego niebędącego książką pomocniczą środka dydaktycznego przeznaczonego do bloku przedmiotowego jest uzyskanie dwóch pozytywnych recenzji zawierających ocenę w zakresie, o którym mowa w ust. 1, po jednej odnoszącej się do każdego z głównych przedmiotów wchodzących w skład bloku przedmiotowego.

§ 12. 1. Dopuszczenie podręcznika szkolnego lub zalecenie środka dydaktycznego do użytku szkolnego dla zawodów podstawowych dla żeglugi morskiej i śródlądowej może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej w zakresie zgodności z konwencją, o której mowa w § 4 ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zwrócić się do wnioskodawcy, o którym mowa w § 13 ust. 1, o przedstawienie dodatkowych recenzji lub zlecić dodatkowe recenzje wskazanym rzeczoznawcom.

§ 13. 1. Podręcznik szkolny dopuszcza lub środek dydaktyczny zaleca do użytku szkolnego minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, zwanych dalej "wnioskodawcą". Wniosek określa, dla jakich zajęć edukacyjnych, etapu kształcenia, zawodu lub profilu kształcenia ogólnozawodowego, poziomu nauczania i typu szkoły przeznaczony jest podręcznik szkolny lub środek dydaktyczny, a także wskazuje rok wydania lub rok produkcji.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć recenzje, o których mowa w § 10 i 11, uzasadnienie wyboru rzeczoznawcy, zgodnie z § 14 ust. 5, oraz oświadczenie wnioskodawcy, że nie narusza on praw autorskich osób trzecich, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W przypadku środka dydaktycznego niebędącego książką pomocniczą należy dołączyć oświadczenie wnioskodawcy, że posiada on tytuł prawny do środka dydaktycznego, o którego zalecenie do użytku szkolnego wnioskuje, oraz że nie narusza on praw osób trzecich, w szczególności praw autorskich.

§ 14. 1. Recenzje w zakresie podręczników szkolnych i środków dydaktycznych przeznaczonych do wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego, opracowują rzeczoznawcy wpisani, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, na listę rzeczoznawców ustalaną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z zastrzeżeniem ust. 4. Lista rzeczoznawców jest powszechnie dostępna.

2. Rzeczoznawcami, o których mowa w ust. 1, mogą być osoby posiadające wykształcenie wyższe magisterskie oraz odpowiedni dorobek naukowy lub dydaktyczny, zarekomendowane przez stowarzyszenia naukowe, jednostki badawczo-rozwojowe, placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk, Polską Akademię Umiejętności oraz upoważnione przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania szkoły wyższe i komitety główne olimpiad przedmiotowych.

3. Wyboru rzeczoznawców z listy, o której mowa w ust. 1, dokonuje wnioskodawca.

4. Jedna z recenzji merytorycznych podręcznika szkolnego lub książki pomocniczej przeznaczonych do kształcenia ogólnego, w tym specjalnego, może być opracowana przez rzeczoznawcę niewpisanego na listę, o której mowa w ust. 1. Wnioskodawca jest obowiązany uzasadnić dokonany wybór rzeczoznawcy.

5. Recenzje w zakresie podręczników szkolnych i środków dydaktycznych przeznaczonych do kształcenia w zawodach i w profilach kształcenia ogólnozawodowego opracowują rzeczoznawcy wskazani przez wnioskodawcę, który jest obowiązany uzasadnić dokonany wybór rzeczoznawcy.

6. Rzeczoznawcami, o których mowa w ust. 5, mogą być doświadczeni nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele konsultanci, nauczyciele doradcy metodyczni, pracownicy naukowci lub posiadający wykształcenie wyższe specjaliści - praktycy z

dziedziny właściwej dla danego zawodu lub profilu kształcenia ogólnozawodowego, o wysokich kwalifikacjach merytorycznych lub dydaktycznych.

7. Koszty recenzji ponosi wnioskodawca.

8. Rzecznawca nie może recenzować podręcznika szkolnego lub środka dydaktycznego, jeżeli jest autorem lub współautorem pozycji, która przeznaczona jest do nauczania w tym samym zakresie i na tym samym etapie edukacyjnym.

§ 15. 1. Dopuszczenie podręcznika szkolnego lub zalecenie książki pomocniczej do użytku szkolnego może nastąpić przed ukończeniem cyklu wydawniczego, na podstawie kompletnego opracowania, zawierającego materiał ilustracyjny oraz opis okładki, i dotyczy danego wydania oraz kolejnych niezmiennych wydań.

2. Zalecenie środka dydaktycznego niebędącego książką pomocniczą do użytku szkolnego może dotyczyć wyłącznie gotowego wyrobu i odnosi się do danej oraz kolejnych niezmiennych serii produkcyjnych. Wzorzec zalecanego środka dydaktycznego przechowuje producent.

§ 16. 1. Podręczniki szkolne i środki dydaktyczne dopuszczone lub zalecone do użytku szkolnego wpisuje się do wykazów:

- 1) podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia ogólnego dopuszczonych do użytku szkolnego,
- 2) podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia w zawodach dopuszczonych do użytku szkolnego,
- 3) podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia w profilach kształcenia ogólnozawodowego dopuszczonych do użytku szkolnego,
- 4) podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych do kształcenia specjalnego dopuszczonych lub zalecanych do użytku szkolnego,
- 5) podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych do kształcenia ogólnego dla mniejszości narodowych i grup etnicznych dopuszczonych lub zalecanych do użytku szkolnego,

- 6) książek pomocniczych przeznaczonych dla dzieci sześcioletnich w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych zalecanych do użytku szkolnego,
- 7) środków dydaktycznych przeznaczonych do kształcenia ogólnego zalecanych do użytku szkolnego,
- 8) środków dydaktycznych przeznaczonych do kształcenia w zawodach zalecanych do użytku szkolnego,
- 9) środków dydaktycznych przeznaczonych do kształcenia w profilach kształcenia ogólnozawodowego zalecanych do użytku szkolnego.

2. Wykazy podręczników szkolnych i środków dydaktycznych, o których mowa w ust.1, są powszechnie dostępne.

§ 17. 1. Wydawca podręcznika szkolnego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 1, zamieszcza w podręczniku adnotację: „Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia ogólnego do nauczania.....
na poziomie.....
na podstawie recenzji rzeczoznawców:
zarekomendowanych przez:
Numer dopuszczenia”.

2. Wydawca podręcznika szkolnego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 2, zamieszcza w podręczniku adnotację: „Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia w zawodach do nauczania.....
na poziomie.....
na podstawie recenzji rzeczoznawców:
Numer dopuszczenia”.

3. Wydawca podręcznika szkolnego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 3, zamieszcza w podręczniku adnotację: „ Podręcznik dopuszczony do użytku

szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników szkolnych przeznaczonych do kształcenia w profilach kształcenia ogólnozawodowego

do nauczania

na poziomie

na podstawie recenzji rzeczoznawców:

Numer dopuszczenia”.

4. Wydawca podręcznika szkolnego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust.1 pkt 4, zamieszcza w podręczniku adnotację: „Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych do kształcenia specjalnego

do nauczania

na poziomie.....

na podstawie recenzji rzeczoznawców:

zarekomendowanych przez:

Numer dopuszczenia”.

5. Wydawca podręcznika szkolnego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 5, zamieszcza w podręczniku adnotację: „Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych do kształcenia ogólnego dla mniejszości narodowych i grup etnicznych

do nauczania.....

na poziomie.....

na podstawie recenzji rzeczoznawców:

zarekomendowanych przez:

Numer dopuszczenia”.

6. Wydawca książki pomocniczej wpisanej do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 4, zamieszcza w książce adnotację: „Książka zalecana do użytku szkolnego przez ministra

właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisana do wykazu podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych do kształcenia specjalnego do nauczania.....
na poziomie
na podstawie recenzji rzeczoznawców:
zarekomendowanych przez:
Numer zalecenia"

7. Wydawca książki pomocniczej wpisanej do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 5, zamieszcza w książce adnotację: „Książka zalecana do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisana do wykazu podręczników szkolnych i książek pomocniczych przeznaczonych do kształcenia ogólnego dla mniejszości narodowych i grup etnicznych do nauczania
na poziomie
na podstawie recenzji rzeczoznawców:
zarekomendowanych przez:
Numer zalecenia"

8. Wydawca książki pomocniczej wpisanej do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 6, zamieszcza w książce adnotację: „Książka zalecana do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisana do wykazu książek pomocniczych przeznaczonych dla dzieci sześciolletnich w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych na podstawie recenzji rzeczoznawców:
zarekomendowanych przez:
Numer zalecenia"

9. Producent środka dydaktycznego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 7, zamieszcza w sposób zwyczajowo przyjęty dla danej grupy wyrobów informację: „Środek dydaktyczny zalecany do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu środków dydaktycznych przeznaczonych do kształcenia ogólnego do nauczania"

na poziomie

na podstawie recenzji rzeczoznawców:

zarekomendowanych przez:

Numer zalecenia"

10. Producent środka dydaktycznego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 8, zamieszcza w sposób zwyczajowo przyjęty dla danej grupy wyrobów informację: „Środek dydaktyczny zalecany do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu środków dydaktycznych przeznaczonych do kształcenia w zawodach do nauczania na poziomie na podstawie recenzji rzeczoznawców: Numer zalecenia"

11. Producent środka dydaktycznego wpisanego do wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 9, zamieszcza w sposób zwyczajowo przyjęty dla danej grupy wyrobów informację: „Środek dydaktyczny zalecany do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu środków dydaktycznych przeznaczonych do kształcenia w profilach kształcenia ogólnozawodowego do nauczania na poziomie na podstawie recenzji rzeczoznawców: Numer zalecenia"

§ 18 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyróżnić program nauczania i podręcznik szkolny spośród dopuszczonych do użytku szkolnego za wysokie walory merytoryczne, metodyczne oraz powszechną dostępność.

2. Program nauczania i podręcznik szkolny może być wyróżniony na podstawie opinii powołanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zespołu wybitnych specjalistów z różnych dziedzin.

1) Opinia merytoryczna programu nauczania, dokonywana przez zespół, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności ocenę: zgodności z aktualnym stanem wiedzy, spójności materiału nauczania i szczegółowych celów edukacyjnych.

- 2) Opinia metodyczna programu nauczania, dokonywana przez zespół, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności ocenę: sposobu realizacji zadań edukacyjnych, przyjętych procedur osiągania celów, propozycji metod oceniania osiągnięć ucznia.
 - 3) Przy ocenie powszechnej dostępności programu nauczania należy brać pod uwagę sposób dystrybucji.
 - 4) Opinia merytoryczna podręcznika szkolnego, dokonywana przez zespół, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności ocenę: zgodności z aktualnym stanem wiedzy, konstrukcji i logiki układu materiału rzeczowego i ilustracyjnego, języka przekazu, poziomu edytorskiego.
 - 5) Opinia metodyczna podręcznika szkolnego, dokonywana przez zespół, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności ocenę: doboru rozwiązań metodycznych i ich zgodności z zasadami dydaktyki ogólnej i szczegółowej, formy przekazu, przystosowania do danego poziomu kształcenia, realizacji zasady motywacji i aktywizacji, doboru pojęć, nazw, terminów i sposobu ich wyjaśniania, ujęcia materiału ilustracyjnego.
 - 6) Przy ocenie powszechnej dostępności podręcznika szkolnego należy brać pod uwagę wysokość ceny i nakładu.
3. Adnotacja o wyróżnieniu może być zamieszczona w programie nauczania i podręczniku szkolnym.

§ 19. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania skreśla podręcznik szkolny lub środek dydaktyczny z odpowiedniego wykazu na wniosek uprawnionej osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej posiadającej tytuł prawny do podręcznika lub środka dydaktycznego albo z urzędu, w przypadku gdy podręcznik szkolny lub środek dydaktyczny utracił aktualność lub przydatność dydaktyczną.

2. Skreślenie podręcznika szkolnego lub środka dydaktycznego z wykazu z urzędu następuje na podstawie trzech recenzji rzeczoznawców wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
3. Koszty recenzji, o których mowa w ust.2, są finansowane z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

4. Skreślenie podręcznika szkolnego lub książki pomocniczej z wykazu z urzędu następuje również w przypadku gdy od wyczerpania nakładu minęły trzy lata i wydawca nie przewiduje wznowienia wydania.

5. Skreślenie środka dydaktycznego innego niż książka pomocnicza z wykazu z urzędu następuje również w przypadku gdy środek dydaktyczny jest niedostępny na rynku przez jeden rok i producent lub dystrybutor nie przewiduje wznowienia sprzedaży.

§ 20. 1. W szkole mogą być stosowane eksperymentalnie podręczniki niewpisane do wykazu podręczników szkolnych dopuszczonych do użytku szkolnego, jeżeli ich wprowadzenie odbywa się zgodnie z przepisami określającymi warunki prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej.

2. W procesie kształcenia mogą być wykorzystywane środki dydaktyczne niewpisane do wykazów, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 7 - 9, jeżeli ich stosowanie nie zagraża bezpieczeństwu oraz zdrowiu uczniów i jest odpowiednie do zakresu zadań szkoły.

§ 21. 1. Podręczniki szkolne, książki pomocnicze do kształcenia ogólnego, zawodowego i specjalnego oraz inne środki dydaktyczne, dopuszczone lub zalecone do użytku szkolnego na podstawie dotychczasowych przepisów, podlegają z urzędu wpisowi do odpowiednich wykazów, o których mowa w § 16, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W wykazach nie umieszcza się podręczników szkolnych, książek pomocniczych oraz innych środków dydaktycznych, dopuszczonych lub zaleconych do użytku szkolnego przed dniem 10 marca 1999 r. :

1) od roku szkolnego 2003/2004 – przeznaczonych dla klasy trzeciej szkoły ponadpodstawowej,

2) od roku szkolnego 2004/2005 - przeznaczonych dla klasy czwartej szkoły ponadpodstawowej.

§ 22.. Do wniosków o dopuszczenie podręcznika szkolnego lub zalecenie środka dydaktycznego do użytku szkolnego, złożonych i nierozpatrzonych do dnia wejścia w życie rozporządzenia, stosuje się dotychczasowe przepisy.

§ 23. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 24 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków i trybu dopuszczania do użytku szkolnego programów nauczania, programów wychowania przedszkolnego i podręczników oraz zalecania środków dydaktycznych (Dz. U. Nr 69, poz. 635).

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej oświata i wychowanie na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 97, poz. 866).

U Z A S A D N I E N I E

Projekt rozporządzenia jest realizacją delegacji zawartej w art. 22 ust. 2 pkt 3 ustawy o systemie oświaty.

Nowelizacja rozporządzenia uwzględnia możliwość wyróżniania programów nauczania i podręczników za wysokie walory dydaktyczne, merytoryczne i powszechną dostępność. Ma to na celu ułatwienie nauczycielom dokonywania wyboru najlepszych programów nauczania i podręczników.

Rozporządzenie spowoduje skutki finansowe wynikające z konieczności opracowywania przez Zespół specjalistów powołany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania opinii dot. programów i podręczników, co oszacowano na kwotę ok. 250 000 zł. Na podstawie tych opinii będzie można wyróżniać programy nauczania i podręczniki. Koszty wszystkich wymaganych recenzji opracowywanych przez rzeczoznawców ministra edukacji pokrywają wnioskodawcy. Niezbędne jest jednak uzyskiwanie dodatkowych opinii opracowywanych przez niezależnych od wydawców ekspertów, na co trzeba wygospodarować odpowiednie środki.

**Rozporządzenie
Ministra Edukacji Narodowej i Sportu ^{1/}
z dnia**

w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki i trybu pracy komisji konkursowej.

Na podstawie art. 36a ust. 7a ustawy z dnia 7 września 1991r.o systemie oświaty /Dz.U. z 1996r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997r. Nr 28, poz. 153, Nr 141, poz. 943, z 1998r. Nr 117, poz. 759, Nr 162, poz. 1126, z 2000r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320; z 2001r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002r. Nr 19, poz. 239, Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185 i Nr poz. / zarządza się, co następuje:

§ 1.

W przypadku powoływania dyrektora szkoły lub placówki, organ prowadzący szkołę lub placówkę ogłasza konkurs na stanowisko dyrektora. Ogłoszenie o konkursie podaje się do publicznej wiadomości w dwóch dziennikach: jednym o zasięgu wojewódzkim i jednym o zasięgu lokalnym. Wzór ogłoszenia o konkursie stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2.

Pracami komisji konkursowej, zwanej dalej „komisją” powołanej w celu przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, kieruje przewodniczący. Przewodniczącego wyznacza organ prowadzący szkołę lub placówkę, spośród członków komisji.

§ 3.

1. Prace komisji są prowadzone, jeżeli w posiedzeniu bierze udział co najmniej 2/3 jej członków.

2. W posiedzeniu komisji mogą uczestniczyć członkowie upoważnieni do pracy w komisji przez organy lub instytucje, które reprezentują.

§ 4.

1. Komisja rozpoczyna prace nie później niż w ciągu 14 dni od daty upływu terminu składania ofert, określonego w ogłoszeniu o konkursie.
2. Przewodniczący komisji ustala termin posiedzenia komisji i zawiadamia członków komisji oraz kandydatów na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki zwanych dalej „kandydatami” o terminie i miejscu posiedzenia komisji.

§ 5.

1. Komisja rozpoczyna postępowanie konkursowe od dokonania oceny formalnej zgłoszonych ofert. Oferty nie spełniające wymagań wskazanych w ogłoszeniu o konkursie podlegają odrzuceniu, a kandydaci nie są dopuszczeni do dalszego postępowania konkursowego.
2. O dopuszczeniu bądź niedopuszczeniu kandydata do dalszego postępowania konkursowego rozstrzyga komisja zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. W przypadku równej ilości głosów, decyduje głos przewodniczącego.
3. Przewodniczący komisji informuje kandydatów o dopuszczeniu bądź niedopuszczeniu do dalszego postępowania konkursowego.

§ 6.

1. Oferty spełniające wymagania formalne podlegają merytorycznej ocenie komisji. Ocenie podlega w szczególności przedstawiona przez kandydata koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły lub placówki. Członkowie komisji mogą zadawać kandydatom pytania związane z przedłożoną koncepcją.
2. Komisja wyłania kandydata na stanowisko dyrektora w głosowaniu tajnym.

3. Każdy z członków komisji dysponuje jednym głosem. Konkurs jest rozstrzygnięty, jeżeli jeden z kandydatów uzyskał w głosowaniu bezwzględną większość oddanych głosów.
4. W przypadku, gdy żaden z kandydatów nie uzyska bezwzględnej większości oddanych głosów, do drugiej tury głosowania dopuszczeni są kandydaci, którzy uzyskali co najmniej dwa głosy w pierwszej turze głosowania.
5. Konkurs jest rozstrzygnięty, jeżeli w drugiej turze głosowania jeden z kandydatów uzyskał większość oddanych głosów.
6. W przypadku, gdy w drugiej turze głosowania co najmniej dwóch kandydatów uzyskało jednakową liczbę głosów, komisja przedstawia tych kandydatów organowi prowadzącemu, który powołuje jednego z spośród nich na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki.

§ 7.

Z prac komisji sporządza się protokół, który podpisują wszyscy członkowie komisji.

§ 8.

O wynikach konkursu przewodniczący komisji niezwłocznie powiadamia organ prowadzący szkołę lub placówkę.

§ 9.

Na podstawie sporządzonego przez komisję protokołu, organ prowadzący szkołę lub placówkę dokonuje oceny przebiegu postępowania konkursowego. W przypadku stwierdzenia niezgodności z przepisami prawa podejmowanych przez komisję działań, organ prowadzący szkołę lub placówkę zarządza ponowne przeprowadzenie postępowania konkursowego.

§ 10.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia

.....

1/. Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej oświata i wychowanie na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu / Dz.U. Nr 87, poz. 866 /.

W Z Ó R

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej i Sportu
z dnia /poz./

OGŁOSZENIE

.....
/wskazać nazwę organu prowadzącego szkołę lub placówkę/

ogłasza konkurs na kandydata na stanowisko dyrektora szkoły / placówki^x

.....
/podać nazwę i adres szkoły lub placówki/

Warunkiem przystąpienia do konkursu jest spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 1999r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać osoby zajmujące stanowiska dyrektorów oraz inne stanowiska kierownicze /Dz.U. Nr 14, poz. 126 i Nr 70, poz. 823/.

Oferty osób przystępujących do konkursu powinny zawierać:

- 1/ uzasadnienie przystąpienia do konkursu, wraz z koncepcją funkcjonowania i rozwoju szkoły/placówki,
- 2/ kwestionariusz osobowy,
- 3/ życiorys z opisem przebiegu pracy zawodowej,
- 4/ dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe,
- 5/ aktualną ocenę pracy,
- 6/ zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowniczym.

Oferty kandydaci powinni składać w zamkniętych kopertach z podanym adresem zwrotnym i dopiskiem „Konkurs”, w terminie 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia, na adres:

.....
/podać nazwę i adres organu prowadzącego szkołę lub placówkę/

Konkurs przeprowadzi komisja konkursowa powołana przez:

.....
/podać nazwę i adres organu prowadzącego szkołę lub placówkę/

O terminie i miejscu przeprowadzenia postępowania konkursowego kandydaci zostaną powiadomieni indywidualnie.

^x/ niepotrzebne skreślić

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu *w sprawie regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki i trybu pracy komisji konkursowej*, stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 36a ust. 7a ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz.U. z 1996r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./, dodaną ustawą z dnia o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw /Dz.U./, zgodnie z którą minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia został zobligowany do określenia regulaminu konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oraz trybu pracy komisji konkursowej, z uwzględnieniem sposobu ogłaszania konkursu oraz sposobu nadzorowania prawidłowości postępowania konkursowego przez organ prowadzący szkołę lub placówkę.

Wydanie rozporządzenia pozwoli na wyeliminowanie rozbieżności w zakresie przeprowadzania konkursów przez organy prowadzące, dzięki określaniu zasad przeprowadzania konkursu, sposobu jego ogłaszania, trybu pracy komisji konkursowych oraz nadzorowania prawidłowości postępowania konkursowego przez organy prowadzące szkoły lub placówki.

Dotychczasowe doświadczenia wykazały, iż kwestie te stwarzały wiele problemów interpretacyjnych.

Ponadto:

- umożliwi ujednoczenie zasad przeprowadzania konkursów na stanowiska dyrektorów szkół i placówek,
- wychodzi na przeciw postulatом zgłaszanym przez środowiska oświatowe.

Z punktu widzenia oceny skutków regulacji /OSR/ wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków związanych z rynkiem pracy, konkurencyjnością wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuacją i rozwojem regionalnym.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Rozporządzenie
Ministra Edukacji Narodowej i Sportu
z dnia

**w sprawie zajęć pozalekcyjnych oraz innych zajęć i czynności wynikających z zadań
statutowych szkoły, które nauczyciele obowiązani są realizować w ramach czasu pracy
oraz ustalonego wynagrodzenia.**

Na podstawie art. 42 ust. 2b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1118, z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 19, poz. 239, Nr 22, poz. 291 i Nr 122, poz. 1323, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194, Nr 128, poz. 1404 i Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002 r. Nr 4, poz. 32, Nr 152, poz. 1267 i Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Nauczyciele, o których mowa w art. 42 ust. 3 lp. 3, 5 i 10 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 z późn. zm.), zwanej dalej „Kartą Nauczyciela”, zobowiązani są do realizowania zajęć pozalekcyjnych w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

§ 2.

Nauczyciele przedszkoli oraz pozostali nauczyciele nie wymienieni w § 1, zobowiązani są do realizowania innych zajęć i czynności wynikających z zadań statutowych szkoły w formie ustalonej przez dyrektora szkoły w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

§ 3.

Zajęcia pozalekcyjne, o których mowa § 1, oraz inne zajęcia i czynności, o których mowa § 2, zwane dalej zajęciami dodatkowymi, nauczyciel obowiązany jest realizować w ramach czasu pracy, o którym mowa w art. 42 ust. 1 Karty Nauczyciela oraz ustalonego wynagrodzenia.

§ 4.

1. Dyrektor szkoły, w uzgodnieniu z radą pedagogiczną, określa w arkuszu organizacji szkoły rodzaje zajęć dodatkowych, a także dokonuje ich przydziału poszczególnym nauczycielom, uwzględniając w szczególności:
 - 1) konieczność realizowania zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych wynikających z zadań statutowych szkoły, w tym z zakresu profilaktyki społecznej,
 - 2) potrzeby i zainteresowania uczniów,
 - 3) możliwości kadrowe i organizacyjne szkoły,
 - 4) potrzeby środowiska lokalnego.
2. Zajęcia dodatkowe powinny być dostosowane do typu i rodzaju szkoły, a także zadań statutowych szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) wspomagania rozwoju psychofizycznego uczniów, ich zdolności, zainteresowań i sprawności fizycznej,
- 2) eliminowania przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- 3) rozwijania współpracy z rodzicami i ze środowiskiem lokalnym,
- 4) zapewnienia opieki nad uczniami po lekcjach,
- 5) zaspokajania indywidualnych potrzeb uczniów zdolnych.

§ 5.

Zajęcia dodatkowe mogą być, w szczególności, realizowane w formie:

- 1) warsztatów, kółek lub klubów zainteresowań,
- 2) zajęć fakultatywnych lub konsultacji dla uczniów uczestniczących w konkursach, olimpiadach lub turniejach,
- 3) zajęć wyrównawczych lub korekcyjnych,
- 4) zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- 5) zajęć krajoznawczych i turystycznych,
- 6) zajęć kulturalno – oświatowych,
- 7) prowadzenia poradnictwa dla rodziców,
- 8) zajęć integrujących zespoły klasowe,
- 9) opieki nad uczniem, któremu udzielono zezwolenia na indywidualny tok nauczania.

§ 6.

Prowadzenie przez nauczyciela zajęć dodatkowych jest rejestrowane i rozliczane w okresach miesięcznych w prowadzonej przez szkołę dokumentacji przebiegu nauczania oraz działalności wychowawczej i opiekuńczej.

§ 7.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem

Uzasadnienie

Przedstawiony projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 42 ust. 2b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 z późn. zm.), w brzmieniu nadanym przez art. 2 ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Zgodnie z treścią upoważnienia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w drodze rozporządzenia, może zobowiązać nauczycieli, o których mowa w art. 42 ust. 3 lp. 3, 5 i 10 Karty Nauczyciela, do realizacji zajęć pozalekcyjnych, a nauczycieli przedszkoli i pozostałych nauczycieli do realizowania innych zajęć i czynności w formie ustalonej przez dyrektora szkoły – w wymiarze nie krótszym niż 2 godziny tygodniowo, uwzględniając w szczególności, że wymiar tych zajęć pozalekcyjnych oraz innych zajęć i czynności może być zróżnicowany w zależności od rodzaju nauczanego przedmiotu lub rodzaju prowadzonych przez nauczyciela zajęć, a także uwzględniając konieczność realizowania zadań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych należących do jednostek systemu oświaty, w tym, w szczególności, wynikających z zakresu profilaktyki społecznej.

Potrzeba wprowadzenia tego rodzaju zajęć wynika z konieczności wzmocnienia działalności profilaktyczno – wychowawczej szkół i placówek, ukierunkowanej na:

- tworzenie warunków do rozwoju zainteresowań i zdolności uczniów,
- kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego uczniów,
- upowszechnianie wśród uczniów wiedzy z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa,
- kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych,
- pomoc dziecku i jego rodzicom w przewyżnianiu problemów wieku szkolnego.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 i 2 Karty Nauczyciela, czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień. W ramach tego czasu pracy nauczyciel obowiązany jest realizować:

- zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze prowadzone z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz w wymiarze określonym w art. 42 ust. 3 i 4a,
- inne czynności wynikające z zadań statutowych szkoły,
- zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

Przedstawiony projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu nie spowoduje zwiększenia ogólnego 40-godzinnego czasu pracy nauczyciela, ani tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych przez nauczycieli bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz (pensum).

Zajęcia pozalekcyjne oraz inne zajęcia i czynności, o których mowa w przedmiotowym projekcie, wchodzi bowiem w zakres zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły, których wymiar nie jest dotychczas określony. Zajęcia te będą realizowane przez nauczycieli w ramach czasu pracy określonego w art. 42 ust. 1 Karty Nauczyciela oraz ustalonego wynagrodzenia, w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

Ocena Skutków Regulacji

1. Konsultacje Społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji międzyresortowych oraz związków zawodowych.

2. Zakres Oceny Skutków Regulacji

Przedmiotowa regulacja nie spowoduje zwolnień nauczycieli z pracy i nie zwiększy bezrobocia, gdyż nie powoduje ona zwiększenia pensum godzin nauczyciela. Większość nauczycieli prowadzi już w szkole takie zajęcia, a więc nie będzie to dla tej grupy nauczycieli nowym obowiązkiem. Proponowana regulacja ma jedynie ujednoczyć zakres objęcia tym obowiązkiem pozostałych nauczycieli.

3. Skutki Wprowadzenia Rozporządzenia

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

**Rozporządzenie
Ministra Edukacji Narodowej i Sportu**

z dnia

w sprawie rodzajów, szczegółowej organizacji oraz sposobu, warunków i form prowadzenia publicznych placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego

Na podstawie art. 68 a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615, oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nrpoz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. W celu umożliwienia uzyskania lub uzupełnienia wiedzy ogólnej oraz umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez młodzież i osoby dorosłe mogą być tworzone:

- 1) placówki kształcenia ustawicznego, którymi są:
 - a) centra kształcenia ustawicznego,
 - b) ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- 2) placówki kształcenia praktycznego, którymi są centra kształcenia praktycznego,
zwane dalej „placówkami”.

§ 2. 1. Centra kształcenia ustawicznego prowadzą ustawiczne kształcenie, dokształcanie i doskonalenie osób dorosłych.

2. Do zadań centrum kształcenia ustawicznego należy:

- 1) kształcenie, dokształcanie i doskonalenie osób dorosłych w szkołach i formach pozaszkolnych,
- 2) umożliwianie realizacji obowiązku nauki w formach pozaszkolnych,
- 3) opracowywanie i wydawanie skryptów, poradników oraz innych materiałów metodycznych dla słuchaczy,
- 4) doskonalenie metod pracy dydaktyczno-wychowawczej, w szczególności w zakresie kształcenia, dokształcania i doskonalenia osób dorosłych,

- 5) udzielanie organizatorom kształcenia ustawicznego pomocy organizacyjnej, metodycznej i dydaktycznej,
 - 6) współpraca z organizatorami kształcenia ustawicznego w kraju i za granicą,
 - 7) współpraca z urzędami pracy i pracodawcami w zakresie re kwalifikacji kadr.
3. Ponadto centrum kształcenia ustawicznego:
- 1) prowadzi doskonalenie nauczycieli i wykładowców zatrudnionych w centrum kształcenia ustawicznego i innych placówkach, a także w szkołach, w zakresie kształcenia osób dorosłych w szkołach i formach pozaszkolnych,
 - 2) opracowuje i wydaje materiały dydaktyczne dla nauczycieli i wykładowców,
 - 3) opracowuje i upowszechnia nowatorskie rozwiązania programowo-metodyczne oraz organizacyjne w zakresie kształcenia, doksztalcania i doskonalenia osób dorosłych,
 - 4) gromadzi informacje naukowo - techniczne dla potrzeb kształcenia, doksztalcania i doskonalenia osób dorosłych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków kształcenia, doksztalcania i doskonalenia prowadzonych przez centrum kształcenia ustawicznego.
4. Centrum kształcenia ustawicznego organizuje na podstawie odrębnych przepisów:
- 1) egzaminy eksternistyczne,
 - 2) egzamin z nauki zawodu i egzamin z przygotowania zawodowego,
 - 3) egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe,
 - 4) egzaminy na tytuły kwalifikacyjne w danym zawodzie.

§ 3. Akt założycielski centrum kształcenia ustawicznego określa jednostki organizacyjne wchodzące w skład tego centrum.

§ 4. Prowadzone w centrum kształcenia ustawicznego szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży podlegają likwidacji zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 5. 1. Ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego, zwane dalej „ośrodkami”, prowadzą doksztalcanie młodocianych pracowników oraz realizują zadania z zakresu doskonalenia zawodowego osób dorosłych.

2. Do zadań ośrodka należy:

- 1) doksztalcanie młodocianych pracowników zatrudnionych u pracodawców w celu nauki zawodu, zwanych dalej „młodocianymi”, w zakresie teoretycznego przygotowania zawodowego,
- 2) kształcenie młodocianych nie uczęszczających do szkół zasadniczych lub zasadniczych szkół zawodowych w zakresie programu nauczania realizowanego w szkole zasadniczej lub zasadniczej szkole zawodowej,

- 3) umożliwianie realizacji obowiązku nauki w systemie pozaszkolnym,
- 4) doskonalenie zawodowe osób dorosłych.

§ 6. Ośrodek prowadzi kształcenie młodocianych w zakresie:

- 1) teoretycznych przedmiotów zawodowych - dla młodocianych uczęszczających do oddziałów wielozawodowych w szkołach zasadniczych lub zasadniczych szkołach zawodowych,
- 2) teoretycznej nauki zawodu, w celu zdania egzaminu na tytuł robotnika wykwalifikowanego lub czeladnika - dla młodocianych nie uczęszczających do szkół zasadniczych lub zasadniczych szkół zawodowych.

§ 7. 1. Kształcenie lub kształcenie młodocianych w ośrodku odbywa się w formie turnusów, z zastrzeżeniem § 8.

2. W ośrodku mogą być organizowane turnusy dla:

- 1) młodocianych tego samego zawodu,
- 2) młodocianych zawodów pokrewnych,

z zastrzeżeniem ust. 3.

3. W szczególnych przypadkach, w ośrodku mogą być organizowane turnusy dla młodocianych różnych zawodów.

4. Liczba młodocianych uczestniczących w turnusie powinna wynosić co najmniej 20.

5. Organ prowadzący ośrodek, w porozumieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny, może wyrazić zgodę na rozpoczęcie turnusów, w przypadku gdy liczba młodocianych jest mniejsza od liczby określonej w ust. 4.

§ 8. 1. W szczególnych przypadkach, kształcenie lub kształcenie młodocianych w ośrodku może odbywać się w formie konsultacji indywidualnych.

2. Liczba godzin konsultacji, o których mowa w ust. 2, wynosi co najmniej 20% ogólnej liczby godzin przewidzianych na kształcenie i kształcenie realizowane w formie turnusu.

§ 9. 1. Młodociani są przyjmowani do ośrodka na podstawie skierowania wydanego przez:

- 1) szkołę - w przypadku uczniów szkół zasadniczych lub zasadniczych szkół zawodowych,
- 2) pracodawcę – w przypadku młodocianych nie uczęszczających do szkół zasadniczych lub zasadniczych szkół zawodowych.

2. Skierowanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności imię i nazwisko młodocianego oraz datę i miejsce jego urodzenia, nazwę jednostki kierującej młodocianego na kształcenie lub kształcenie w ośrodku, określenie

zawodu oraz zakresu kształcenia lub doksztalcania, na które młodociany jest skierowany.

3. Koszty doksztalcania młodocianego w ośrodku, skierowanego przez szkołę lub pracodawcę, pokrywa odpowiednio organ prowadzący szkołę lub pracodawca.

§ 10. 1. Dyrektor ośrodka sporządza plan kształcenia lub doksztalcania młodocianych na podstawie skierowań, o których mowa § 9 ust. 1.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) liczbę młodocianych, dla których ma być organizowane kształcenie lub doksztalcanie,
- 2) wykaz zawodów, w których ma być prowadzone kształcenie lub doksztalcanie młodocianych,
- 3) zakres kształcenia lub doksztalcania młodocianych.

3. Dyrektor ośrodka, o którym mowa w § 11 ust. 1, uwzględnia w sporządzanym planie kształcenia lub doksztalcania młodocianych zgłoszenia przekazane przez pozostałe ośrodki.

4. Plan doksztalcania lub kształcenia młodocianych zatwierdza organ prowadzący i organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

§ 11. 1. Organy prowadzące ośrodki mogą, w drodze porozumienia, wyznaczyć jeden z ośrodków do koordynowania kształcenia lub doksztalcania młodocianych na terenie województwa lub kilku województw, po zasięgnięciu opinii organu lub organów sprawujących nadzór pedagogiczny nad tymi ośrodkami.

2. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, powinno określić warunki finansowania.

§ 12. 1. Ośrodek może prowadzić internat.

2. Do internatu prowadzonego przez ośrodek mają zastosowanie przepisy dotyczące ramowego statutu szkół publicznych.

§ 13. Zajęcia w ośrodku są organizowane przez cały rok szkolny.

§ 14.1. Po zakończeniu turnusu, młodociani otrzymują zaświadczenie.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności imię i nazwisko młodocianego oraz datę i miejsce jego urodzenia, określenie zawodu oraz zakresu kształcenia lub doksztalcania oraz oceny z zajęć edukacyjnych realizowanych w ośrodku, stanowiące podstawę do wpisania ocen w arkuszu ocen prowadzonym przez szkołę.

§ 15. 1. Centra kształcenia praktycznego realizują zadania z zakresu przygotowania praktycznego uczniów i słuchaczy, wynikające z programów nauczania dla danego zawodu.

2. Do zadań centrum kształcenia praktycznego należy:

- 1) prowadzenie zajęć praktycznych dla uczniów i słuchaczy szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie całego lub części programu nauczania dla danego zawodu,
- 2) prowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie przysposobienia do pracy uczniów gimnazjów,
- 3) umożliwianie realizacji obowiązku nauki w systemie pozaszkolnym.

3. Ponadto centrum kształcenia praktycznego może również prowadzić:

- 1) specjalistyczne doskonalenie nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i praktycznej nauki zawodu, w zakresie nowoczesnych technik i technologii,
- 2) kursy umożliwiające uzyskanie lub podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- 3) zajęcia uzupełniające w zakresie nauki zawodu dla młodocianych pracowników
- 4) kształcenie w formie modułowej.

4. Centrum kształcenia praktycznego przeprowadza na podstawie odrębnych przepisów:

- 1) egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe,
- 2) egzaminy na tytuły kwalifikacyjne w danym zawodzie.

§ 16. 1. Podstawową jednostką organizacyjną centrum kształcenia praktycznego jest pracownia.

2. Pracownią kieruje i odpowiada za jej działalność nauczyciel - opiekun pracowni.

3. Zakres działania pracowni powinien odpowiadać działom określonym w programie zajęć praktycznych.

§ 17. 1. Podstawową formą pracy dydaktycznej w centrum kształcenia praktycznego są zajęcia praktyczne prowadzone w pracowniach, laboratoriach lub warsztatach.

2. Zajęcia praktyczne są prowadzone w grupach złożonych z uczniów lub słuchaczy realizujących określony program nauczania.

3. Organizację zajęć praktycznych w grupach określają odrębne przepisy.

§ 18. Działalność placówek jest prowadzona, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych.

§ 19. 1. W placówce jest zorganizowana biblioteka służąca:

- 1) potrzebom i zainteresowaniom uczniów, słuchaczy i młodocianych,

- 2) realizacji zadań dydaktycznych,
 - 3) doskonaleniu nauczycieli.
2. Z biblioteki mogą korzystać uczniowie, słuchacze i młodociani, nauczyciele i pracownicy placówki, a także inne osoby na warunkach określonych w statucie placówki.
3. Pomieszczenie biblioteki powinno umożliwiać:
- 1) gromadzenie i opracowywanie zbiorów,
 - 2) korzystanie ze zbiorów czytelniczych,
 - 3) korzystanie ze środków dydaktycznych dla wprowadzanych nowych form i metod kształcenia, doskonalenia i doskonalenia.

§ 20. 1. Placówką kieruje dyrektor.

2. Placówka zatrudnia nauczycieli i innych pracowników pedagogicznych.
3. Ponadto centrum kształcenia ustawicznego i centrum kształcenia praktycznego zatrudnia odpowiednio:
- 1) doradców zawodowych, specjalizujących się w prowadzeniu poradnictwa w zakresie kształcenia i doskonalenia osób dorosłych,
 - 2) nauczycieli – doradców metodycznych i konsultantów realizujących zadania określone odrębnymi przepisami,
 - 3) pracowników pedagogicznych prowadzących poradnictwo dla nauczycieli i wykładowców zajmujących się kształceniem, doskonaleniem i doskonaleniem osób dorosłych.

§ 21. Placówki mogą realizować zadania inne niż wymienione w § 2, 5 i 15, zlecone przez organ prowadzący lub inne jednostki organizacyjne.

§ 22. Organ lub organy prowadzące placówki, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2 mogą wyznaczyć jedną z placówek, do koordynowania realizacji zadań wynikających z potrzeb regionu lub kraju, w szczególności związanych z:

- 1) kształceniem w nowowprowadzanych zawodach i profilach kształcenia ogólnozawodowego ze względu na posiadaną bazę wyposażoną w nowoczesne środki dydaktyczne, oraz wykwalifikowaną kadre,
- 2) kształceniem w zawodach unikalnych,
- 3) prowadzeniem kształcenia w formie modułowej oraz kształcenia na odległość,
- 4) doskonaleniem kadry pedagogicznej prowadzącej praktyczną naukę zawodu z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych.

§ 23. 1. Placówki kształcenia ustawicznego i placówki kształcenia praktycznego mogą posiadać filie.

2. Filie placówek, o których mowa w ust. 1, tworzy, likwiduje i przekształca organ prowadzący na wniosek dyrektora placówki.

§ 24. 1. Placówki mogą pobierać opłaty za prowadzone w formach pozaszkolnych kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie, z wyjątkiem realizacji obowiązku nauki w formach pozaszkolnych.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, ustala dyrektor placówki, z uwzględnieniem minimalnych kosztów przewidzianych dla prowadzenia poszczególnych form kształcenia, doksztalcenia lub doskonalenia.

3. W uzasadnionych przypadkach, dyrektor placówki może zwolnić zainteresowaną osobę z opłaty w całości lub w części.

§ 25. Placówki wydają świadectwa, zaświadczenia i inne dokumenty potwierdzające ukończenie kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia pozaszkolnego w formach pozaszkolnych, zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 26. W sprawach nieuregulowanych w rozporządzeniu do centrów kształcenia ustawicznego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zespołów szkół.

§ 27. Do szkół wchodzących w skład centrum kształcenia ustawicznego stosuje się przepisy o ramowych statutach szkół publicznych dla dorosłych.

§ 28. Szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży przekształcone z dniem 1 września 2002 r. w szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży i szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży, do których dokonano naboru na rok szkolny 2002/2003, wchodzące w skład centrum kształcenia ustawicznego powinny zostać wyłączone z centrum kształcenia ustawicznego i włączone do odpowiednich zespołów szkół dla młodzieży lub zespołów szkół dla młodzieży i dorosłych.

§ 29. Rady pedagogiczne placówek, w terminie do dnia 31 grudnia 2002 r., dostosują statuty placówek do wymogów wynikających z rozporządzenia.

§ 30. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 października 1992 r. w sprawie centrów kształcenia ustawicznego (Dz. U. Nr 81 poz. 418 i z 1997r. Nr 156, poz. 1022),

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ i SPORTU**

U z a s a d n i e n i e

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 68a ust.2 projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw.

Dotychczas zasady organizacji i działania centrów kształcenia ustawicznego i centrów kształcenia praktycznego uregulowane były w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 października 1992 r. w sprawie centrów kształcenia ustawicznego (Dz. U. Nr 81, poz. 418 z późn. zm.) oraz załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 września 1993 r. w sprawie rodzajów, organizacji i zasad działania publicznych placówek oświatowo - wychowawczych (Dz. U. Nr 95, poz. 434 z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie reguluje organizację oraz sposób działania placówek kształcenia ustawicznego i placówek kształcenia praktycznego ośrodków doskonalenia i dokształcania zawodowego, oraz zadania polegające na stworzeniu możliwości uzyskania lub uzupełnienia przez młodzież i osoby dorosłe wiedzy ogólnej, jak również kwalifikacji zawodowych, stosownie do wymogów rynku pracy.

Projekt rozporządzenia wskazuje, że jednym z istotnych zadań placówek jest umożliwienie wszystkim zainteresowanym realizacji obowiązku nauki w systemie pozaszkolnym.

Projekt określa również formy kształcenia w tych placówkach, za które mogą być pobierane opłaty, uwzględniając koszty kształcenia.

Skutki finansowe wynikające z umożliwienia placówkom prowadzenia różnorodnych form pozaszkolnych dla osób realizujących obowiązki nauki są uwzględnione w części oświatowej subwencji ogólnej.

Z uwagi na powyższe wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Konsultacje Społeczne

Projekt rozporządzenia został przygotowany w oparciu o projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Po zatwierdzeniu ustawy projekt rozporządzenia zostanie przesłany do konsultacji międzyresortowych oraz do związków zawodowych i partnerów społecznych.

2. Z uwagi na to, że regulacja nie pociąga kosztów, nie jest konieczne przygotowanie pogłębionej analizy.

3. Skutki wprowadzenia rozporządzenia

a) wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

b) wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia wzmocni realizację kształcenia praktycznego, kształcenia ustawicznego, doksztalcania i doskonalenia osób dorosłych. Stwarza możliwość uzyskiwania lub uzupełniania przez młodzież i osoby dorosłe wiedzy ogólnej, jak również kwalifikacji zawodowych, stosownie do wymogów rynku pracy.

c) wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośrednio wpływu na konkurencyjność gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu

z dnia

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i cofania akredytacji placówkom prowadzącym kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

Na podstawie art. 68b ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320 z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615, z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1185 oraz z 2003 Nr, poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji placówkom kształcenia ustawicznego, placówkom kształcenia praktycznego, ośrodkom dokształcania i doskonalenia zawodowego, placówkom niepublicznym oraz działalności oświatowej prowadzonej na zasadach określonych w przepisach o działalności gospodarczej,
- 2) skład i sposób działania zespołu powołanego przez kuratora oświaty do oceny działalności placówki, ośrodka lub działalności, o których mowa w pkt 1, a także warunki wynagradzania jego członków,
- 3) wzory dokumentów stosowanych w postępowaniu o uzyskanie akredytacji,
- 4) wysokość opłat wnoszonych przez podmioty ubiegające się o akredytację.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.),
- 2) placówce – należy przez to rozumieć placówkę kształcenia ustawicznego, placówkę kształcenia praktycznego, ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, placówkę niepubliczną oraz działalność oświatową, o której mowa w art. 83a ust. 2 ustawy, prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych,
- 3) wnioskodawcy - należy przez to rozumieć organ prowadzący placówkę,
- 4) kuratorze - należy przez to rozumieć kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę placówki,
- 5) zespole - należy przez to rozumieć zespół powołany przez kuratora w celu dokonania oceny działalności placówki.

§ 3. 1. Wnioskodawca składa do kuratora wnioski o przyznanie akredytacji placówce do kuratora.

2. Wniosek powinien zawierać:

- 1) określenie nazwy placówki, jej siedziby oraz daty rozpoczęcia działalności,
- 2) wskazanie zakresu kształcenia prowadzonego przez placówkę wraz z jego opisem, w szczególności wskazanie form kształcenia, w jakich placówka się specjalizuje,
- 3) wskazanie, czy wniosek dotyczy całości, czy części prowadzonego kształcenia,
- 4) oświadczenie o spełnianiu warunków określonych w art. 68b ust. 3 ustawy,
- 5) informację dotyczącą posiadanych przez placówkę certyfikatów jakości i wyróżnień,

6) informację dotyczącą współpracy placówki ze szkołami wyższymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi, instytutami naukowymi oraz innymi podmiotami, których działalność jest związana z zakresem kształcenia prowadzonego przez placówkę,

3. Wnioskodawca ubiegający się o przyznanie akredytacji wnosi opłatę w wysokości 600 złotych na rachunek wskazany przez kuratora.

4. Do wniosku należy dołączyć:

1) statut placówki,

2) w przypadku placówki niepublicznej - zaświadczenie o wpisie do ewidencji placówek niepublicznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, a w przypadku działalności oświatowej, o której mowa w § 2 pkt 2 - zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub wypis z rejestru przedsiębiorców,

3) opis najważniejszych osiągnięć placówki oraz występujących problemów w obszarze prowadzonego kształcenia,

4) plan rozwoju placówki, w szczególności w zakresie kształcenia objętego akredytacją,

5) dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa ust. 2 pkt 4,

6) dowód wniesienia opłaty, o której mowa w ust. 3.

5. Wniosek może być złożony nie wcześniej niż po upływie roku od dnia rozpoczęcia przez placówkę kształcenia w zakresie wymienionym w ust. 2 pkt 2.

6. Wnioski rozpatrywane są zgodnie z kolejnością zgłoszeń.

§ 4.1. Kurator powołuje zespół do przeprowadzenia oceny działalności placówki, w zakresie określonym w art. 68b ust. 3 ustawy, oraz wyznacza przewodniczącego i sekretarza zespołu. Zespół może liczyć nie więcej niż pięć osób.

2. W skład zespołu wchodzi: przedstawiciele kuratora, przedstawiciel organizacji pracodawców oraz przedstawiciel wojewódzkiego lub powiatowego urzędu pracy.

3. W pracach zespołu może uczestniczyć, w charakterze obserwatora, przedstawiciel wnioskodawcy. Przedstawiciel ten nie uczestniczy w ocenie działalności placówki.

4. Obsługę administracyjną prac zespołu wykonuje kuratorium oświaty.

5. Posiedzenia zespołu są protokołowane. Wzór protokołu z posiedzenia zespołu określa załącznik Nr 1 do rozporządzenia.

6. Osoby uczestniczące w posiedzeniu zespołu mogą wносить do protokołu umotywowane zastrzeżenia.

§ 5. 1. Zespół na pierwszym posiedzeniu dokonuje wstępnej analizy formalnej wniosku oraz załączonych dokumentów.

2. Jeżeli wniosek nie zawiera danych, o których mowa w § 3 ust. 2 albo nie dołączono do niego dokumentów, o których mowa w §3 ust. 4, przewodniczący zespołu wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku, w terminie nie dłuższym niż 7 dni.

3. Jeżeli wniosek spełnia wymagania, o których mowa §3 ust. 2 i ust. 4 przewodniczący zespołu wyznacza termin wizytacji placówki oraz powiadamia wnioskodawcę.

§ 6.1. Zespół podczas wizytacji placówki dokonuje oceny działalności objętej wnioskiem.

2. Ocenie podlegają w szczególności:

1) baza i wyposażenie dydaktyczne placówki z uwzględnieniem ich przydatności do wskazanego we wniosku kształcenia oraz zapewnienia:

a) bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy,

b) możliwości prowadzenia zajęć,

c) realizacji zadań statutowych,

d) możliwości korzystania z odpowiednio wyposażonego księgozbioru,

e) wysokiej jakości prowadzonego kształcenia,

2) programy nauczania,

- 3) nowatorskie rozwiązania programowo-metodyczne i organizacyjne oraz ich wpływ na jakość prowadzonego kształcenia,
- 4) udokumentowany nadzór kadry kierowniczej placówki wspierający jakość prowadzonego kształcenia,
- 5) kwalifikacje kadry oraz jej przygotowanie do realizowania zadań związanych z wprowadzaniem nowych form i metod nauczania oraz nowoczesnych technik i technologii a także doskonalenie kadry zgodne z potrzebami merytoryczno-metodycznymi,
- 6) wewnętrzne metody badania efektywności prowadzonego kształcenia,
- 7) przydatność materiałów metodyczno-dydaktycznych opracowywanych i wydawanych przez placówkę.

§ 7 1. Po przeprowadzeniu wizytacji placówki przewodniczący zespołu przygotowuje protokół z wizytacji, który podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład zespołu. Wzór protokołu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Dyrektor placówki, w ciągu 7 dni od dnia otrzymania protokołu, może zgłosić do niego umotywowane zastrzeżenia.

3. Przewodniczący zespołu, po zakończeniu wizytacji, przekazuje kuratorowi protokoły z prac zespołu wraz z opinią w sprawie przyznania lub odmowy przyznania akredytacji placówce.

§ 8. Kurator przed podjęciem ostatecznej decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania akredytacji uwzględnia również wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad placówką.

§ 9. Kurator wydaje decyzję o przyznaniu placówce akredytacji na podstawie pozytywnej oceny działalności placówki dokonanej przez zespół oraz pozytywnych wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego nad placówką.

§ 10. 1. Akredytacja przyznawana jest na czas nieokreślony.

2. Do decyzji o przyznaniu akredytacji kurator dołącza certyfikat, którego wzór określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

3. Kurator corocznie, w terminie do 30 listopada, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania wykaz placówek, którym przyznał lub cofnął akredytację

§ 11. W przypadku stwierdzenia uchybień w działalności placówki, w szczególności niespełniania przez placówkę warunków wymaganych dla uzyskania akredytacji, kurator wzywa wnioskodawcę do usunięcia uchybień w wyznaczonym terminie, a w przypadku ich nieusunięcia może cofnąć akredytację.

§ 12.1. Za udział w pracach zespołu jego członkom przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej przez kuratora, jeżeli w tym czasie, nie zachowują prawa do wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia.

2. W przypadku udziału w pracach zespołu w miejscowości poza miejscem zatrudnienia, członkowie zespołu otrzymują diety i zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach regulujących należności przysługujące pracownikom z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Minister Edukacji Narodowej i Sportu
UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 68b. ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia.....o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw.

Projekt rozporządzenia określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania i cofania akredytacji placówkom kształcenia ustawicznego, placówkom kształcenia praktycznego, ośrodkom dokształcania i doskonalenia zawodowego prowadzącym działalność oświatową w formach pozaszkolnych oraz działalności oświatowej, o której mowa w art. 83a ust. 2 ustawy.

W § 3 od ust. 2-5 określono warunki, jakie musi spełnić organ prowadzący placówkę, ubiegając się o akredytację. Składana do kuratora oświaty dokumentacja powinna zawierać wniosek wraz z załącznikami. Załączniki dotyczą udokumentowanej działalności placówki ze szczególnym uwzględnieniem jakości oferowanego kształcenia.

Oceny wskazanego we wniosku kształcenia prowadzonego przez placówkę dokonuje zespół. Na pierwszym posiedzeniu zespołu dokonywana jest wstępna analiza formalna wniosku i załączonych do wniosku dokumentów.

Jeżeli wniosek spełnia wymagania, przewodniczący zespołu wyznacza termin wizytacji placówki, podczas której ocenie działalności podlega:

- 1) baza i wyposażenie dydaktyczne placówki,
- 2) programy nauczania,
- 3) nowoczesne rozwiązania programowo-metodyczne i organizacyjne,
- 4) nadzór prowadzony przez kadre kierowniczą placówki,
- 5) kwalifikacje i doskonalenie kadry dydaktycznej,
- 6) wewnętrzne procedury ewaluacji,
- 7) przydatność materiałów metodyczno-dydaktycznych opracowywanych i wydawanych przez placówkę.

Akredytacja jest formalnym potwierdzeniem jakości kształcenia, dokształcania i doskonalenia prowadzonego przez placówkę. Wolny rynek usług edukacyjnych, wzrost ilości ofert i zainteresowania kształceniem ustawicznym, powodują konieczność dokonywania oceny ich działalności, prowadzącej do tworzenia rankingu ofert i szacowania realnego wkładu kształcenia ustawicznego w przydatność do zatrudnienia. Akredytacja jest niezwykle ważnym działaniem w kontekście założeń reformy systemu kształcenia zawodowego, który przewiduje integrację systemu szkolnego z systemem pozaszkolnym. Chodzi tu przede wszystkim o koordynację działań związanych z uznawaniem (potwierdzaniem) kwalifikacji zdobytych w systemie pozaszkolnym, o szersze wykorzystywanie takich placówek, jak centra kształcenia praktycznego, centra kształcenia ustawicznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego w zakresie m.in. realizacji obowiązku nauki oraz włączania pracodawców do procesu kształcenia i organizowania praktyk i staży zawodowych.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Konsultacje Społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji międzyresortowych oraz związków zawodowych i partnerów społecznych zgodnie z rozdzielnikiem.

2. Zakres Oceny Skutków Regulacji

Z uwagi na to, że regulacja nie pociąga kosztów, nie jest konieczne przygotowanie pogłębionej analizy.

3. Skutki Wprowadzenia Rozporządzenia

a) wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Wydatki związane z

postępowaniem akredytacyjnym będą pokrywane z wpływów wynikających z wnoszonej przez wnioskodawcę opłaty w kwocie 600 złotych. Wpływy z opłat będą gromadzone przez kuratorium oświaty na wyodrębnionym rachunku bankowym środków specjalnych. Ze środków finansowych zgromadzonych na ww. rachunku, kurator oświaty będzie wypłacał członkom zespołu wynagrodzenie za udział w pracach zespołu, w wysokości uzależnionej od wpływów.

b) wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia przyczyni się do szybkiego i elastycznego reagowania oświaty pozaszkolnej na potrzeby krajowego i europejskiego rynku pracy oraz większego zainteresowania i włączania się pracodawców w kształcenie ustawiczne przyszłej kadry wykwalifikowanych i obecnych pracowników.

W kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej fakt akredytowania placówek świadczących usługi w zakresie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych na rzecz pojedynczych osób, pracodawców i całego społeczeństwa obywatelskiego jest zadaniem o powszechne i odpowiednie uznanie wartości nauki, jako elementu składającego się na jakość świadczonej usługi. W zintegrowanej Europie, zarówno otwarte rynki pracy, jak i prawo obywateli do swobodnego przemieszczania się w obrębie terytoriów państw członkowskich wymagają, by wiedza i umiejętności były bardziej „przenośne” i przejrzyste w praktyce unijnej. Wprowadzenie takiej formy certyfikowania placówek w konkretnych obszarach ich działalności stanie się skutecznym sposobem na zwiększenie motywacji do tego, aby każdy człowiek mógł stać się aktywnym uczniem. Wydawane przez takie placówki dokumenty (świadectwa i zaświadczenia) będą stanowiły ważny punkt odniesienia dla pracodawców i innych osób na rynku pracy i wewnątrz przedsiębiorstwa.

c) wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów.

Rozporządzenie

Ministra Edukacji Narodowej i Sportu oraz Ministra Pracy i Polityki Społecznej

z dnia

w sprawie warunków i trybu uzyskiwania, uzupełniania i podnoszenia przez osoby dorosłe poziomu wykształcenia ogólnego i zawodowego, w tym kwalifikacji zawodowych, w szkołach i formach pozaszkolnych.

Na podstawie art.68c ust.1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz.984 i Nr141, poz. 1185) zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Rozporządzenie określa tryb i warunki uzyskiwania, uzupełniania i podnoszenia przez osoby dorosłe poziomu wykształcenia ogólnego i zawodowego, zasady zaliczania przy podejmowaniu nauki w szkole, wyników kursów zawodowych, prowadzonych przez placówki i ośrodki, o których mowa w art.2 pkt 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ustawą”, posiadające akredytację albo przez osoby prawne lub fizyczne prowadzące działalność oświatową wymienioną w art. 83a ust. 2 ustawy, dla której uzyskały akredytację, zwane dalej „akredytowanymi organizatorami”, a także potwierdzania posiadanych kwalifikacji zawodowych uzyskanych w wyniku ukończenia poszczególnych form kształcenia, w tym sposób przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł mistrza w zawodzie oraz warunki i tryb prowadzenia nowych form i metod kształcenia.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia nauczycieli i nauczycieli akademickich w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami,
- 2) pracowników naukowych oraz pracowników badawczo- technicznych jednostek badawczo-rozwojowych w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami,
- 3) innych osób w zakresie unormowanym odrębnie albo w układach zbiorowych pracy lub przepisach o wynagradzaniu pracowników.

§ 2.1. Uzyskiwanie, uzupełnianie i podnoszenie przez osoby dorosłe poziomu wykształcenia ogólnego i zawodowego, w tym kwalifikacji zawodowych, w szkołach i formach pozaszkolnych odbywa się poprzez kształcenie w szkołach dla dorosłych, zwanych dalej „szkołami”, a także kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie w formach pozaszkolnych.

2. Kształcenie w szkołach oraz kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie w formach pozaszkolnych może odbywać się w trybie stacjonarnym, niestacjonarnym lub mieszanym.

§ 3.1. Kształcenie osób dorosłych może odbywać się w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych oraz dotychczasowych szkołach ponadpodstawowych.

2. Organizację kształcenia w szkołach określają odrębne przepisy.

§ 4. 1. Kształcenie, doksztalcenie i doskonalenie w formach pozaszkolnych może być organizowane poprzez:

- 1) kursy zawodowe,
- 2) seminaria,
- 3) warsztaty edukacyjne,
- 4) kursy,
- 5) staże i praktyki zawodowe,
- 6) kształcenie na odległość.

2. Dopuszcza się możliwość organizowania innych pozaszkolnych form kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia powstających wraz z rozwojem edukacji pozaszkolnej.

§ 5. Organizatorami kształcenia, doksztalcenia i doskonalenia w formach pozaszkolnych, zwanych dalej „organizatorami” mogą być publiczne i niepubliczne:

- 1) szkoły,
- 2) placówki kształcenia ustawicznego,
- 3) placówki kształcenia praktycznego,
- 4) ośrodki doksztalcenia i doskonalenia zawodowego,
- 5) osoby prawne i fizyczne prowadzące działalność oświatową, o której mowa w art. 83a ust.2 ustawy.

§ 6. 1. Organizatorzy, o których mowa w § 5, zobowiązani są do zapewnienia:

- 1) planów i programów kształcenia,
- 2) kadry dydaktycznej posiadającej kwalifikacje zawodowe odpowiadające rodzajowi prowadzonych zajęć,
- 3) warunków lokalowych wraz z wyposażeniem dydaktycznym umożliwiającym prawidłową realizację zadań edukacyjnych oraz bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki,

4) nadzoru wewnętrznego wspierającego jakość prowadzonej działalności edukacyjnej.

2. Podstawową dokumentację, którą powinni prowadzić organizatorzy stanowią:

- 1) programy kształcenia,
- 2) ewidencja słuchaczy,
- 3) dokumentacja realizacji zajęć,
- 4) rejestry wydanych świadectw i zaświadczeń, o których mowa w § 9 ust. 1 oraz w § 12 ust. 1 i ust. 2.

§ 7. Program kształcenia formy pozaszkolnej powinien zawierać:

- 1) nazwę formy,
- 2) cele edukacyjne,
- 3) czas trwania i sposób organizacji,
- 4) zasady rekrutacji słuchaczy,
- 5) plan nauczania określający zajęcia edukacyjne i ich wymiar,
- 6) cele i treści kształcenia poszczególnych zajęć edukacyjnych,
- 7) wykaz literatury,
- 8) metody sprawdzania osiągnięcia celów edukacyjnych.

§ 8.1. Osoba, która ukończyła co najmniej gimnazjum lub ośmioletnią szkołę podstawową może podejmować w celu uzyskania lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych kształcenie lub dokończanie na kursach zawodowych prowadzonych przez akredytowanych organizatorów.

2. Osobie, która ukończyła kurs zawodowy, wynik tego kursu może być zaliczony przy podejmowaniu nauki w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe.

3. Program nauczania kursu zawodowego powinien odpowiadać wybranym celom i treściom kształcenia – działom programowym, zawartym w blokach programowych, ujętych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie.

§ 9. 1. Osoba, która ukończyła kurs zawodowy otrzymuje świadectwo ukończenia kursu zawodowego, zwane dalej „świadectwem”.

2. W świadectwie akredytowany organizator wpisuje realizowane zajęcia edukacyjne, wymiar godzin tych zajęć oraz wykaz umiejętności uzyskanych przez słuchacza.

§ 10.1. Dyrektor szkoły, osobie, o której mowa w § 8 ust. 2, na podstawie przedłożonego świadectwa, zalicza w całości lub w części zajęcia edukacyjne i zajęcia praktyczne, odpowiadające zakresowi kursu, zwalniając tę osobę z realizacji zajęć.

2. Dyrektor szkoły w dokumentacji przebiegu nauczania wpisuje zaliczenie, o którym mowa w ust. 1 oraz wpisuje podstawę prawną zaliczenia.

3. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio przy ubieganiu się o przystąpienie do egzaminów eksternistycznych.

§ 11.1. Osoba, która w wyniku ukończenia kursów zawodowych nabyła wiadomości i umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zgodnie z odrębnymi przepisami, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do egzaminu, o którym mowa w ust. 1 może przystąpić osoba posiadająca odpowiednie wykształcenie, o którym mowa w art. 11a ustawy.

§12.1. Osoba, która ukończyła formę kształcenia, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2-6 otrzymuje zaświadczenie odpowiednio o uczestnictwie lub ukończeniu danej formy.

2. Osoba, która ukończyła formy kształcenia prowadzone przez akredytowanych organizatorów umożliwiające nabycie wiadomości i umiejętności z zakresu kwalifikacji w zawodzie określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego i uzyskała zaświadczenia o ukończeniu tych form, może przystąpić do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, zgodnie z odrębnymi przepisami, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Do egzaminu, o którym mowa w ust. 2 może przystąpić osoba posiadająca odpowiednie wykształcenie, o którym mowa w art. 11a ustawy.

4. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 2, powinny zawierać w szczególności wykaz umiejętności nabytych przez słuchacza w trakcie kształcenia.

§13.1. Kurator oświaty w porozumieniu z organem prowadzącym szkoły i placówki, o których mowa w ust. 2, powołuje państwową komisję egzaminacyjną zwaną dalej „komisją egzaminacyjną” do przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł mistrza w zawodzie określonym w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, przewidzianym do kształcenia w zasadniczej szkole zawodowej, zwanego dalej „egzaminem kwalifikacyjnym”.

2. Komisja egzaminacyjna może być powołana przy publicznych:

- 1) szkołach prowadzących kształcenie zawodowe,
- 2) placówkach kształcenia ustawicznego,
- 3) placówkach kształcenia praktycznego.

§ 14.1. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi:

- 1) przewodniczący, zastępca przewodniczącego,
- 2) egzaminatorzy,
- 3) sekretarz.

2. Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej może być dyrektor szkoły lub placówki, przy której powołano komisję egzaminacyjną.

3. Egzaminatorzy komisji egzaminacyjnej powinni posiadać co najmniej kwalifikacje wymagane od instruktorów lub nauczycieli praktycznej nauki zawodu określone w odrębnych przepisach.

4. Sekretarzem komisji egzaminacyjnej może być pracownik szkoły lub placówki, przy której powołano komisję egzaminacyjną, posiadający co najmniej wykształcenie średnie i co najmniej dwuletni staż pracy.

5. W skład komisji egzaminacyjnej, jako obserwator, może wejść przedstawiciel organizacji pracodawców oraz przedstawiciel urzędu pracy.

§ 15. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej dopuszcza do egzaminu kwalifikacyjnego osobę, która:

- 1) posiada dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub tytuł zawodowy w zawodzie, w którym zdaje egzamin i po uzyskaniu dyplomu lub tytułu, co najmniej trzyletni staż pracy w danym zawodzie,

- 2) w okresie co najmniej sześciu lat samodzielnie wykonywała dany zawód i posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej lub dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej,
- 3) posiada dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub tytuł zawodowy w zawodzie pokrewnym i po uzyskaniu dyplomu lub tytułu, co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie, w którym zdaje egzamin oraz świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej lub dotychczasowej szkoły ponadpodstawowej,
- 4) posiada średnie lub wyższe wykształcenie techniczne i po uzyskaniu dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe lub tytułu zawodowego odpowiednio dwuletni lub jednoroczny staż pracy w zawodzie, w którym zdaje egzamin.

§ 16. 1. Wniosek o dopuszczenie do egzaminu kwalifikacyjnego składa się w siedzibie komisji egzaminacyjnej.

2. Osoba ubiegająca się o dopuszczenie do egzaminu kwalifikacyjnego do wniosku dołącza:

- 1) kopie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków, o których mowa w § 15 oraz przedstawia oryginały składanych dokumentów w celu uwierzytelnienia ich kopii przez komisję egzaminacyjną,
- 2) dwie fotografie.

§ 17. 1. Egzamin kwalifikacyjny przeprowadza się w dwóch częściach:

- 1) pisemnej,
- 2) praktycznej.

2. Część pisemna polega na rozwiązaniu zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności z zakresu:

- 1) nowoczesnych technik i technologii,
- 2) podstawowej problematyki prawa gospodarczego i zarządzania,
- 3) zasad ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 4) podstawowych zasad ochrony środowiska,
- 5) podstaw psychologii i pedagogiki,
- 6) metodyki nauczania,
- 7) podstawowych przepisów prawa pracy.

3. Część praktyczna polega na samodzielnym wykonaniu zadań sprawdzających umiejętności praktyczne osoby przystępującej do egzaminu kwalifikacyjnego.

4. Zadania, o których mowa w ust. 2 i ust. 3 oraz szczegółowe kryteria oceniania opracowuje i ustala komisja egzaminacyjna.

§ 18. 1. Sekretarz komisji egzaminacyjnej sporządza dla każdego zdającego indywidualny protokół z egzaminu.

2. Protokół zawiera w szczególności:

- 1) pieczęć podłużną szkoły lub placówki, przy której powołano komisję egzaminacyjną,
- 2) nazwę zawodu,
- 3) skład zespołu egzaminacyjnego,
- 4) imię i nazwisko zdającego,
- 5) daty poszczególnych części egzaminu kwalifikacyjnego,
- 6) zadania egzaminacyjne i wynik końcowy,
- 7) podpisy przewodniczącego, egzaminatorów oraz sekretarza komisji egzaminacyjnej.

3. Sekretarz zespołu egzaminacyjnego na podstawie protokołów, o których mowa w ust. 1 sporządza protokół zbiorczy danego egzaminu, który zawiera:

- 1) pieczęć podłużną szkoły lub placówki, przy której powołano komisję egzaminacyjną,
 - 2) nazwę zawodu,
 - 3) skład zespołu egzaminacyjnego,
 - 4) listę osób, które zdawały egzamin kwalifikacyjny,
 - 5) oceny końcowe z egzaminu
 - 6) podpisy przewodniczącego i sekretarza komisji egzaminacyjnej.
4. Komisja egzaminacyjna prowadzi rejestr wydanych dyplomów, który przekazuje kuratorowi oświaty.
5. Dokumentacja dotycząca przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego przechowywana jest przez szkołę lub placówkę przy której została powołana komisja egzaminacyjna, zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 19. 1. Komisja egzaminacyjna wydaje dyplom mistrza w zawodzie osobie, która zdała egzamin kwalifikacyjny, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia.

2. W dyplomie mistrza w zawodzie w miejscu przeznaczonym na wpisanie numeru wpisuje się liczbę porządkową, pod którą osoba zdająca jest wpisana w odpowiednim rejestrze osób dopuszczonych do egzaminu kwalifikacyjnego.

3. Komisja egzaminacyjna opatruje dyplom mistrza w zawodzie pieczęcią urzędową szkoły lub placówki, o której mowa w § 13 ust. 2, w miejscu oznaczonym we wzorze druku.

4. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej oraz egzaminatorzy podpisują dyplom mistrza w zawodzie.

§ 20. Nadzór nad działalnością komisji egzaminacyjnej sprawuje kurator oświaty.

§ 21. 1. Organizatorzy kształcenia, o których mowa w § 5, mogą wprowadzać do swojej działalności nowe formy i metody kształcenia podnoszące jakość oferowanej usługi edukacyjnej z uwzględnieniem potrzeb społeczno-gospodarczych.

2. Zasady realizowania nowych form edukacyjnych powinny być określone w statucie lub regulaminie pracy organizatora.

§ 22. Organizator kształcenia na odległość określa sposoby komunikowania się ze słuchaczami, biorąc pod uwagę w szczególności:

- 1) dostosowanie tempa kształcenia do indywidualnych potrzeb słuchacza,
- 2) bezpośredni kontakt nauczyciela ze słuchaczem,
- 3) poradnictwo korespondencyjne przy użyciu określonych technik komunikacji,
- 4) dostępność do materiałów merytorycznych, podręczników multimedialnych, poradników, autotestów, itp.

§ 23. Organizacja procesu edukacyjnego realizowanego w formie kształcenia na odległość obejmuje w szczególności:

- 1) rekrutację i rejestrację słuchaczy,
- 2) samokształcenie kierowane,

- 3) konferencje instruktażowe,
- 4) konsultacje indywidualne i zbiorowe,
- 5) zjazdy laboratoryjne i projektowe,
- 6) opracowanie procedur sprawdzania i dokumentowania osiągnięć edukacyjnych,
- 7) zjazdy egzaminacyjne,
- 8) opracowywanie materiałów dydaktycznych przy użyciu czytelnego, zróżnicowanego oprogramowania,
- 9) obsługę administracyjno- finansową.

§ 24. 1. Słuchacz podczas odbywania nauki w formie kształcenia na odległość ma zapewnioną pomoc merytoryczną ze strony nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.

2. Do obowiązków nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne należy stymulowanie procesu dydaktycznego, w szczególności poprzez:

- 1) udzielanie pomocy słuchaczowi w przyswojeniu materiału,
- 2) udzielanie wyjaśnień,
- 3) sprawdzanie postępów w nauce,
- 4) podejmowanie działań ukierunkowanych na kreatywne ustosunkowanie się słuchacza do przekazywanych w ramach zajęć edukacyjnych treści merytorycznych,
- 5) wspomaganie słuchacza w posługiwaniu się narzędziami i technikami multimedialnymi.

§ 25. Do kształcenia na odległość umożliwiającego ukończenie szkoły stosuje się odpowiednio przepisy w sprawie zasad i warunków oceniania, klasyfikowania, promowania oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów, zatrudniania nauczycieli, określania kwalifikacji nauczycieli, a także prowadzenia dokumentacji i wydawania świadectw.

§ 26. Pracownicy korzystający ze świadczeń na dotychczas obowiązujących zasadach zachowują przyznane świadczenia do czasu ukończenia nauki.

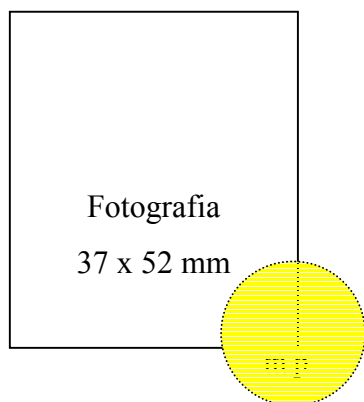
§ 27. Komisje egzaminacyjne, które przed dniem wejścia w życie przepisów rozporządzenia rozpoczęły postępowanie egzaminacyjne zobowiązane są zakończyć na dotychczasowych zasadach.

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej i Sportu

Minister Pracy i Polityki Społecznej

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej i Sportu oraz
Ministra Pracy i Polityki Społecznej
z dnia (poz.)

W Z Ó R

DYPLOM

Pan(i)
(imię i nazwisko)

urodzony(a) w dniu 19..... r. w

woj.uchwałą Państwowej Komisji

Egzaminacyjnej powołanej przy przez

Kuratora Oświaty.....

z dnia20.....r. nr.....

otrzymał(a) na podstawie § rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu
oraz Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 2003 r. w sprawie warunków i trybu
uzyskiwania, uzupełniania i podnoszenia przez osoby dorosłe poziomu wykształcenia ogólnego i
zawodowego, w tym kwalifikacji zawodowych, w szkołach i formach pozaszkolnych (Dz.U. Nr,
poz.)

tytuł mistrza ^{*)}

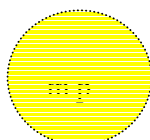
.....
..... dnia 20..... r.
(miejscowość)

Nr rejestru

Egzaminatorzy Państwowej Komisji
Egzaminacyjnej

Przewodniczący
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

.....
.....
.....

.....

*⁾ nazwę zawodu wpisać zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego
14/12/tg

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU ¹
z dnia

w sprawie standardów kształcenia nauczycieli w zakładach kształcenia nauczycieli.

Na podstawie art. 77 ust. 8 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 117, poz. 759 i Nr 162, poz. 1126, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 19, poz. 239, Nr 48, poz. 550, Nr 104, poz. 1104, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1320, z 2001 r. Nr 111, poz. 1194 i Nr 144, poz. 1615 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 362, Nr 113, poz. 984, Nr 141, poz. 1185 i Nr ..., poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Określa się standardy kształcenia nauczycieli w zakładach kształcenia nauczycieli.

2. Standardy kształcenia, o których mowa w ust. 1, stanowią załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Określone w standardach kształcenia nauczycieli wymagania nie dotyczą kształcenia rozpoczętego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej i Sportu

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej i Sportu kieruje działem administracji rządowej oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej i Sportu (Dz. U. Nr 97, poz. 866).

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Edukacji Narodowej i

Standardy kształcenia nauczycieli w zakładach kształcenia nauczycieli

WYMAGANIA OGÓLNE

Zakłady kształcenia nauczycieli prowadzą kształcenie nauczycieli w ramach specjalności odpowiadających przedmiotom nauczania lub rodzajom zajęć prowadzonych w przedszkolach, szkołach podstawowych, szkołach zasadniczych, zasadniczych szkołach zawodowych i placówkach oświatowo-wychowawczych, a w przypadku nauczycieli języków obcych również w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych oraz w dotychczasowych szkołach ponadpodstawowych.

W programach nauczania prowadzonych w zakładach kształcenia nauczycieli specjalności uwzględnia się wymogi określone w niniejszych standardach tak, aby absolwent uzyskał równocześnie z merytorycznym przygotowaniem z zakresu określonej specjalności także kwalifikacje zawodowe.

Kształcenie w zakładach kształcenia nauczycieli obejmuje:

1. Kształcenie specjalnościowe dające przygotowanie merytoryczne do nauczania przedmiotu i prowadzenia określonego rodzaju zajęć edukacyjnych.

Kształcenie specjalnościowe realizowane jest w ramach prowadzonych w zakładach kształcenia nauczycieli specjalności w taki sposób, aby absolwent uzyskał w trakcie nauki wiedzę i umiejętności odpowiednie do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie określonym podstawą programową.

2. Kształcenie nauczycielskie dające przygotowanie do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzone w powiązaniu z kształceniem specjalnościowym oraz praktyką pedagogiczną.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent zakładu kształcenia nauczycieli powinien być przygotowany do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań współczesnej szkoły. W związku z tym powinien posiadać przygotowanie w zakresie:

- 1) wybranej specjalności, aby w sposób kompetentny przekazywać nabytą wiedzę oraz móc ją samodzielnie pogłębiać i aktualizować, a także integrować posiadaną wiedzę przedmiotową z innymi dziedzinami wiedzy, wiążąc ją z otaczającą rzeczywistością;
- 2) psychopedagogiki, aby pełnić funkcje wychowawcze i opiekuńcze, umieć wspierać wszechstronny rozwój ucznia, indywidualizować proces nauczania, zaspokajając

szczególne potrzeby edukacyjne swoich uczniów, organizować życie społeczne na poziomie klasy, szkoły i środowiska lokalnego, współpracować z innymi nauczycielami, rodzicami i społecznością lokalną;

- 3) metodyki nauczania przedmiotu (prowadzenia zajęć edukacyjnych) umożliwiającej skuteczne prowadzenie zajęć edukacyjnych, rozbudzanie zainteresowań poznawczych oraz wspieranie rozwoju intelektualnego ucznia poprzez umiejętny dobór metod aktywizujących, technik nauczania i środków dydaktycznych, a także umiejętność badania i oceny osiągnięć uczniów oraz własnej praktyki;
- 4) wykorzystywania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w nauczaniu.

Absolwent zakładu kształcenia nauczycieli powinien ponadto:

- posiadać umiejętność wypowiedzania się w sposób poprawny i zrozumiały ze znajomością zasad kultury języka,
- efektywnie i zgodnie z zasadami higieny posługiwać się narządem głosu,
- wyrażać gotowość do rozwoju osobistego i zawodowego oraz kształcenia się przez całe życie.

WYMIAR ZAJĘĆ

I. Nauczycielskie kolegia języków obcych (minimum 2160 do 2340 godzin), w tym:

1. Kształcenie specjalnościowe (1620 – 1755 godzin):

1) blok przedmiotów kształcenia językowego (975 – 1050 godzin):

- a) praktyczna nauka języka obcego,
- b) gramatyka,
- c) fonetyka,

2) blok przedmiotów kształcenia filologicznego (435 – 465 godzin):

- a) literatura,
- b) realioznawstwo,
- c) językoznawstwo,

3) blok przedmiotów uzupełniających (210 – 240 godzin):

- a) seminarium dyplomowe,
- b) drugi język obcy,
- c) emisja głosu,
- d) inne przedmioty uzupełniające przygotowanie zawodowe nauczyciela, w tym z zakresu stosowania nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

2. Kształcenie nauczycielskie (540 – 585 godzin):

- 1) psychopedagogika;
- 2) metodyka nauczania danego języka obcego;
- 3) praktyki pedagogiczne (min. 150 godzin).

Ustalenie łącznej liczby godzin zajęć realizowanych w kolegium (w ramach powyższego limitu) oraz liczby godzin poszczególnych przedmiotów wchodzących w skład bloków przedmiotowych należy do kompetencji rady programowej kolegium.

II. Kolegia nauczycielskie (minimum 2160 do 2340 godzin), w tym:

1. Kształcenie specjalnościowe (1410-1515 godzin):
 - 1) blok przedmiotów kształcenia specjalnościowego - zgodnie z prowadzoną specjalnością,
 - 2) blok przedmiotów uzupełniających (210-240 godzin):
 - a) seminarium dyplomowe,
 - b) język obcy,
 - c) emisja głosu,
 - d) inne przedmioty uzupełniające przygotowanie zawodowe nauczyciela, w tym z zakresu stosowania nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
2. Kształcenie nauczycielskie (540-585 godzin):
 - 1) psychopedagogika;
 - 2) metodyka nauczania danego przedmiotu (prowadzenia zajęć);
 - 3) praktyki pedagogiczne (min. 150 godzin).

PRAKTYKI PEDAGOGICZNE

Integralną część kształcenia nauczyciela stanowią praktyki pedagogiczne organizowane w różnych typach szkół i placówek, a obowiązkowo w tych typach szkół i placówek, do pracy w których absolwent zakładu kształcenia nauczycieli uzyska kwalifikacje. Obowiązkowa praktyka pedagogiczna powinna być realizowana w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin, przy czym zajęcia prowadzone przez słuchacza powinny stanowić przynajmniej 20% czasu praktyki.

WYMAGANE UMIEJĘTNOŚCI

Przygotowanie zawodowe nauczyciela powinno prowadzić do nabycia niezbędnych kompetencji w następujących zakresach:

- 1) dydaktycznym,
- 2) wychowawczym i społecznym, związanych z umiejętnością rozpoznawania potrzeb ucznia, rozpoznawania i przeżywania wartości, zdolnością do współpracy w różnorodnych relacjach międzyludzkich,
- 3) kreatywnym, wyrażającym się zdolnością do samokształcenia, innowacyjnością i niestandardowością działań w powiązaniu ze zdolnościami adaptacyjnymi, mobilnością i elastycznością,
- 4) prakseologicznym, wyrażającym się skutecznością w planowaniu, realizacji, organizowaniu, kontroli i ocenie procesów edukacyjnych,
- 5) komunikacyjnym i informacyjno-medialnym wyrażających się skutecznością zachowań werbalnych i pozawerbalnych w sytuacjach edukacyjnych, a także umiejętnością korzystania z technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

TREŚCI PROGRAMOWE KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELSKIEGO

1. Psychopedagogika

Przygotowanie psychologiczne:

Główne teorie rozwoju człowieka, czynniki sprzyjające i hamujące rozwój, stadia rozwojowe a możliwości i zadania wychowania. Procesy poznawcze. Mowa i porozumiewanie się. Uczenie się. Procesy emocjonalno-motywacyjne. Psychologia różnic indywidualnych. Prawidłowe i zaburzone interakcje nauczyciel - uczeń. Przystosowanie emocjonalno-społeczne w grupie rówieśniczej. Rodzinne uwarunkowania rozwoju. Zaburzenia zachowań.

Przygotowanie pedagogiczne:

Teorie oddziaływań wychowawczych. Struktura procesu wychowawczego. Wychowanie fizyczno-zdrowotne, umysłowe, moralne i estetyczne. Podstawowe cechy i zadania współczesnej szkoły. Problemy pedagogiki szkolnej (odpowiedzialność nauczyciela i wychowawcy, niepowodzenia szkolne, społeczny wymiar edukacji). Elementy pedagogiki specjalnej. Nauczanie i kształtowanie umiejętności - metody i środki. Metody aktywizujące w procesie kształcenia. Praca w grupie rówieśniczej. Ocena osiągnięć szkolnych. Organizacja pracy szkoły. Współpraca z rodzicami. Edukacja prorodzinna. Edukacja fizyczno-zdrowotna. Edukacja społeczna. Podstawy edukacji ekologicznej. Organizacja czasu wolnego ucznia.

2. Metodyka nauczania

Cele edukacji przedmiotowej (rodzaju prowadzonych zajęć). Struktura wiedzy przedmiotowej. Poziomy kształcenia z uwzględnieniem korelacji międzyprzedmiotowych. Rozwijanie umiejętności operowania zdobytą wiedzą oraz metody kształtowania różnorodnych kompetencji w powiązaniu z potrzebami życia codziennego. Metodyka nauczania w ujęciu prakseologicznym. Organizacja procesu nauczania i uczenia się z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych oraz środków multimedialnych stosowanych do nauczania poszczególnych przedmiotów. Technika prowadzenia zajęć szkolnych. Typy i struktury programów nauczania, zasady ich tworzenia. Ewaluacja.

ZALECENIA

Zakłady kształcenia nauczycieli powinny:

- 1) rozszerzać wiedzę kierunkową i dawać przygotowanie do uczenia w sposób zintegrowany lub w blokach przedmiotowych;
- 2) konstruować programy nauczania w taki sposób, aby ich zakres uwzględniał wymagania wynikające ze standardów i zapewniał drożność kształcenia w uczelniach sprawujących opiekę naukowo-dydaktyczną oraz innych szkołach wyższych;
- 3) prowadzić przygotowanie zawodowe nauczycieli przy zachowaniu prawidłowego następstwa subdyscyplin zawodowych (przygotowanie psychologiczne powinno wyprzedzać pedagogikę, która wraz z wiedzą przedmiotową winna być podstawą kształcenia metodycznego);
- 4) współpracować ze szkołami, w których słuchacze kolegium odbywają praktyki pedagogiczne oraz środowiskiem oświatowym;
- 5) zapewnić prowadzenie zajęć w oparciu o znajomość potrzeb szkoły, w atmosferze sprzyjającej kształtowaniu osobowości przyszłego nauczyciela, wyrabianiu prawidłowych relacji w kontaktach nauczyciel - uczeń, wyrabianiu potrzeby kształcenia ustawicznego oraz rozwijaniu umiejętności zawodowych i organizacyjnych szczególnie poprzez metody aktywizujące;
- 6) przygotowywać słuchaczy do aktywnego i świadomego życia w społeczeństwie informacyjnym;
- 7) zwrócić szczególną uwagę na uświadomienie słuchaczom znaczenia kultury fizycznej w rozwoju młodego człowieka poprzez zapewnienie im różnorodnych form zajęć wychowania fizycznego oraz w miarę możliwości dostęp do obiektów sportowych;

- 8) zapewniać słuchaczom kontakt z kulturą i sztuką polską i światową oraz stworzyć możliwości różnorodnej aktywności artystycznej słuchaczy.

U Z A S A D N I E N I E

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem delegacji zawartej w art. 77 ust. 8 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, wprowadzonej przepisami ustawy z dnia o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr, poz.

Na podstawie projektowanego przepisu minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest obowiązany do wydania rozporządzenia określającego standardy kształcenia nauczycieli w zakładach kształcenia nauczycieli, uwzględniającego w szczególności wymagania dotyczące realizowanych planów nauczania, przedmiotów kształcenia, wymiaru i zakresu praktyk pedagogicznych, treści programowych i wymaganych umiejętności.

W projekcie rozporządzenia określono wymagania dotyczące absolwentów specjalności nauczycielskich prowadzonych w nauczycielskich kolegiach języków obcych i kolegiach nauczycielskich, a ponadto określono standard działań, które mają zagwarantować uzyskanie przygotowania zawodowego nauczycieli.

Określenie standardów kształcenia nauczycieli pozwala na ustalenie wymagań dotyczących:

- zakresu merytorycznego przygotowania i umiejętności absolwenta specjalności nauczycielskiej,
- wymiaru, zakresu i sposobu realizacji przygotowania pedagogicznego,
- wymiaru oraz sposobu realizacji praktyki pedagogicznej,
- realizacji zajęć z zakresu emisji głosu i technologii informacyjnej.

Ponadto wprowadzenie standardów kształcenia nauczycieli w zakładach kształcenia nauczycieli odbywa się równolegle z wprowadzaniem standardów kształcenia nauczycieli w szkołach wyższych (na poziomie studiów wyższych zawodowych, studiów magisterskich i studiów podyplomowych) co pozwala na określenie dla wszystkich jednostek prowadzących kształcenie nauczycieli jednolitego standardu działań gwarantującego uzyskanie właściwego przygotowania zawodowego przez nauczycieli.

Określony w projekcie rozporządzenia wymiar i zakres przygotowania pedagogicznego jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 155, poz. 1288).

Rozporządzenie nie powoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Przedmiot regulacji niniejszego rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia pozwoli zakładom kształcenia nauczycieli kształcić nauczycieli według jednolitych, obowiązujących wszystkie kolegia zasad, nie wywoła niekorzystnych skutków społecznych i ekonomicznych mających w szczególności

wpływ na rynek pracy i konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.